

VJESNIK

SLUŽBENI

VOJNOG ORDINARIJATA

SLUŽBENI VJESNIK VOJNOG ORDINARIJATA U REPUBLICI HRVATSKOJ
Izdavač: Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj, Ksaverska cesta 12, 10000 ZAGREB
tel: 01/4670-660; 01/4670-659; 01/3784-489 (MORH); faks: 01/4670-662
www.vojni-ordinarijat.hr; e-pošta: vojni.ordinarijat@mohr.hr
Odgovara: Msgr. Jure Bogdan, vojni ordinarij

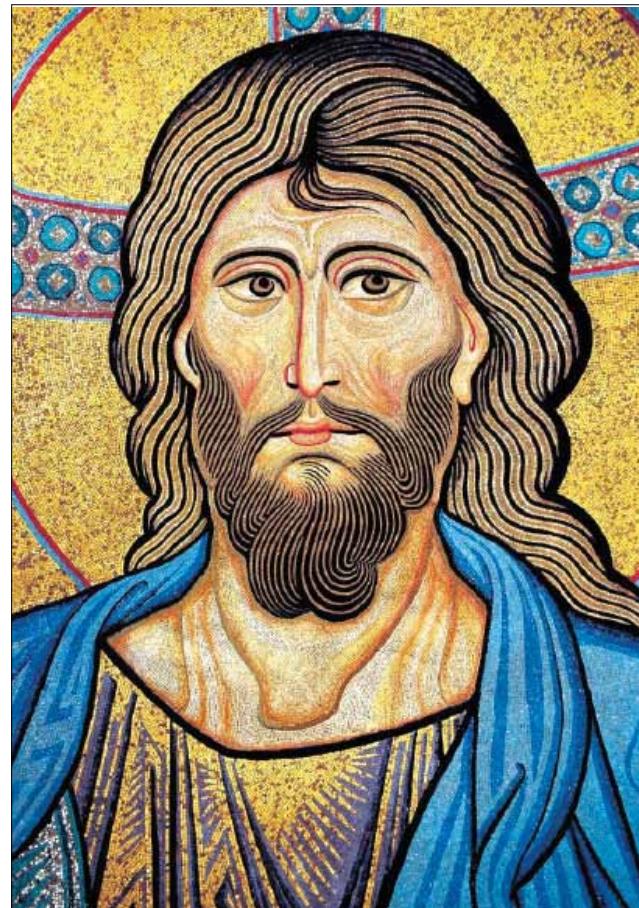
"DOISTA, USKRSNU GOSPODIN. NJEMU SLAVA I VLAST U VIJEKE VJEKOVA"

Poruka vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana za Uskrs 2019.

Draga braćo i sestre

1. »Doista, uskrsnu Gospodin. Njemu slava i vlast u vijeke vjekova.«¹ Tim nas riječima uvodi *Ulagana pjesma* u sv. Misu na nedjelju Uskrsnuća Gospodnjega. Doista, tu je sažet sav uskrsni navještaj, njegov sadržaj i njegova poruka, poruka za nas Kristove vjernike, ali i poruka za svakog čovjeka i za cijeli svijet: »Doista, uskrsnu Gospodin. Njemu slava i vlast u vijeke vjekova.« U to čvrsto vjerujemo, to ispovijedamo, to naviještamo. »Uskrsnuće Kristovo je predmet vjere ukoliko je ono transcendentni zahvat samoga Boga u stvoreno i u povijest. U njemu, tri božanske Osobe djeluju zajedno očitujući istodobno svoju vlastitu izvornost. Ono se zbilo po moći Oca koji je Krista, svoga Sina "uskrisio" i tako na savršen način njegovo čovještvo – s njegovim tijelom – uveo u Trojstvo.«²

»Prvog dana u tjednu rano ujutro, još za mračku« (Iv 20, 1) Marija Magdalena, puna ljubavi ali i puna tuge zbog svega što se bilo dogodilo s Isusom, dolazi na Isusov grob da mi omirisnom pomašcu pomaže njegovo mrtvo tijelo »i opazi da je kamen s groba dignut« (Iv 20, 1). »Otrči stoga« - veli Evandželje - »i dođe k Šimunu Petru i drugom učeniku, kojega je Isus ljubio« pa ih izvještava da Gospodina nema u grobu, da njegovo tijelo nije тамо: »Uzeše Gospodina iz groba i ne znamo gdje ga staviše« (Iv 20, 2). Ona je prva vjesnica toga čudesnog Događaja, prva koja se susrela s praznim grobom. Na tu vijest »uputiše se onda Petar i onaj drugi učenik i dodoše na grob« (Iv 20, 3). I jedan i drugi ustanovljuju

također da je grob prazan, da u njemu nema Gospodinova tijela, vide da povozi u koje je bilo umotano Isusovo tijelo leže te da ubrus koji bijaše na njegovoj glavi, nije bio uz povoje, nego napose svijen na jednome mjestu (usp. Iv 20, 4-7). »Prazan grob bitni je znak za sve. Kad su ga otkrili, bio je učenicima prvi korak k spoznaji činjenice uskrsnuća«³. Ta će spoznaja kasnije biti utvrđivana ukazanjima Uskrsloga Isusa te sve ono »što se zbilo onih vazmenih dana obvezuje svakog apostola – i na sasvim osobit način Petra – u izgradnji nove dobe koje je započelo na uskrsno jutro.

1 Rimski misal, Zagreb, 1996, Vazam, Nedjelja Uskrsnuća Gospodnjega, Ulagana pjesma, str. 230.

2 KKC, br. 642.

3 Usp. KKC, br. 655.

Kao svjedoci Uskrsloga oni ostaju kameni-te-meljci njegove Crkve⁴.

2. Sv. Petar u *Djelima Apostolskim* o toj divnoj novosti, jedinstvenoj u povijesti čovječanstva, u povijesti svega svijeta, jasno i javno svjedoči: »Mi smo svjedoci svega što on učini u zemlji judejskoj i Jeruzalemu. I njega smakoše, objesivši ga na drvo! Bog ga uskrisi treći dan i dade mu da se očituje – ne svemu narodu, nego svjedocima od Boga predodređenima – nama koji smo s njime zajedno jeli i pili pošto uskrsnu od mrtvih« (Dj 10, 39-41).

Na tomu njihovu svjedočanstvu, na svjedočanstvu konkretnih ljudi, prije svega Petra i Dvanaestorice, zasnivala se vjera prve zajednice Kristovih vjernika, zasnivala se vjera Kristovih vjernika svih vremena, zasniva se i vjera svih nas, njegovih vjernika, danas. To iskustvo susreta s uskrslim Kristom Gospodinom nuka da ga se navijesti i da ga se posvjedoči svemu svijetu i svakom čovjeku. Jer, to je navještaj Događaja nad događajima, Događaja kojim je zaista započela izgradnja novoga doba protkana novim odnosima Boga s čovjekom i čovjeka s Bogom, čovjeka s drugim čovjekom i sa svim stvorenjem. Apostol Petar će istaknuti: »On nam i naloži propovijedati narodu i svjedočiti: Ovo je onaj kojega Bog postavi sucem živih i mrtvih! Za nj svjedoče svi proroci: da tko god u nj vjeruje, po imenu njegovu prima oproštenje grijeha« (Dj 10, 42-43). I upravo to »propovijedati narodu i svjedočiti« da je uskrsli Isus onaj kojega je Bog postavio sucem živih i mrtvih, a što je Petar shvatio kao nalog sebi i onima koji su bili svjedocima Isusova djelovanja, njegove smrti i njegova uskrsnuća, upravo to i baš to odnosi se i na svakog od nas danas. Mi, duše, nismo, kao oni, s Isusom zajedno jeli i pili pošto uskrsnu od mrtvih, ali mi doista s njime jedemo i pijemo svaki put kad slavimo Svetu Euharistiju, kad ga tu, kao uskrsloga, primamo sakramentalno prisutna pod prilikama kruha i vina. Tu ga susrećemo, tu se

s njime sjedinjujemo i tako sjedinjeni, pronalazimo onu unutarnju snagu koja nas nuka i šalje da ga propovijedamo i da svjedočimo za njega, za njega koji je bio raspet, umro i pokopan, ali i uskrsnuo, koji je živ i »živ živcat opet vlada⁵.

3. Vođeni takvom vjerom, živom vjerom u Krista Isusa uskrsloga koja se rađa iz susreta s njime, Bogom živim, ojačani takvom njegovom prisutnošću s nama, u nama i za nas, svatko je od nas koji se smatramo Kristovim učenicima i koji to po sakramentu Krštenja doista i jesmo, njegov svjedok i navjestitelj u svijetu u kojem živimo i radimo. I ne samo navjestitelj i svjedok, nego i izgraditelji novog doba koje je započelo u uskrsno jutro. Obriši toga novog doba možda nam nisu uvijek posve razvidni, možda ih zamagljuje štošta od onoga što nas uznamiruje, što nas možda i ogorčuje, štošta od onoga što nas čini nezadovoljnima jer često vidimo i osjećamo da u našem životu i djelovanju kao i u životima onih koji su nam blizu nemir prevladava nad mirom, nepravda nad pravdom, bol nad srećom i tuga nad radošću, pa čak i tama smrti nad svjetлом života...

No, na sva ta pitanja i sva ta naša stanja jasnoću konačnih i istinski pravih odgovora daje jedino i samo svjetlo uskrsnoga jutra tj. vjera da je Isus Krist doista uskrsnuo, da je on pobijedio zlo i smrt, nepravdu i tamu, da on živi u našim srcima te da jedino i samo on nosi naš život u krilo božanskog života⁶. Obasjani svjetлом takve uskrsne vjere, potrebno je da se svatko od nas trajno utvrđuje u uvjerenju da je njemu sve ono dobro i plemenito što smo učinili i što svakoga dana činimo u svojoj svakodnevničici, pa kako god to u ljudskim očima često izgledalo malenim, neznatnim i skrivenim, važno i dragocjeno i

⁴ Usp. Papa Franjo, Enciklika *Lumen fidei - Svjetlo vjere*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014, br. 4.

⁵ Posljednica na Vazam, na nedjelju Uskrsnuća Gospodnjega.

⁶ Usp. KKC, br. 655.

da on, »Krist, koji je svojim uskrsnućem postavljen za Gospodina i kojemu je dana sva vlast na nebu i na zemlji, snagom svojega Duha već djeluje u srcima ljudi tako što ne samo pobuđuje želju za budućim vijekom nego samim time i nadahnjuje, pročišćuje i učvršćuje one plemenite želje kojima se ljudska obitelj trudi učiniti svoj vlastiti život čovječnjim te tom cilju podvrgnuti svu zemlju»⁷.

Zato je doista vrlo potrebno da svi mi Kristovi vjernici uvijek iznova uviđamo tu osobitu narav svjetla vjere, koju kao nadnaravni dar primamo od Boga, svjetlo, naime, koje nam predstavlja putokaz na našem životnom putu i posjeduje ono jedinstveno obilježje, koje je sposobno prosvijetliti cijeli ljudski život. Kad se njezin plamen ugasi, onda, na koncu, i sva ostala svjetla gube na svojoj snazi⁸. Jer, zaista: »Samo svjetлом vjere i razmatranjem Božje riječi može čovjek uvijek i posvuda razaznavati Boga u kojem "živimo, mičemo se i jesmo" (Dj 17, 28), u

svakom događaju tragati za njegovom voljom, uočavati Krista u svim ljudima, bili oni bliski ili tuđinci, te ispravno suditi o pravome značenju i vrijednosti vremenitih stvari u njima samima i u odnosu prema čovjekovu cilju»⁹. U toj vjeri želimo živjeti, u toj vjeri želimo za Isusa Krista svjedočiti i naveštati ga svojim suvremenicima, u toj vjeri želimo dati svoj osobni doprinos izgradnji novog doba koje je započelo u uskrsno jutro, u toj vjeri želimo jednog dana i umrijeti!

Draga braće i sestre, svi koji ste u poslanju i službi Vojne biskupije, svi dragi djelatnici Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, na osobit pak način, poštovani i dragi branitelji te hrvatski vojnici koji ste u mirovnim misijama po svijetu: svima Vama želim upravo tom našom uskrsnom, kršćanskom, svetom vjerom prosvjetljen, vođen i ispunjen život!

Sretan Vam i blagoslovljjen Uskrs!

7 II. Vatikanski koncil, *Gaudium et spes*, br. 38.

8 Usp. Papa Franjo, Enciklika *Lumen fidei - Svjetlo vjere*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2014, br. 4.

9 II. Vatikanski sabor, *Apostolicam actuositatem*, br. 4.

✠ Msgr. Jure Bogdan,
vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj

PORUKA PAPE FRANJE ZA KORIZMU 2019.

Dobra politika je u službi mira¹

1. "Mir kući ovoj!"

Šaljući svoje učenike u misiju, Isus im reče: »U koju god kuću uđete, najprije recite: 'Mir kući ovoj!' Bude li tko ondje prijatelj mira, počinut će na njemu mir vaš. Ako li ne, vratit će se na vas«(Lk 10,5-6).

Donošenje mira je u središtu poslanja Kristovih učenika. Taj mir se nudi svim onim muškarcima i ženama koji gaje nadu u miru sred tragedija i nasilja koji obilježavaju ljudsku povijest². "Kuća" o kojoj Isus govori je svaka obitelj, zajednica, zemlja i kontinent, u svojoj osobitosti i svojoj povijesti. To je prije svega svaka pojedina osoba, bez razlika ili diskriminacije. Ali to je i naš "zajednički dom": svijet u koji nas je Bog postavio da u njemu živimo i koji smo pozvani brižno čuvati.

Neka zato ovo bude moj pozdrav na početku nove godine: "Mir kući ovoj!"

2. Izazov dobre politike

Mir je poput nade o kojoj govori pjesnik Charles Péguy.³ Ona je je nalik krhkom cvjetu koji se bori ne bi li procvao na kamenom tlu nasilja. Znamo da žudnja za moći po svaku cijenu dovodi do zloupotreba i nepravdi. Politika je temeljni način unaprjeđivanja društva i promicanja ljudskih projekata, ali

kada se politički život ne promatra kao oblik služenja društvu u cjelini, može postati sredstvo ugnjetavanja, marginalizacije, pa čak i uništenja.

»Ako tko želi biti prvi, neka bude od svih posljednji i svima poslužitelj!« (Mk 9, 35). Da se poslužimo riječima pape Pavla VI., »shvacati ozbiljno politiku na njezinim različitim razinama – lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i svjetskoj – znači potvrditi dužnost svakog pojedinca da prepozna konkretnu stvarnost i vrijednost slobode izbora koja mu se nudi da ostvaruje u isti mah dobro grada, države i čitavoga čovječanstva⁴.

1 Poruka svetoga oca Franje za 52. svjetski dan mira 1. siječnja 2019.

2 Usp. Lk 2,14: »Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!«.

3 Usp. *Le Porche du mystère de la deuxième vertu*, Pariz 1986.

4 Ap. pismo. *Octogesima adveniens*(14. svibnja 1971.), 46.

Zapravo, uloga i odgovornost politike predstavljaju stalni izazov svima onima kojima je povjerena zadaća služiti svojoj državi, štititi one koji u njoj žive i stvoriti uvjete za budućnost u kojoj će se živjeti u dostojanstvu i pravdi. Ako se ostvaruje u temeljnem poštivanju života, slobode i dostojanstva osoba, politika doista može postati izvanredan oblik ljubavi.

3. Ljubav i ljudske vrline temelj su politike u službi ljudskih prava i mira

Papa Benedikt XVI. je podsjetio da »svaki je kršćanin pozvan na odjelotvorenje te ljubavi, već prema svojemu zvanju i razmjerno svojim mogućnostima utjecaja u polisu... Ako ga prodahnjuje ljubav, zauzimanje za zajedničko dobro ima veću vrijednost nego ako je riječ o čisto svjetovnom i političkom zalaganju... Djelovanje čovjeka na zemlji, kada je nadahnuto i poduprto ljubavlju, pridonosi naziđivanju onoga univerzalnog nebeskoga grada prema kojemu napreduje povijest ljudske obitelji«.⁵ To je program oko kojeg se mogu složiti svi političari, bez obzira na njihovu kulturnu ili religijsku pripadnost, koji žele zajedno raditi za dobrobit ljudske obitelji odjelotvorujući one ljudske vrline na kojima počiva zdravo političko djelovanje, a to su pravda, jednakost, uzajamno poštivanje, iskrenost, poštenje, vjernost.

U vezi s tim vrijedi podsjetiti na "blaženstva političara" koje je predložio vijetnamski kardinal François-Xavier Nguyen Văn Thuân, vjerni svjedok Evandželja, koji je umro 2002. godine:

Blažen političar kojeg resi uzvišeni osjećaj i duboka svijest o vlastitoj ulozi.

Blažen političar koji je oličenje vjerodostojnosti.

Blažen političar koji radi za opće dobro, a ne za vlastiti interes.

Blažen političar koji je vjeran i dosljedan.

Blažen političar koji se zalaže za jedinstvo.

Blažen političar koji se zalaže za radikalnu promjenu.

Blažen političar koji zna slušati.

Blažen političar koji nema straha.⁶

Svaka obnova izbornih funkcija, svaki izlazak na nove izbore, kao i svaka etapa javnog života predstavljaju priliku za povratak na izvore i referentne točke koji služe kao nadahnuće za pravdu i pravo. Jedno je sigurno: dobra je politika u službi mira. Ona poštuje i promiče temeljna ljudska prava, koja su ujedno i međusobne obveze, omogućujući stvaranje veze povjerenja i zahvalnosti između sadašnjih i budućih naraštaja.

4. Poroci politike

Nažalost, zajedno s vrlinama politika ima i svoje poroke, uvjetovane bilo osobnom nesposobnošću bilo nepravilnostima u sustavu i njegovim institucijama. Jasno je svima da poroci političkog života oduzimaju vjerdostojnjost političkom životu u cjelini, kao i ugledu, odlukama i djelovanjima onih koji u njemu sudjeluju. Ti poroci, koji potkopavaju ideal autentične demokracije, sramota su javnog života i dovode u opasnost društveni mir. U te se poroke ubrajaju korupcija, u svojim mnogostrukim oblicima zloupotrebe javnih dobara ili instrumentalizacije pojedinaca, zatim nijekanje prava, nepoštivanje društvenih pravila, nezakonito bogaćenje, opravdavanje vlasti silom ili proizvoljnom izlikom državnog razloga (*raison d'état*) kao i težnja da se trajno zadrži vlast u rukama. Tome možemo dodati ksenofobiju, rasizam, nebrigu za prirodni okoliš, neobuzданo iskoristavanje prirodnih resursa radi brze zarade i prijezir onih koji su prisiljeni na izgnanstvo.

5 Enc. Caritas in veritate (29. lipnja 2009), 7.

6 Usp. Govor na izložbi-skupu "Civitas" iz Padove: "30 giorni", br. 5 iz 2002.

5. Dobra politika promiče sudjelovanje mladih i povjerenje u drugoga

Kad vršenje političke vlasti ima isključivo za cilj zaštitu interesa nekolicine privilegiranih pojedinaca, budućnost tada biva ugrožena, a mladi mogu podleći napasti da izgube povjerenje jer su osuđeni na to da ostanu na marginama društva bez mogućnosti da sudjeluju u izgradnji budućnosti. Kad se politika, na protiv, pretvori – da navedemo konkretan primjer – u poticanje talenata kod mladih ljudi i zvanja koja traže da se ostvare, mir se širi u njihovim srcima i zrcali na njihovim licima. Tada ona ulijeva snažnu sigurnost koja poručuje: "vjerujem ti i vjerujem s tobom" u mogućnost da možemo zajedno raditi za opće dobro. Politika je u službi mira ako se, dakle, očituje u priznavanju darova i sposobnosti svakog pojedinca.»Ima li što ljepše od ispružene ruke? Bog ju je htio zato da darujemo i primamo. Bog nije htio da ona ubija (usp. Post 4, 1) ili da nanosi patnju, već da pruža brigu i pomoć u životu. Zajedno s našim srcem i umom, naše ruke također mogu postati sredstvo dijaloga«.⁷

Svatko može pridonijeti svojim kamenom izgradnji zajedničkog doma. Autentični politički život, koji se temelji na pravu i iskrenom dijaluču među pojedincima, obnavlja se kad postoji uvjerenje da svaka žena, svaki muškarac i svaki naraštaj sadrže u sebi obećanje koje može oslobođiti nove relacijske, intelektualne, kulturne i duhovne energije. Takvo povjerenje nikada nije lako postići, jer su ljudski odnosi složeni, pogotovo u naše vrijeme koje je obilježeno ozračjem nepovjerenja iza kojeg se krije strah od drugoga ili tuđinca, tjeskobna zabrinutost za osobne probitke i koje se manifestira, nažalost, također na političkoj razini u stavovima zatvaranja ili oblicima nacionalizma koji dovode u pitanje ono bratstvo koje naš globalizirani svijet tako silno treba. Danas, više no ikada prije, naša društva trebaju mirotvorce koji mogu biti

glasnici i autentični svjedoci Boga Oca, koji želi dobro i sreću ljudske obitelji.

6."Ne" ratu i strategiji straha

Stotinu godina nakon završetka Prvog svjetskog rata, dok se sjećamo mladih ljudi koji su poginuli u tim bitkama i rastrgane civilne populacije, danas smo više no ikad prije naučili strašnu pouku bratoubilačkih rata: mir se nikada ne može svesti isključivo na ravnotežu između moći i straha. Držati drugoga pod prijetnjom znači svesti ga na predmet i nijekati mu dostojanstvo. Zato još jednom potvrđujemo kako su eskalacija u smislu zastrašivanja kao i nekontrolirano širenje naoružanja suprotni moralnosti i traženju pravoga sklada. Teror koji se provodi nad najranjivijima pridonosi izgonu čitavih populacija koje kreću u potragu za mjestom u kojem će živjeti u miru. Neprihvatljivi su politički diskursi koji teže tome da krivnju za sva zla svale na migrante i oduzmu siromašnima nadu. Potrebno je, naprotiv, ponovno potvrditi da se mir temelji na poštivanju svačake osobe, bez obzira na njezin background, na poštivanju zakona i općeg dobra, na poštivanju stvorenoga svijeta povjerenog našoj brizi i bogatstva moralnih tradicija baštinjenih od prethodnih naraštaja.

U mislima su nam, usto, poglavito sva ona djeca koja žive u današnjim područjima sukoba i svi oni koji rade na zaštiti njihovih života i njihovih prava. Svako šesto dijete u našem je svijetu pogodeno ratom ili njegovim posljedicama, čak i kad nisu zavojničeni ili držani u zatočeništvu od oružanih skupina. Svjedočanstvo onih koji su zauzeti u zaštiti dostojanstva i poštivanja djece veoma je dragocjeno za budućnost ljudskog roda.

7. Veliki projekt mira

Ovih dana slavimo sedamdesetu obljetnicu Opće deklaracije o ljudskim pravima, koja je usvojena nedugo nakon Drugog svjetskog rata. U tom kontekstu, prisjetimo se i opažanja pape Ivana XXIII.: »Ako se pak u čovjeku

⁷ Benedikt XVI., *Govor beninskima vlastima*, Cotonou, 19. studenog 2011.

budi svijest njegovih prava, nužno je da se u njemu probudi i svijest njegovih dužnosti: tako, tko ima stanovita prava ima u sebi jednako i dužnost tražiti, kao izraz svoga dostojanstva, vlastita prava, a dužnost je ostalih ta prava priznavati i poštovati«.⁸

Mir je, zapravo, plod velikog političkog projekta koji se temelji na međusobnoj odgovornosti i međuvisnosti ljudskih bića. No, to je također izazov s kojim se treba iz dana u dan hvatati u koštač. Mir je obraćenje srca i duše i lako je uočiti tri neraskidivo povezane dimenzije toga mira u čovjekovu srcu i miru u društvu:

- mir sa samim sobom, odbacujući nepopustljivost, srdžbu i nestrpljenje i, kao što je rekao sv. Franje Saleški, biti "malo blaži prema samima sebi" "kako bi pokazali" "malo blagosti prema drugima";
- mir s drugima: članom svoje obitelji, prijateljem, strancem, siromahom, patnikom...,

8 Enc. *Pacem in terris* (11. travnja 1963.), 24.

odvažno i bez straha se susresti s njimi poslušati što mi ima za reći;

- mir sa čitavim stvorenim svjetom, ponovno otkrivajući veličinu Božjeg dara i dio odgovornosti koju ima svaki od nas kao stanovnik ovoga svijeta, građanin i tvorac budućnosti.

Politika mira, koja dobro poznaće situacije ljudske ranjivosti i preuzima na sebe brigu za njih, uvijek se može nadahnjivati na Veliča, himnu koji je Marija, Majka Krista Spasitelja i Kraljica mira, pjevala u ime cijelog čovječanstva: »Od koljena do koljena dobrota je njegova nad onima što se njega boje. Iskaza snagu mišice svoje, rasprši oholice umišljene. Silne zbaci s prijestolja, a uzvisi neznatne. [...] kako obeća ocima našim: spomenuti se dobrote svoje prema Abrahamu i potomstvu njegovu dovjeka« (Lk 1, 50-55).

Iz Vatikana, 8. prosinca 2018.

FRANJO

"Besplatno primiste, besplatno dajte!" (Mt 10, 8)¹

Draga braćo i sestre,

»Besplatno primiste, besplatno dajte!« (Mt 10, 8), riječi su koje je Isus izgovorio kad je slao svoje apostole naviještati Evanđelje, kako bi se njegovo Kraljevstvo širilo djelima besplatne ljubavi.

U prigodi XXVII. Svjetskog dana bolesnika, koji će se svečano slaviti 11. veljače 2019. u Kalkuti (Calcutta) u Indiji, Crkva, kao Majka sve svoje djece, osobito bolesnih – podsjeća nas da su velikodušne geste, poput one dobrog Samarijanca, najvjerodostojnije sredstvo evangelizacije. Briga za bolesnike zahtijeva profesionalnost i nježnost, izravne i jednostavne geste koje se slobodno daju, poput milovanja zbog kojeg se drugi osjećaju voljenima.

Život je Božji dar. Sveti Pavao opominje: »Što imaš da nisi primio?« (1 Kor 4, 7).

Upravo zato što je dar, život se ne može smatrati jednostavno svojinom ili privatnim vlasništvom, posebice u svjetlu postignućâ na polju medicine i biotehnologije koja bi u čovjeku mogla pobuditi napast da manipulira "stabлом života" (usp. Post 3, 24).

Usred današnje kulture rasipanja i ravnodušnosti htio bih istaknuti da je dar kategorija koja najbolje odgovara izazovu današnjeg individualizma i društvene fragmentacije, dok istodobno promiče nove odnose i načine suradnje među narodima i kulturama. Dijalog, kao prepostavka dara, otvara prostore i stvara mogućnosti za ljudski rast i razvoj koji mogu razbiti ustaljene sheme ostvarivanja moći u društvu.

Darivanje se ne smije poistovjećivati s dava-

njem poklona, jer se može nazivati takvim samo ako uključuje sebedarje; ne smije ga se nipošto svoditi ni na puki prijenos nekog vlasništva ili nekog predmeta.

Darivanje se razlikuje od poklanjanja darova jer uključuje slobodno sebedarje i želju za izgradnjom odnosa. Dar je, dakle, prije svega uzajamno priznavanje, koje je nezaobilazna značajka društvene veze. Dar je odraz Božje ljubavi, koja ima svoj vrhunac u utjelovljenju Sina Isusa i izljevanju Duha Svetoga.

Svaki je čovjek siromašan i potrebit. Kad se rodimo trebamo brigu naših roditelja da bismo preživjeli i tako u svakoj fazi i etapi života ostajemo na neki način ovisni o pomoći drugih i nitko se od nas neće moći nikada osloboditi toga da treba pomoći drugoga. Uvijek ćemo, kao "stvorenja", biti svjesni svojih ograničenja pred drugim pojedincima i situacijama. Iskreno priznavanje te istine poziva nas da budemo ponizni i hrabro provodimo u djelu solidarnost kao krjepost prijeko potrebnu za život.

Ta svijest nas potiče na odgovorno djelovanje te da preuzmemmo na sebe naš dio odgovornosti u promicanju dobra koje je i osobno i zajedničko.

Tek kad se čovjek ne smatra svijetom za sebe, nego pojedincem koji je po svojoj naruvi povezan sa svima drugima, koje na jedan iskonski način doživljava kao "braću", moguće je u društvu u djelu provoditi solidarnost usmjerenu na opće dobro. Ne trebamo se bojati priznati da smo u potrebi i nesposobni dati si sve ono što nam je potrebno, jer sami i svojim vlastitim silama nećemo uspjeti nadvladati sve naše ograničenosti.

Ne bojmo se to priznati, jer se sâm Bog, u Isusu, prignuo (usp. Fil 2, 8) i nastavlja se priginjati nad nas i nad naša siromaštva da

1 Poruka pape Franje za 27. Svjetski dan bolesnika [11. veljače 2019.], na Svetkovina Gospodina našega Isu sa Krista Kralja svega stvorenja.

nam pomogne i daruje nam ona dobra koja ne možemo ni zamisliti.

U svjetlu svečane proslave u Indiji, s radošću i divljenjem želim podsjetiti na lik svete Majke Terezije iz Kolkate (Calcutte), taj uzor ljubavi po kojem je Božja ljubav prema siromašnima i bolesnima postala vidljiva. Kao što sam rekao u prigodi njezine kanonizacije »Majka Terezija je čitav svoj život bila velikodušna djeliteljica Božjega milosrđa, svima pristupačna kroz prihvaćanje i obranu ljudskog života, onog nerođenog i onog napuštenog i odbačenog [...]. Priginja se nad osobe na umoru, ostavljene da umru pokraj ceste, prepoznavajući dostojanstvo koje im je Bog dao; potrudila se da moćnici svijeta čuju njezin glas kako bi prepoznali svoju krivnju za zločin [...] siromaštva koje su oni sami stvorili. Za Majku Tereziju, milosrđe je bila "sol" koja je davala okus njezinu radu; to je bila "svjetlost" koja je razgonila tamu mnogih koji više nisu imali ni suza da oplakuju svoje siromaštvo i patnju. Njezino poslanje u urbanim i egzistencijalnim periferijama ostaje i u našim danima rječito svjedočanstvo Božje blizine najsilomašnjima od silomašnih« (Homilija, 4. rujna 2016.).

Sveta Majka Terezija pomaže nam shvatiti da jedino mjerilo za djelovanje treba biti besplatna ljubav prema svima neovisno o jeziku, kulturi, etničkoj pripadnosti ili religiji. Njezin primjer nas i dalje vodi u otvaranju obzora radosti i nade za sve one kojima je potrebno razumijevanje i nježna ljubav, a posebno za one koji pate.

Ljudska besplatnost je kvasac djelovanja mnogobrojnih volonterâ koji su vrlo važni na društveno-zdravstvenom području i koji na rječit način žive duhovnost Dobroga Samarijanca.

Izražavam svoju zahvalnost i ohrabrujem sve one volonterske udruge posvećene prijevozu i pružanju pomoći pacijentima kao i svima onima koji organiziraju darivanje krvi, tkiva i organa. Posebno područje u kojem vaša prisutnost izražava brigu i pažnju Crkve je za-

štita prava bolesnika, osobito onih koji su pogodeni bolestima zbog kojih moraju uzimati posebne lijekove. Želim također spomenuti velike napore uložene u podizanje svijesti i poticanje prevencije. Vaš volonterski rad u zdravstvenim ustanovama i domovima, koji se proteže od pružanja zdravstvene skrbi do pružanja duhovne podrške, od temeljne je važnosti. Njihovu blagodat uživaju bezbrojne osobe koje su bolesne, same, starije ili osobe krhke u tijelu ili duši. Pozivam vas da i dalje budete znak prisutnosti Crkve u sekulariziranom svijetu. Volonter je nesebični prijatelj s kojim se mogu dijeliti osobne misli i emocije; svojim strpljivim slušanjem on omogućuje bolesniku da od pasivnog primatelja skrbi postane aktivni sudionik i protagonist odnosa uzajamnosti koji može obnoviti nadu i potaknuti otvorenost za daljnje liječenje. Volonterski rad prenosi vrijednosti, ponašanja i načine života u čijem je središtu želja za darivanjem. To je također način da se zdravstvenu skrb učini humanijom.

Dimenzija besplatnosti trebala bi nadahnjivati poglavito katoličke zdravstvene ustanove, jer njihov rad resi evanđeoska logika, kako u razvijenijim tako i u najsilomašnjim dijelovima svijeta. Katoličke su strukture pozvane izražavati smisao dara, besplatnosti i solidarnosti, i to kao odgovor na logiku profita po svaku cijenu, davanja radi dobivanja i iskorištavanja u kojem se ne mari za ljude.

Pozivam sve, na svim razinama, da promiču kulturu besplatnosti i dara, koja je prijeko potrebna za prevladavanje kulture profita i odbacivanja.

Katoličke zdravstvene ustanove ne smiju pasti u zamku da se u svome radu vode logikom pukog poslovnog upravljanja karakterističnog za poduzeća jer im to nikako nije svojstveno. One moraju više biti zaokupljene brigom za osobu no za profit.

Znamo da je zdravljie relacijsko, ovisno o interakciji s drugima i zahtjeva povjerenje, prijateljstvo i solidarnost. To je blago koje se može u punini uživati tek kad se dijeli s dru-

gima. Radost velikodušnog darivanja je indikator zdravlja kršćanina.

Sve vas povjeravam Mariji, Zdravlju bolesnih (*Salus infirmorum*). Neka nam ona pomogne dijeliti darove koje smo primili u duhu dijaloga i uzajamnog prihvaćanja, živjeti kao braća i sestre pozorni na potrebe drugih, znati darivati velikodušna srca i

naučiti radost nesebičnog služenja drugima. Svima s velikom ljubavlju jamčim svoju blizinu u molitvi i svima od srca upućujem svoj apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 25. studenog 2018.

FRANJO

"Doista, stvorenje sa svom žudnjom iščekuje ovo objavljenje sinova Božjih"¹ (Rim 8, 19)

Poruka pape Franje za korizmu 2019.

Draga braćo i sestre,

svake godine Bog nam, po Majci Crkvi, daje »da radosno čekamo vazmene blagdane, pokorom čistimo dušu, revnije se molimo i vršimo djela ljubavi te nas primanjem svetih otajstava obdari svojim božanskim životom« (Predslovlje korizmeno, I). Na taj način možemo, od Uskrsa do Uskrsa, kročiti prema dovršetku onog spasenja koje smo već primili kao plod Kristovog vazmenog otajstva: »ta u nadi smo spašeni« (Rim 8, 24). Ovo otajstvo spasenja, koje već djeluje u nama tijekom zemaljskog života, dinamičan je proces u koji su uključeni također povijest i sve stvoreno. Sveti Pavao ide tako daleko da tvrdi: »stvorenje sa svom žudnjom iščekuje ovo objavljenje sinova Božjih« (Rim 8, 19). U vezi s tim želim ponuditi nekoliko razmišljanja da nas prate na našem putu obraćenja u predstojećoj korizmi.

1. Otkupljenje stvorenog svijeta

¹ Vatikan, 4 listopada 2018., poruka svetoga oca Franje za korizmu 2019.

Proslava Vazmenog trodnevlja Kristove muke, smrti i uskrsnuća, taj vrhunac liturgijske godine, svake nas godine poziva na put priprave, svjesni da je naše suočavanje Kristu (usp. Rim 8, 29) neprocjenjiv dar Božjeg milosrđa.

Ako čovjek živi kao Božje dijete, ako živi kao otkupljena osoba, koja dopušta Duhu Svetom da je vodi (usp. Rim 8, 14) i zna spoznati i provoditi u djelo Božji zakon, počevši od zakona upisanog u svom srcu i prirodi, on *čini dobro također svemu stvorenom* surađujući u njegovu otkupljenju. Zato sveti Pavao kaže da stvorenje ima kao neku vrlo snažnu želju za objavljenjem Božje djece; naime, da svi oni koji uživaju milost Isusova vazmenog otajstva dočekaju njegove pune plove koji će potpuno dozrjeti u otkupljenju samoga ljudskog tijela. Kad Kristova ljubav preobrazi živote svetih u duhu, tijelu i duši, oni daju slavu Bogu te svojom molitvom, kontemplacijom i stvaralaštvom uključuju i druge stvorove u tu hvalu, kao što to na dijan način pokazuje "Pjesma brata Sunca" sv. Franje Asiškog (usp. enc. *Laudato si'*, 87). Ali

sklad nastao otkupljenjem u ovome je svijetu neprestano izložen prijetnji negativne moći grijeha i smrti.

2. Razorna moć grijeha

Naime, kad ne živimo kao djeca Božja često se ponašamo destruktivno prema našim bližnjima i drugim stvorovima – pa i prema sebi samima – budući da počinjemo, više ili manje svjesno, držati da možemo s njima činiti sve što nam je volja. U nama tad prevlada neumjerenost: počinjemo živjeti životom kojim se krše granice koje naše ljudsko stanje i sama priroda traže da poštujemo i povoditi se za onim neobuzdanim željama koje se u Knjizi Mudrosti pripisuju bezbožnicima, to jest onima koji u svojim djelovanjima ne misle na Boga i nemaju buduće nade (usp. 2, 1-11). Ako nismo trajno usmjereni prema Uskrsu, prema obzoru uskrsnuća kao cilju, jasno je da se na kraju počne nametati logika izražena u sloganima: *želim sve i to odmah i ma koliko imao to mi nije dosta*.

Korijen je svakoga zla, kao što znamo, grijeh, koji je od prvog trenutka kad se pojavio među ljudima prekinuo naše zajedništvo s Bogom, s drugima i sa samim stvorenim svijetom, s kojim smo na određeni način povezani svojim tijelom. Raskidanjem zajedništva s Bogom narušen je također naš skladni odnos s okolinom u kojoj smo pozvani živjeti, tako da se vrt pretvorio u pustinju (usp. Post 3, 17-18). Grijeh vodi čovjeka do toga da se počinje smatrati bogom svih stvorova, da se doživljava njihovim apsolutnim gospodarem i da ih ne koristi za onu svrhu koju je htio Stvoritelj, nego za vlastite interese, na štetu stvorova i drugih ljudi.

Kad se napusti Božji zakon, zakon ljubavi, tada prevlada zakon jačega. Grijeh koji prebiva u ljudskome srcu (usp. Mk 7, 20-23) i očituje se kao pohlepnost i neobuzdana žudnja za životom u obilju, nebrige za dobro drugih, a često i za vlastito, vodi do izrabljivanja stvorenoga svijeta, osoba i okoliša, uslijed one nezasitne pohlepe u kojoj se svaku želju

smatra pravom i koja prije ili kasnije uništa va onoga kojim ovlada.

3. Ozdravljujuća moć pokajanja i opraštanja

Stvorenom je svijetu, stoga, prijeko potrebna objava djece Božje, onih koji su postali "novi stvor". »Je li tko u Kristu, nov je stvor. Staro uminu, novo, gle,asta!« (2 Kor 5, 17). Naime, zahvaljujući njihovu objavljenju i *sam stvoren svijet može "svetkovati Vazam"*: otvoriti se, naime, novom nebu i novoj zemlji (usp. Otk 21, 1). A hod prema Uskrsu upravo nas poziva da obnovimo svoje kršćansko lice i srce pokajanjem, obraćenjem i opraštanjem kako bismo mogli u punini doživjeti bogatstvo milosti vazmenog otajstva.

Ta "žudnja", to iščekivanje svega stvorenoga ispunit će se o objavljenju sinova Božjih, to jest kad se kršćani i svi ljudi sa svom odlučnošću prepuste "porođajnim bolima" koje sa sobom nosi obraćenje. Svekoliko je stvorenje pozvano, zajedno s nama, izbaviti se iz »robovanja pokvarljivosti da sudjeluje u slobodi i slavi djece Božje« (Rim 8, 21). Korizma je sakramentalni znak ovog obraćenja. Ona poziva kršćane da dublje i konkretnije otjelovljuju vazmeno otajstvo u svom osobnom, obiteljskom i društvenom životu, i to prije svega postom, molitvom i milostinjom. *Post* nas uči mijenjati naš stav prema drugima i svemu stvorenom. Moramo se kloniti napasti da "proždiremo" sve kako bi zadovoljili svoju nezasitnost i biti spremni trpjeti zbog ljubavi, koja može ispuniti prazninu naših srca. *Molitvu* nas uči odricati se idolopoklonstva i samodostatnosti našeg ega i priznati da trebamo Gospodina i njegovu milost. *Davanjem milostinje* izbjegavamo bezumno zgrtanje svega što nam padne pod ruku u iluzornom uvjerenju da možemo osigurati budućnost koja nam ne pripada. I tako ćemo ponovno otkriti radost nauma koji Bog ima za stvorenje i za svakoga od nas, a to je da ljubimo Njega, našu braću i sestre i čitav svijet, i da u toj ljubavi pronađemo našu pravu sreću.

Draga braćo i sestre, "korizmeno" razdoblje od četrdeset dana koje je Sin Božji proveo u *pustinji* stvaranja imalo je za cilj ponovno tu pustinju pretvoriti u onaj *vrt* zajedništva s Bogom koji je postojao prije istočnoga grijeha (usp. *Mk 1, 12-13, Iz 51, 3*). Neka naša korizma ove godine bude putovanje tim istim putem, donoseći Kristovu nadu također svemu stvorenom, kako bi se »oslobodi[lo] robovanja pokvarljivosti da sudjeluje u slobodi i slavi djece Božje« (*Rim 8, 21*). Ne dopustimo da to milosno vrijeme prođe uzalud! Molimo Boga da nam pomogne krenuti na put istinskog obraćenja. Odbacimo svoju sebičnost i zaokupljenost samima sobom i okrenimo se

Isusovu Vazmu. Budimo blizu našoj braći i sestrama u nevolji, dijeleći s njima naša duhovna i materijalna dobra. Na taj način, konkretnim prihvaćanjem Kristove pobjede nad grijehom i smrću u svome životu, njezinu ćemo moć preobrazbe ižaravati na sve stvoreno.

Iz Vatikana, 4 listopada 2018.,
Blagdan sv. Franje Asiškog

FRANJO

"'Udovi smo jedni drugima' (Ef 4, 25).¹ Od social network communities do ljudskih zajednica"

Draga braćo i sestre!

Otkako je je internet prvi put postao dostupan, Crkva je redovito nastojala promicati njegovo korištenje u službi susreta između osoba i solidarnosti među svima. Ovom *porukom* želim vas još jednom pozvati da razmišljate o temelju i važnosti činjenice da smo *bića-u-odnosu* i da ponovno otkrijete, u velikom nizu izazova koje pred nas stavlja današnje komunikacijsko okruženje, želju ljudske osobe koja ne žele biti odijeljena od drugih i sama.

Metafore "mreže" i "zajednice"

Današnje medijsko okružje ima toliku moć prožimanja da se više ne može odijeliti od sfere svakodnevnog života. Internet je resurs našeg vremena. To je izvor znanjâ i odnosâ koji su nekoć bili nezamislivi. Međutim, u smislu dubokih promjena koje je tehnološki

napredak donio procesu proizvodnje, distribucije i korištenja sadržaja, mnogi stručnjaci ističu također opasnosti na koje se nailazi u traženju i dijeljenju autentičnih informacija na globalnoj razini. Ako internet predstavlja izvanrednu mogućnost pristupa znanju, također se pokazalo da je to jedno od područja koje je najviše izloženo dezinformacijama i svjesnom i ciljanom iskriviljavanju činjenica i međuljudskih odnosa, što često poprima oblik diskreditacije.

Moramo prepoznati da društvene mreže dok nam, s jedne strane, pomažu bolje se povezati, iznova uspostaviti prekinute kontakte i jedni drugima pomagati, s druge strane ih se koristi za manipuliranje osobnim podatcima, koje ima za cilj stjecanje političkih ili ekonomskih koristi, bez dužnog poštivanje osobe i njezinih prava. Statistike pokazuju da je svaka četvrta mlada osoba žrtvom internetskog zlostavljanja (*cyberbullying*)².

1 Poruka pape Franje za 53. svjetski dan sredstava društvene komunikacije 2019., iz Vatikana, 24. siječnja 2019.

2 Ne bi li se suzbilo tu pojavu bit će osnovan *Međunarodni opservatoriji o sprječavanju cyberbullyingu* sa sjedištem u Vatikanu.

U ovom složenom scenariju moglo bi biti korisno ponovno razmisliti o metafori *mreže* koja je bila ishodištem interneta, kako bi se ponovno otkrilo njezin pozitivan potencijal. Slika mreže poziva nas da razmišljamo o mnogostrukosti linija i sjecišta koja osiguravaju njezinu stabilnost u odsutnosti središta, strukture hijerarhijskog tipa, organizacije vertikalnog tipa. Mreža funkcioniра zahvaljujući sudioništvu svih njezinih elemenata.

S antropološke točke gledišta, metafora mreže doziva u pamet drugu sliku bremenitu značenjem: sliku *zajednice*. Zajednica je to snažnija što je povezanija i čvršća, ako je nadahnuta osjećajima povjerenja i teži zajedničkim ciljevima. Kao mreža solidarnosti, zajednica zahtijeva uzajamno slušanje i dijalog, utemeljen na odgovornom korištenju jezika.

Svima je očito da u današnjim prilikama zajednica na društvenoj mreži (*social network community*) nije sama po sebi sinonim istinske zajednice. U najboljem slučaju te *virtualne zajednice* mogu očitovati povezanost i solidarnost, ali ih često čine tek skupine pojedinača čije međusobno poznanstvo je vezano uz neki interes ili zanimanje za određenu temu, dok među njima samima vlada slaba povezanost. Osim toga na društvenim se mrežama identitet prečesto temelji na suprotstavljanju drugome, onome koji je izvan skupine: pojedinci sebe definiraju polazeći od onoga što nas razdvaja, a ne od onoga što nas ujedinjuje, stvarajući prostor za sumnje i izražavanje svih vrsta predrasuda (etničkih, seksualnih, vjerskih i drugih). Ta tendencija daje krila skupinama koje isključuju heterogenost, koje jačaju također u digitalnom okruženju neobuzdani individualizam i koje, na kraju, kad raspiruju spirale mržnje. Ono što bi trebalo predstavljati prozor u svijet postaje tako izlog gdje se izlaže vlastitu narcisoidnost.

Internet pruža priliku za promicanje susreta s drugima, ali također može, poput neke mreže koja zarobljava, povećati našu samozolaciju. Mladi su najviše izloženi iluziji da ih društvene mreže mogu potpuno zadovoljiti na planu odnosa. To ide tako daleko da

se javlja opasan fenomen gdje mladi postaju "društveni pustinjaci" kojima prijeti opasnost da se potpuno otuđe od društva. Ova dramatična situacija pokazuje ozbiljnu pukotinu u relacijskoj strukturi društva, koju nipošto ne možemo ignorirati.

Ta raznolika i podmukla stvarnost pokreće razna etička, društvena, pravna, politička i ekomska pitanja i traži također od Crkve odgovore. Dok vlade traže načine kako pravno regulirati internet kako bi se očuvalo izvornu viziju slobodne, otvorene i sigurne mreže, svi mi imamo mogućnost i odgovornost poticati njegovu pozitivnu primjenu.

Sasvim je jasno da nije dovoljno umnožiti veze kako bi ujedno poraslo također međusobno razumijevanje. Kako, dakle, možemo pronaći naš istinski zajednički identitet, svjesni odgovornosti koju imamo jedni prema drugima na internetu?

"Udovi smo jedni drugima"

Mogući odgovor može se izvući iz treće metafore: slike *tijela i udova*, koju sveti Pavao koristi da opiše odnos uzajamnosti među ljudima, utemeljen na organizmu koji ih ujedinjuje. »Zato odložite laž i govorite istinu jedan drugom jer udovi smo jedni drugima« (Ef 4, 25). Biti *udovi jedni drugima* je najdublji razlog kojim Apostol poziva odložiti laž i govoriti istinu: dužnost čuvanja istine prizlazi iz potrebe da ne osporavamo uzajamni odnos zajedništva. Istina se, naime, očituje u zajedništvu, dok je laž egoistično odbijanje da se prizna vlastitu pripadnost tijelu; laž znači odbacivati darovati se drugima, gubeći na taj način jedini put za pronalaženje sebe samoga.

Metafora tijela i udova navodi nas na razmišljanje o našem identitetu, koji se temelji na zajedništvu i drugosti. Kao kršćani svi se prepoznajemo kao udovi jednog tijela čija je glava Krist. To nam pomaže da ne gledamo osobe kao potencijalne konkurente, nego da čak i u našim neprijateljima vidimo ono ljudsko. Više ne trebamo protivnika da bismo

sebe definirali, jer sveobuhvatni pogled kojim nas je naučio Krist vodi nas do toga da otkrivamo drugost na nov način, kao sastavni dio i uvjet odnosa i bliskosti.

Takva sposobnost razumijevanja i komunikacije među ljudima ima svoj temelj u zajedništvu ljubavi među božanskim Osobama. Bog nije Samoća, nego Zajedništvo; on je Ljubav, i stoga komunikacija, jer ljubav uvijek komunicira, štoviše, ona komunicira sebe samu kako bi se susrela s drugim. Da bi komunicirao s nama i da bi nam se priopćio, Bog se prilagođava našem jeziku, uspostavljajući istinski dijalog s čovječanstvom kroz povijest (usp. Drugi vatikanski sabor, dogm. konst. *Dei Verbum*, 2).

Na temelju naše stvorenosti na sliku i priliku Boga koji je zajedništvo i komunikacija samoga sebe, nosimo trajno u našim srcima čežnju za životom u zajedništvu, pripadanju zajednicici. »Ništa, naime, nije toliko prirođeno našoj naravi kao stupiti u odnos jedni s drugima, imati potrebu jedni za drugima«, kaže sveti Bazilije.³

Sadašnje okolnosti pozivaju sve nas da ulazemo u odnose i da na internetu i preko interneta potvrdimo interpersonalni karakter našeg čovještva. Mi kršćani smo na osobit način pozvani očitovati ono zajedništvo koje obilježava naš identitet kao vjernika. Sama vjera je, naime, odnos, susret; i pod poticajem Božje ljubavi možemo komunicirati, prihvataći i razumjeti dar drugoga i odgovoriti na njega.

Zajedništvo koje je vidljivo u slici Trojstva upravo je ono što razlikuje osobu od pojedinca. Iz vjere u Boga koji je Trojstvo proizlazi to da trebam druge da bih bio to što jesam. Ja sam doista čovjek, doista osoba, samo ako sam u odnosu s drugima.

³ *Regole ampie*, III, 1: PG 31, 917; usp. Benedikt XVI., *Poruka za 43. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije* (2009).

Zapravo izraz "osoba" označava ljudsko biće kao "lice" koje je okrenuto prema drugom, ima neko dioništvo s drugima. Naš život raste u čovještvu tako da njegov značaj postaje manje individualan a više osoban; ovaj autentični put očovječenja vodi od *pojedinca* koji percipira drugog kao suparnika do *osobe* koja prepoznaće druge kao suputnike.

Od "like" do "amen"

Slika tijela i udova podsjeća nas da je korištenje *društvene mreže* dopuna stvarnom i opipljivom susretu koji oživljava kroz tijelo, srce, oči, pogled, dah drugoga čovjeka. Ako se internet koristi kao produženje ili očekivanje takvog susreta tada koncept te mreže nije izdao samoga sebe i ostaje dobrobit za zajedništvo. Ako obitelj internet koristi da bi bila više povezana, da bi se potom susrela za stolom i pogledala u oči, tada je to resurs. Ako crkvena zajednica svoje djelovanje koordinira internetom, a zatim zajedno slavi Euharistiju, tada je to resurs. Ako predstavlja priliku da se pobliže upoznam s pričama i iskustvima ljepote ili patnje koji su fizički daleko od mene, kako bi zajedno molili i zajedno tražili dobro kroz ponovno otkrivanje onoga što nas ujedinjuje, tada je to resurs.

Na taj način možemo prijeći s dijagnoze na liječenje: otvaranjem puta za dijalog, susret, za osmjeh, izraze nježnosti... To je mreža koju želimo: mreža koja nije načinjena kako bi hvatala u klopku, nego da bi činila slobodnima, da bi čuvala zajednicu slobodnih osoba. Sama Crkva je mreža satkana od euharistijskoga zajedništva u kojem se jedinstvo ne temelji na "like", nego na istini, na "amen" kojim svatko prianja uz Kristovo Tijelo, prihvatajući druge.

Iz Vatikana, 24. siječnja 2019., spomen svetog Franje Saleškog.

FRANJO

HRVATSKI BISKUPI

Pismo biskupa Hrvatske biskupske konferencije patrijarhu Srpske pravoslavne crkve Irineju¹

*Njegova Svetost Gospodin Irinej
Patrijarh Srpske Pravoslavne Crkve
BEOGRAD*

Vaša Svetosti!

U novije vrijeme, napose nakon prošlogodišnjega završetka rada Mješovite komisije Hrvatske biskupske konferencije i Srpske Pravoslavne Crkve, čija je zadaća bila zajednički razmotriti lik bl. Alojzija Stepinca prije, tijekom i nakon II. svjetskog rata, učestale su izjave i svojevrsni prijekori u javnim nastupima i medijima najviših predstavnika Srpske pravoslavne Crkve, upućeni Katoličkoj Crkvi i biskupima u Republici Hrvatskoj, među kojima posebnu težinu imaju Vaše riječi. Ovim pismom Hrvatska biskupska konferencija želi Vam o njima dobronamjerno i s poštovanjem iznijeti svoj stav.

1. Vaša Svetost je nekoliko puta javno ponovio kako biskupi u Hrvatskoj šute. Na hironomiji dalmatinskoga episkopa, gospodina Nikodima Kosovića (1. listopada 2017.) u prisutnosti splitsko-makarskoga nadbiskupa msgr. Marina Barišića i šibenskoga biskupa msgr. Tomislava Rogića, ustvrdili ste kako od braće katolika očekujete »pre svega od predstavnika Crkve da čujemo reč jevanđeljsku, reč mira, reč ljubavi, da čujemo reč da smo pre svega hrišćani i kao takvi da bar jedni prema drugima pokažemo ljubav i uvažavanje«. U svom intervjuu Televiziji *Hram* (3. siječnja 2018.) kazali ste kako Vas »iznena-

đuje čutanje Rimokatoličke Crkve. Crkva u Hrvatskoj čuti. I danas se dešava mnogo nemilih događaja. Crkva čuti«. Istaknuli ste da »Crkva koja je u velikoj meri doprinela tim bivšim odnosima, (treba) da podigne svoj glas u interesu istine, pravde, u interesu zajedničke vere«.

Na 62. Međunarodnom beogradskom sajmu knjiga (24. listopada 2017.), govoreći o stradanju srpskoga naroda tijekom XX. stoljeća, izjavili ste da je najtragičnije to što su ona došla »jednim delom od muslimana, a mnogo više od naše braće rimokatolika«. Dodali ste: »Naša Crkva toliko godina očekuje da čuje reč kajanja i izvinjenja naše braće rimokatolika, nikada nismo tu reč čuli. Verovatno je nećemo ni čuti. I ono što nas posebno stavlja pred veliku jednu muku, a to je što mnoge ideje prošlosti i danas su prisutne u tim narodima. (...) Narod koji stvara istoriju na zločinu, na krvi drugoga naroda, taj narod nema budućnosti«.

U svojoj propovijedi (4. kolovoza 2018.) u Bačkoj Palanci, prigodom godišnjice vojno-redarstvene akcije *Oluja* među ostalim ste rekli: »Danas, posle dve decenije pitamo se što je taj narod (hrvatski) rukovodilo i motivisalo da dignu svoju ruku na braću svoju, na braću koji su delili podneblje i ovu blagoslovenu zemlju dugi niz godina? Kakva ih je sila na to motivisala i da li je imalo neke sile druge koja je mogla da to zadrži i onemogući? Imala je. To je bila institucija Crkve koja je jedino mogla da zaustavi taj ponor, to zlo koje je iznenadilo ne samo naš narod, nego čitav narod sveta, pogotovo hrišćanske narode. I ako ima netko tko je zatajio, i netko tko je mogao da

¹ Conferentia Episcoporum Croatiae Hrvatska biskupska konferencija Broj: 413 / 2018. Zagreb, 18. studenoga 2018.

to zlo zaustavi, to je bila Crkva. (...) Crkva koja je pozvana da širi ljubav, narod koji čita jevanđelje, narod koji se moli Bogu i istome Spasitelju, zaboravio je kome pripada i stavio se u jednu sasvim drugu stranu koja ne može nikada i ničim biti opravdana. Strašna tragedija, ta mržnja koja je počela u prošlosti nastavila se i u vreme takozvane Oluje, i što je tragično, ona je prisutna i danas.»

Za Vašega pohoda Crnoj Gori u mjesecu srpnju ove godine, na pitanje novinara s kojom biste povijesnom epohom usporedili položaj Srba danas u Crnoj Gori, u intervjuu za podgorički dnevnik *Dan* (23. srpnja 2018.) odgovorili ste: »Usporedio bih ga sa položajem Srba u Hrvatskoj, u doba endehazije (NDH). Nažalost u Hrvatskoj ni danas nije bolji položaj Srbima.«

Neposredno po završetku rada Mješovite komisije za zajedničko razmatranje lika bl. Alojzija Stepinca, svi srpski članovi ove Komisije potpisali su 16. srpnja 2017. priopćenje za javnost, u kojem polemiziraju s beogradskim *Večernjim novostima*, te s uvredljivim konotacijama govore o zagrebačkom Kaptolu, prepoznavajući u pisanju navedenih srpskih novina »kaptolsku dirigentsku palicu«, jer su prenijele hrvatski prijevod završnoga *Priopćenja Mješovite komisije*, pripisujući prevoditelju namjerne netočnosti. Glasnogovornik Srpske Pravoslavne Crkve, bački episkop Irinej u *Saopštenju* od 18. srpnja 2017. nastavio je polemiku sa spomenutim novinama, nazivajući njihovo pisanje »kaptolskim komentarima iz Zagreba« i iskazujući svoj stav ne baš blagim rječnikom: »Ne bih da se ovde i njima bavim iako su mi veoma dobro poznati pošto sam ih slušao i čitao stotinama puta, a sadržaj nekih znam gotovo naizust. Sve u svemu, navijačko, servilno – rekao bih: kaptololatrijsko i antipatrijaršijsko – sočinjenje...«

Ni u nekim drugim prigodama bački vladika Irinej nije birao riječi kad je govorio o Crkvi i biskupima u Hrvatskoj. Kao glasnogovornik Srpske pravoslavne Crkve osobito teške optužbe izrekao je u *Saopštenju za javnost Svetog Arhijerejskog Sabora Srpske pravoslavne*

Crkve sa redovnog zasedanja održanog u Pećkoj Patrijaršiji i Beogradu od 29. aprila do 10. maja 2018. godine. U *Saopštenju* je ustvrdio: »Konstatovano je takođe da su odnosi sa Rimokatoličkom Crkvom, Crkvama Reformacije i ekumenskim organizacijama korektni i konstruktivni, što nažalost, ne važi za odnose sa Hrvatskom biskupskom konferencijom, u kojoj, pored dobromernih biskupa koji deluju u duhu Drugog vatikanskog sabora, postoji, nažalost, i dobar broj biskupa neprikrivene proustaške orijentacije i ustašoidne retorike. Sabor se nada da će oni prvi izvršiti veći uticaj na hrvatske rimokatoličke vernike nego ovi drugi.«

2. Vaša Svetosti! Pitamo se, kakav bi mogao biti cilj i smisao navedenih tvrdnji po kojima kod Katoličke Crkve u Hrvatskoj i njezinih pastira ne postoji gotovo nikakvo dobro, nego samo zlo. U ne tako davnim vremenima slušali smo slične ocjene i o Vatikanu i o papi. Međutim, danas čujemo pohvale papi Franji i Rimokatoličkoj Crkvi, a pokude biskupima i Crkvi u Hrvatskoj. U intervjuu objavljenom u *Jutarnjem listu* (7. siječnja 2017.) ponešto ironično kažete da ispadne kako srpski pravoslavni episkopi više drže do autoriteta rimskog biskupa negoli pojedini hrvatski katolički biskupi. Smatramo neobičnim da poglavar jedne pravoslavne mjesne Crkve javno suprotstavlja biskupe Katoličke Crkve u Hrvatskoj papi Franji, upućuje im prijekore i pripisuje zločine cijeloj toj Crkvi i cijelom hrvatskom narodu. Za zločine, kako u hrvatskom tako i u srpskom te u drugim narodima, krivi su pojedinci s imenom i prezimenom pa je na njima odgovornost za ono što su počinili.

Ne uspijevamo razumjeti namjere *Saopštenja* sa zadnjega zasjedanja Svetoga Arhijerejskog sabora Srpske Pravoslavne Crkve kad javno razvrstava hrvatske biskupe i tumači tko je od njih dobromjeran i tko od njih djeluje prema II. vatikanskom saboru a tko ne, te većinu od njih označuje kao ljude »neprikrivene proustaške orijentacije i ustašoidne retorike« bez objašnjenja na temelju čega ih smatra takvima. Bački vladika Irinej

u intervjuu *Politici* (20. lipnja 2018.) ponovio je tvrdnju o korektnim odnosima s Rimokatoličkom Crkvom u cjelini, ali ne i s biskupima Hrvatske biskupske konferencije, »uz časne i hvale vredne izuzetke», te u znatnoj mjeri i Bosne i Hercegovine, koji »kao da i ne čitaju izjave i deklaracije koje objavljuje njihov sopstveni vrhovni poglavar zajedno sa pravoslavnim patrijarsima, a ni druge izjave i tekstove pape Franje«. Željeli bismo znati koji su razlozi zabrinutosti Vaše Svetosti i bačkoga vladike Irineja za odnos hrvatskih biskupa prema papi Franji? Naša povezanost s rimskim biskupom utemeljena je u vjeri Katoličke Crkve da je papa nasljednik sv. Petra, glava Biskupskoga kolegija, Pastir sveopće Crkve koji predsjeda zajedništvu u ljubavi, pa mu u tom duhu trajno iskazuјemo puno povjerenje i duboko poštovanje te u vjerničkom posluhu prihvaćamo njegovu učiteljsku riječ. S obzirom na odnos između Srpske pravoslavne Crkve i Katoličke Crkve u Hrvatskoj smatramo da ga treba krasiti evanđeosko načelo: »Pogriješi li tvoj brat, idi i pokaraj ga nasamo. Ako te posluša, stekao si brata« (Mt 18,15-16). U prosudbama o drugima polazište treba biti argument istine koji valja obrazložiti »blago i s poštovanjem, dobre savjeti« (1 Pt 3,16), a eventualnu uvredu oprostiti i »do sedamdeset puta sedam« (Mt 18,22).

Navedenim javnim negativističkim načinom komuniciranja nije moguće riješiti bilo kakav problem ili pitanje. Takav pristup u hrvatskome društvu izaziva otpore prema nastupima Vaše Svetosti, budi nepovjerenje prema Vašoj osobi i prema Srpskoj Pravoslavnoj Crkvi te prema samim srpskim građanima u Hrvatskoj, produbljuje ranjenosti iz ratnoga vremena koje još nisu ozdravljene, potiče mržnju. Nastupi koji ne očituju nikakva suošćanja za žrtve i stradalnike uzrokovane od srpske strane, osobito teško pogadaju one hrvatske ljudе koji su za vrijeme nedavnoga Domovinskoga rata bili istjerani iz svojih domova na području tzv. Republike srpske krajine, Bosne i Hercegovine, napose iz banjalučkoga kraja, gdje nije bilo rata, a ubijena su i trojica svećenika. Tijekom 1991. go-

dine u Hrvatskoj je bilo 536.000 prognanika i izbjeglica, dok ih je 1992. bilo oko 800.000 iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Socijalističke Republike Jugoslavije, odnosno Srbije, Vojvodine, Kosova i Crne Gore. Kuće su im najvećim dijelom bile razorene, brojna rodinka poubijana a mnogi otjerani u srpske logore. U to doba među prognanicima je bio i jedan sadašnji hrvatski biskup, koji je kao župnik s vrećicom u ruci zajedno s vjernicima izbjegao iz svoje župe pred nasiljem srpskih snaga. Određeni broj drugih svećenika, redovnika i redovnica završio je također u srpskim logorima, a jedan je svećenik ubijen. Tijekom Domovinskoga rata u Hrvatskoj po dosadašnjim saznanjima stradalo je 15.007 osoba, od kojih je 13.914 ubijeno, a 1093 nestalo. Više od 1300 objekata Katoličke Crkve i drugih svetinja uništeno je ili teško oštećeno. Navedene činjenice otvaraju pitanja na koja svi mi dugujemo odgovore istini i pravednosti. Temeljno je pitanje koje si moramo svi postaviti: Je li istinito i moralno ono što o drugima javno govorimo? Prešućujemo li dio istine? Jesmo li možda postali »suci što naopako sude« (Jak 2,4) i drugima oduzimamo dobar glas?

Posebnu težinu ima izjava Vaše Svetosti da je nedavni rat mogla spriječiti Katolička Crkva u Hrvatskoj. Nije ona imala nikakva utjecaja na srpskoga predsjednika Slobodana Miloševića, na Jugoslavensku narodnu armiju, na paravojne postrojbe iz Srbije, niti na druge koji su pokrenuli i vodili rat na hrvatskome tlu. Naše zauzimanje za mirno rješavanje problema kod njih nije imalo nikakva odjeka. Rat je očitovao da nije utemeljena tvrdnja koju smo nekoliko puta čuli od Vas, kako hrvatski katolici slušaju svoju Crkvu za razliku od pravoslavnih vjernika. Poznato je, naime, da je većina srpskih političara, kao i Srpska Pravoslavna Crkva u vrijeme demokratskih promjena 90-tih godina prošloga stoljeća, zastupala stav kako srpski narod ne može živjeti s hrvatskim narodom u samostalnoj hrvatskoj državi nego isključivo u okviru zajedničke države, a ako to nije moguće, Srbi nemaju drugoga izbora nego uzeti oružje u ruke. U pismu Lordu Peteru Carringtonu,

predsjedatelju Mirovne konferencije o bivšoj Jugoslaviji, patrijarh Pavle je u studenom 1991. napisao: »Ti naši sunarodnici, iste vere i krvi, suočeni su sa sledećim kobnim izborom: ili će se oružjem u ruci izboriti za opstanak u istoj državi sa maticom srpskog naroda, ili će biti prisiljeni da se iz te nove Nezavisne Države Hrvatske pre ili posle iselete. Trećeg nema. Za to ih srpska država i srpski narod moraju zaštитiti svim legitimnim sredstvima, uključujući i oružanu samoodbranu srpskih života i svih srpskih krajina. Teritorije na kojima je srpski narod vekovima živeo i na kojima je aprila 1941. imao etničku većinu pre genocida izvršenog nad njim od strane hrvatskih kvinsliških vlasti, ne mogu ostati u sastavu bilo kakve nezavisne Hrvatske, već se moraju naći pod zajedničkim državnim krovom sa današnjom Srbijom i svim srpskim krajinama.« Premda je patrijarh Pavle 1999. godine prigodom svoga prvoga posjeta Zagrebu nakon Domovinskoga rata savjetovao Srbima da budu lojalni građani Hrvatske i potaknuo ih »Časno ispunjavajte svoje građanske dužnosti i postupajte savesno po državnim zakonima Republike Hrvatske«, posljedice navedene srpske politike osjećaju se i danas u srpsko-hrvatskim odnosima, za koje se ne može optuživati Katoličku Crkvu. Izneseni stav o nemogućnosti Srba da žive s Hrvatima u hrvatskoj državi pokazao se osobito pogubnim tijekom vojno-redarstvene akcije *Oluja*, kad je vodstvo krajiških Srba naredilo njihovo iseljavanje iz mjesta stovanja i odlazak iz Hrvatske, kako svjedoči pouzdana ratna dokumentacija.

Vaše mišljenje koje ste iznijeli na već spomenutom 62. Međunarodnom beogradskom sajmu knjiga (24. listopada 2017.): »Gde god žive Srbi, to je Srbija, bilo u Srbiji, bilo u Bosni, bilo u Vojvodini, bilo Crnoj Gori i u drugim mestima« ne pridonosi miru i razumijevanju, jer samo Srbima dajete određena prava, bez objašnjenja kakva bi prava imali drugi građani koji žive sa Srbima. Povjerenje među Srbima i Hrvatima ne izgrađuje ni Vaše prešućivanje hrvatske države. Nai-mje, kad upućujete pisane poruke vjernicima Srpske Pravoslavne Crkve u Hrvatskoj, Vi gotovo redovito ne navodite državu u kojoj

oni žive nego pokrajine Dalmaciju, Slavoniju, Liku. Neovisnost Republike Hrvatske priznale su gotovo sve svjetske države te joj Vaše ignoriranje ne može nauditi, ali ono nанosi štetu Vašemu ugledu u Hrvatskoj i ujedno građane srpske nacionalnosti stavlja u nova iskušenja. Kad u svojoj nedavnoj izjavi u Crnoj Gori tvrdite da Srbima ni danas nije bolje u Hrvatskoj nego li je bilo za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske, uvjeravate svoje sunarodnjake i druge hrvatske građane u nešto što nije točno i što ulijeva strah. Status Srba u Hrvatskoj definiran je Ustavom i zakonima, oni imaju svoje predstavnike u Hrvatskome saboru i na svim razinama lokalne uprave te danas participiraju kao koalicijski partneri u Vladi Republike Hrvatske i imaju mogućnost legalnim putem zauzimati se za ostvarenje svojih prava. Osim toga, ubrzo nakon potpisivanja posljednjega *Ugovora između Svetе Stolice i Republike Hrvatske o gospodarskim pitanjima*, Hrvatska je Vlada sklopila sličan Ugovor sa Srpskom Pravoslavnom Crkvom po kojem joj iz državnoga proračuna dodjeljuje određena financijska sredstva te je ona otvorila i vlastitu Gimnaziju u Zagrebu. Nije malen broj nekretnina, oduzetih tijekom komunističke vladavine u Jugoslaviji, koje je Republika Hrvatska vratila Srpskoj Pravoslavnoj Crkvi.

3. Vaša Svetosti. Sve što su hrvatski biskupi u Jugoslavenskoj biskupskoj konferenciji a potom i u Hrvatskoj biskupskoj konferenciјi na čelu s kardinalom Franjom Kuharićem govorili i činili tijekom rata od 1991. do 1995. i nakon njega do danas, dokumentirano je i svakome dostupno, među ostalim i u jednoj od najnovijih knjiga koju je napisala Julija Barunčić Pletikosić pod naslovom *Katolička Crkva u Hrvatskoj i Domovinski rat 1991 – 1995*. U različitim prigodama, na susretima s patrijarhom Pavlom, u propovijedima, nastupima u javnim medijima biskupi su se zauzimali za pravo Hrvata na slobodnu državu, te pravo svih njezinih građana, napose Srba da u njoj žive svoj vlastiti nacionalni, kulturni i vjerski identitet. Dizali su glas protiv svakoga nasilja, tražili da se nastali problemi rješavaju mirnim putem, snažno se borili protiv mržnje i osvete Srbima. Za najtežih progona

hrvatskoga stanovništva i rušenja njihovih kuća i svetinja, kardinal Kuharić je u svojoj propovijedi u Petrinji, na blagdan sv. Lovre 10. kolovoza 1991., pozvao: »Ako je moj protivnik spalio moju kuću, ja neću zapaliti njegovu! Ako je razorio moju crkvu, ja neću ni dirnuti njegovu, dapače, čuvat će je. Ako je napustio svoj dom, ja neću ni igle uzeti iz njega! Ako je ubio moga oca, brata, sestru, ja neću vratiti istom mjerom nego će poštovati život njegova oca, brata, sina, sestre!« Nažlost, ovakve riječi nismo čuli od predstavnika Srpske Pravoslavne Crkve. Od Kuharićevo evanđeoskoga stava posve se razlikuje izjava pakračkoga episkopa Lukijana Pantelića, koji je u to isto vrijeme uvjeravao svoje sunarodnjake da djeluju po načelu »Sada ćemo opet uzeti Stari zavet u kome piše 'Oko za oko, Zub za Zub, mladić za mladića', a posle Novi zavet, 'ko tebe kamenom ti njega hlebom'«.

Hrvatski su biskupi nakon legalne i međunarodno priznate vojno-redarstvene akcije *Oluja* upozoravali na nedopustivost ubojstava, pljački i paleža kuća srpskih izbjeglica te su se zauzimali za njihov povratak. Želimo napose spomenuti šibenskoga biskupa msgr. Srećka Badurinu, koji se izložio nemalim pogibeljima u takvom nastojanju. Među ostalim, biskupi su intervenirali kod hrvatskih vlasti da se episkopi Srpske Pravoslavne Crkve, koji su na početku rata otišli iz Hrvatske, vrate u svoja sjedišta, a svoju osjetljivost za stradanja srpskih svetinja iskazali su i na taj način što su u knjigu *Ranjena Crkva u Hrvatskoj – Uništavanje sakralnih objekata u Hrvatskoj* (1991. – 1995.), u izdanju HBK 1996. godine, stavili i prikaz razorenih sakralnih objekata Srpske pravoslavne Crkve u Hrvatskoj.

4. Usred ratnih zbivanja, kad su neki smatrali da nije uputno javno nastupati sa stavovima koji bi mogli obeshrabriti hrvatske vojниke u obrani slobode vlastite domovine, hrvatski su biskupi, 1. svibnja 1995. godine, na dan početka vojno-redarstvene operacije *Bljesak*, uputili javnosti *Pismo Hrvatske biskupske konferencije o pedesetoj obljetnici završetka Drugoga svjetskog rata* u kojem su iznijeli jasna stajališta s obzirom na stradanja tijekom II. svjetskog rata i neposredno nakon njega te na trenu-

tačne ratne nevolje. Izrazili su žaljenje prema svakoj žrtvi u Jasenovcu i u drugim mjestima stradanja srpskih, židovskih, romskih, hrvatskih i drugih žrtava, te prema onim Srbima koji su izgubili živote u ratu 1991. – 1995., među kojima su po posljednjim statistikama stradale 7204 osobe, većinom pripadnika srpskih vojnih postrojbi, uračunavajući u taj broj i 873 osobe koje se vode kao nestale, te se zauzeli za pomirenje. Hrvatski su biskupi među ostalim u *Pismu* kazali: »Pravo na život i dostojanstvo svake osobe pod Božjom je zaštitom. Stoga, svakoj nevinoj žrtvi dugujemo jednak poštovanje. Tu ne može biti razlike ni rasne, ni nacionalne, ni konfesionalne, ni stranačke. Temeljna jednakost u dostojanstvu svih ljudi proizlazi iz same naravi čovjeka, stvorena na sliku i priliku Božju. Pojedinačne i osobito masovne likvidacije bez ikakva suda i dokaza krivnje, uvijek su i posvuda teški zločini pred Bogom i pred ljudima. Stoga ćemo se kod svetoga oltara spomenuti žrtava hrvatskog naroda i Katoličke Crkve. Spomenut ćemo se žrtava srpske nacionalnosti i Srpske Pravoslavne Crkve u Hrvatskoj. Spomenut ćemo se žrtava Židova, Roma i svih kod nas ubijenih u Drugome svjetskom ratu samo zato što su druge nacije, druge konfesionalne pripadnosti ili drugoga političkog uvjerenja.«

U spomenutom *Pismu* biskupi su postavili pitanja koja su aktualna i danas: »Nije glavna težina pitanja u tome kako žaliti žrtve vlastite zajednice i kako prepoznati krivnju druge zajednice. Hrvati i Srbici, katolici i pravoslavni, muslimani i drugi pred težim su moralnim pitanjem: Kako žaliti žrtve druge zajednice, kako priznati krivnju u vlastitoj zajednici? A zatim: Kako okajati krivnju, kako zadobiti oproštenje Božje i ljudsko, mir savjesti i pomirenje među ljudima i narodima? Kako započeti novo doba osnovano na pravednosti i istini?«

Ključ odgovora hrvatski biskupi našli su u molitvi Gospodnjoj: »Otpusti nam duge naše kako i mi otpuštamo dužnicima našim.« Podsjetili su na poticaj pape Ivana Pavla II. u homiliji na misi u Zagrebu, 11. rujna 1994. godine: »Tražiti oprost i sam oprostiti, tako bi

mogla biti sažeta zadaća koja je pred svima, ako se žele postaviti čvrste prepostavke za postizanje istinskog i trajnog mira«. Ustrajni u toj zadaći, hrvatski biskupi na različite načine nastoje promicati navedenu evanđeosku svijest. Među ostalim, čine to svake godine na Dan žrtve Vukovara, uključujući u molitvu – uz nedužne žrtve ubijenih na Ovčari – i sve druge ratne stradalnike te potiču na praštanje i pomirenje. Jednako tako svake godine u jasenovačkoj katoličkoj župnoj crkvi slave s brojnim vjernicima *Dan obnove čišćenja pamćenja i spomena mučenika*, kada se u svojoj molitvi, kajanju i praštanju spominju nedužnih žrtava bilo koje nacionalne i vjerske pripadnosti, ubijenih pod bilo kojom zastavom, od žrtava jasenovačkoga logora i bleiburškoga *križnoga puta* do žrtava Domovinskoga rata, kako na hrvatskoj, tako i na srpskoj strani. Tomu činu molitve i pokore posljednjih godina pribiva i slavonski episkop Jovan koji je svjedok da biskupi i Crkva u Hrvatskoj ne šute. Žalimo što Vaša Svetost nije upoznata s našim nastojanjima oko praštanja i pomirenja te u spomenutoj propovijedi u Bačkoj Palanci (4. kolovoza 2018.), pozivajući na praštanje tvrdite: »Mnogo puta smo to kazali, ali nažalost ne vidimo da i druga strana nešto slično čini.«

5. Vaša Svetosti. Svjesni da nas je Bog »pomirio po Kristu i povjerio nam službu pomirenja« (2 Kor 5,18), ponavljamo i danas ono što smo istaknuli u *Pismu* 1995. godine: »Željeli bismo posebno da katolici i pravoslavni u Hrvatskoj zauzmu zajednički kršćanski stav i prema žrtvama i prema krivnji za žrtve, prema grijehu i prema pomirenju. Ako se u prošlosti manipuliralo s povijesnim činjenicama, požurimo čas kad ćemo u slobodi i odgovornosti pred Bogom i pred ljudima javno očitovati istovjetan kršćanski odnos i prema žrtvama i prema krivcima. Molimo da to vrijeme što prije sine!« Navedeno *Pismo* dostavili smo Vašoj Svetosti posljednji puta prije nekoliko godina po msgr. Orlandu Antoniniju, apostolskom nunciju u Beogradu, ali na naše prijedloge nismo do danas dobili nikakva odgovora.

Kao pastiri Crkve želimo u našemu društvu svjedočiti vjernost Isusovoj riječi: »Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan. Ne sudite i nećete biti suđeni. Ne osuđujte i nećete biti osuđeni. Praštajte i oprostite će vam se. (...) Jer mjerom kojom mjerite vama će se zauzvrat mjeriti« (Lk 6, 36-38). U tom opredjeljenju ohrabruje nas i Vaša tvrdnja izrečena u intervjuu *Jutarnjem listu*, 7. siječnja 2017.: »Reči koje optužuju, upiranje prsta prema susedu, ne donosi nikome ništa dobro. Treba ih se čuvati. Ne dao Bog da reči verskih lidera budu izgovor za nova nasilja i nove nesreće!« Smatramo svojom evanđeoskom zadaćom zauzimati se i dalje za međusobne susrete i razgovore, za nastojanje oko razumijevanja, za gradnju mostova u izravnoj bratskoj komunikaciji, čemu pridonose i povremeni susreti između pojedinih episkopa Srpske Pravoslavne Crkve i biskupa Katoličke Crkve u Hrvatskoj. Predlagali smo više puta na pisani i usmeni način da nađemo mogućnost redovitih susreta Komisije Hrvatske biskupske konferencije za odnos sa Srpskom Pravoslavnim Crkvom i Komisije Srpske Pravoslavne Crkve za odnos s Katoličkom Crkvom u Hrvatskoj o pitanjima koja se odnose na dvije Crkve i na njihovo djelovanje, ali ni na njih nismo dobili odgovora, te se Komisije nakon smrti patrijarha Pavla nisu više sastale. Rad u Komisiji o bl. Alojziju Stepinu pokazao je koliko je važno razgovarati na dostojanstven način kao braća i o najtežim povijesnim prijeporima oko kojih se ne uspijevamo složiti, izbjegavajući polemiku putem javnih medija koja ne priliči kršćanima i pokazuje da zastupajući evanđelje nismo drugačiji od sinnova ovoga svijeta. Valja nam zajednički posvjedočiti da su praštanje i pomirenje jedini put oslobođenja od zarobljenosti prošlošću i dnevno-političkih interesa, da nas moć evanđelja izdiže iznad naših ukopanosti u nemoć zla, i očituje da je Crkva u našim narodima prvenstveno posvećena čovjeku, služeći mu evanđeoskim putem.

Uz izraze posebnoga poštovanja i zajedništva u Isusu Kristu, našem jedinom Gospodinu, srdačno Vas pozdravljamo.

*Msgr. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski,
predsjednik HBK, v.r.*

*Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački i
metropolit, potpredsjednik HBK, v.r.*

*Msgr. Marin Barišić, nadbiskup
splitsko-makarski i metropolit, v.r.*

*Msgr Ivan Devčić, nadbiskup riječki i
metropolit, v.r.*

*Msgr. Đuro Hranić, nadbiskup
đakovačko-osječki i metropolit v.r.*

Msgr. Antun Škvorčević, biskup požeški, v.r.

Msgr. Josip Mrzljak, biskup varaždinski, v.r.

Msgr. Nikola Kekić, vladika križevački, v.r.

Msgr. Vlado Košić, biskup sisacki, v.r.

*Msgr. Vjekoslav Huzjak, biskup
bjelovarsko-križevački, v.r.*

Msgr. Mate Uzinić, biskup dubrovački, v.r.

*Msgr. Dražen Kutleša, biskup
porečki i pulski, v.r.*

Msgr. Ivica Petanjak, biskup krčki, v.r.

Msgr. Jure Bogdan, vojni ordinarij u RH, v.r.

*Msgr. Zdenko Križić, biskup
gospočko-senjski, v.r.*

Msgr. Tomislav Rogić, biskup šibenski, v.r.

*Msgr. Petar Palić, biskup hvarske i
generalni tajnik HBK, v.r.*

*Msgr. Mijo Gorski, pomoćni biskup
zagrebački, v.r.*

*Msgr. Ivan Šaško, pomoćni biskup
zagrebački, v.r.*

Priopćenje s XXI. zajedničkog zasjedanja HBK i BK BiH

Članovi Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održali su svoje XXI. redovito godišnje zajedničko zasjedanje, 21. siječnja 2019. u prostorima Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu. Zasjedanju su predsjedali predsjednici dviju biskupskih konferencija zadarski nadbiskup Želimir Puljić i vrhbosanski nadbiskup i metropolita kardinal Vinko Puljić.

U uvodnom dijelu zasjedanja sudjelovao je i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giuseppe Pinto koji je u svom obraćanju istaknuo važnost zajedničkog zasjedanja i duh kolegjalnosti koji je duša suradnje među biskupima na različitim razinama.

Pozdravljujući nazočne predsjednik HBK nadbiskup Puljić podsjetio je da su dvije konferencije povezane, ne samo poslovima pastoralne i poslovne naravi, već nadalje sive pastirske, ljudske i duhovne. Dodao je da biskupi, kao članovi krovnih crkvenih institucija istoga naroda, imaju zajedničku odgovornost i potrebu redovito se godišnje sastajati i bratski raspravljati o zajedničkim temama i poslovima.

Kardinal Puljić u pozdravnoj riječi zahvalio je biskupima iz Hrvatske na blizini, solidarnosti i zanimanju za Crkvu i hrvatski narod u BiH. Istaknuo je da su zajednička zasjedanja vjerničkom narodu u BiH, koji u ovom trenutku proživljava brojne teške izazove, snažan znak nade, zajedništva i potpore.

Nakon što su se osvrnuli na djelovanje Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, biskupi su dali potrebne smjernice za budući rad zajedničke Komisije za spomenuti Zavod.

Biskupima je predstavljeno godišnje izvješće o radu Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu i Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu. Predsjednik spome-

nutog Vijeća vrhbosanski pomoćni biskup Pero Sudar zahvalio je uime svih hrvatskih svećenika i pastoralnih djelatnika i djelatnica u župama, misijama i zajednicama u inozemstvu te posebno u ime iseljenika, svim biskupima i redovničkim poglavarima i poglavaricama za podršku i potporu koju pružaju radu hrvatske inozemne pastve. Biskupi su razmotrili pojedina konkretna pitanja u svezi s djelovanjem u hrvatskoj inozemnoj pastvi te se osvrnuli na ovogodišnju komemoraciju u Bleiburgu. Svjesni činjenice o nastavku iseljavanja Hrvata katolika iz Hrvatske i BiH, biskupi potiču sve njih da njeguju povezanost s hrvatskim katoličkim misijama i župama kamo su došli te da, ujedno, održe povezanost sa svojim rodnim krajem i župama iz kojih su otisli. Na poseban način zahvaljuju svim djelatnicima u hrvatskoj inozemnoj pastvi za njihov ne mali trud i pastoralnu brigu za one koji su, iz raznih razloga, odselili u inozemstvo. Pošto su saslušali iscrpljeno izvješće o radu Ravnateljstva, biskupi su odlučili povjeriti novi petogodišnji mandat dosadašnjem ravnatelju vlč. Tomislavu Markiću.

Na zasjedanju su biskupi informirani i o akciji pod nazivom *Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH* o čemu su ih izvijestili predsjednici Hrvatskoga Caritasa i Caritasa BiH.

Spomenuta je i inicijativa „Nedjelja solidarnosti“ koju je pokrenula BK BiH s ciljem pomoći župama s malim brojem vjernika. Ponovno je istaknuta želja da svi članovi Crkve u Hrvata njeguju zajedništvo i povezanost što bi na osobit način trebalo biti prepoznatljivo u konkretnim akcijama pomoći potrebitima.

Tema zasjedanja bilo je i djelovanje Komisije HBK i BK BiH za hrvatski martirologij. Konstatirano je da je posljednjih godina veći broj biskupija i redovničkih zajednica Crkve u Hrvata poslao u Rim na tečaj za postulatore svećenike, redovnike ili redovnice kako bi

mogli voditi postupke za proglašenje blaženima i svetima onih koji su, između velikog broja nevinih žrtava u ratovima i poraćima u 20. stoljeću, podnijeli mučeništvo ustrajni u svojoj vjeri. Svjesni brojnih inicijativa za obilježavanje komemoracija raznih stradanja, biskupi potiču da se poštije crkveni ustroj, a to znači da treba uvažiti mjerodavnost mjesnoga župnika i dijecezanskog biskupa.

Biskupi iz BiH upoznali su članove HBK s pojedinim aktualnostima iz crkvenog i društvenog života u BiH. U tom duhu bilo je riječi o nekim važnim društvenim pitanjima, o demografskom stanju katolika u BiH te o uzajamnoj unutarcrkvenoj solidarnosti. Posebno je istaknuta potreba da darovana sredstva iz Republike Hrvatske budu najviše ulagana u stvaranje radnih mjesta i gospodarski razvij-

tak, jer je to jedan od najvažnijih preduvjeta za ostanak Hrvata katolika u BiH. Biskupi također smatraju važnim dati potporu onima koji pokreću inicijative na planu povratka u krajeve iz kojih su izbjegli ili su iz njih prognani. Posebno su zahvalili svim biskupijskim zajednicama u Republici Hrvatskoj na čelu s njihovim biskupima za brojne molitve i znakove solidarnosti. Biskupi HBK izrazili su potporu svojoj subraći u njihovim pravdnim nastojanjima oko opstanka Katoličke Crkve i hrvatskoga naroda u BiH.

Zagreb, 21. siječnja 2019.

Tajništvo HBK, Tajništvo BK BiH

Izjava katoličkih biskupa i episkopa Srpske pravoslavne Crkve sa susreta u Požegi

Mi, katolički biskupi i episkopi Srpske pravoslavne Crkve u Hrvatskoj na poziv požeškog biskupa Antuna Škvorčevića susreli smo se u Biskupskom domu u Požegi, 17. siječnja 2019.

U božićnom ozračju, pred početak Svjetske molitvene osmene za jedinstvo kršćana, posvjedočili smo zajedničku vjeru u istoga Gospodina Isusa Krista koji „sebe dade za nas“ (Tit 2,14), izrazili jedni drugima poštovanje, podijelili radosti i nade, poteškoće i probleme zajednica koje predvodimo.

Irazili smo uvjerenje kako ni jedna strategija, usmjerena protiv drugog čovjeka, naroda ili Crkve ne može biti uspješna, jer nije u skladu s Božjim naumom o čovjeku i njegovom pobjedom nad zlom i smrću, ostvarenoj u Isusovoj ljubavi na križu. Spomenuli smo se teških stradanja srpskog i hrvatskog naroda te drugih građana Hrvatske tijekom nedavne prošlosti u ratnim sukobima, progonima i

ubijanjima, uzrokovanim mržnjom. Svjesni smo da međusobnim optuživanjem, manipuliranjem povijesnom istinom, interpretacijom ratnih događaja za dnevno-političke svrhe, vrijedanjima i ponižavanjima zbog pripadnosti određenoj naciji ili vjeri, ostajemo zarobljenicima prošlosti i gubitnicima u sadašnjosti. Zauzimamo se da se znanstveno istraži i argumentirano utvrди istina o stradanju za vrijeme II. svjetskog rata i u vrijeme rata u Hrvatskoj od 1991. do 1995. kako bi se prestalo licitirati s brojem stradalih te im vratio dostojanstvo koje imaju kao žrtve.

Duboko žalimo svaku nedužnu žrtvu bilo kojeg naroda, vjere ili političkog nazora iz naše nedavne prošlosti, te svjedočimo da sve zlo i nepravde nanesene prema njima „nadmoćno pobjeđujemo u Onome koji nas uzljubi“ (Rim 8,37). Polazište našeg pastirskog djelovanja u hrvatskom društvu jest čvrsto uvjerenje da nas je Bog „pomirio po Kristu i povjerio nam službu pomirenja“ (2 Kor 5,18).

Stoga molimo da se na nama ostvari Isusova riječ: „Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan“ (Lk 6,36), da svojim praštanjem budemo veći od počinjenog zla koje nas je ponizilo, te bez osvetničkih misli i osjećaja mržnje u čistom pamćenju čuvamo spomen na naše nedužne žrtve, liječimo ranjene duše, promičemo povjerenje i razumijevanje među

G. Porfirije Perić, mitropolit zagrebačko-ljubljanski

G. Gerasim Popović, episkop gornjo-karlovački

G. Jovan Ćulibrk, episkop slavonski

G. Nikodim Kosović, episkop dalmatinski

G. Heruvim Đermanović, episkop osječko-poljski i baranjski

pojedincima i narodima i na taj način evanđeoskim putem postavljamo čvrste temelje boljoj i pravednijoj budućnosti u našoj domovini za svakog čovjeka.

Neka Gospod blagoslovi naše bratske osjećaje, dobrohotne misli i iskrene nakane.

Msgr. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski,
predsjednik HBK

Msgr. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski

Msgr. Đuro Hranić, nadbiskup metropolit đakovačko-osječki

Msgr. Antun Škvorčević, biskup požeški
predsjednik Vijeća za ekumenizam i dijalog

Msgr. Petar Palić, biskup hvarska
generalni tajnik HBK

Podijeli s onim koji nema¹

Draga braćo i sestre!

Treća nedjelja došašća, tzv. Radosna nedjelja u liturgiji Crkve, posvećena je, odlukom hrvatskih biskupa, djetotvornoj ljubavi – Caritasu. Stoga danas na poseban način svoje misli i djela posvećujemo potrebitima u našim obiteljima, u našim župnim zajednicama, u Domovini, u svijetu. Materijalni darovi koje danas prikupimo bit će usmjereni obespravljenim i socijalno ugroženim pojedincima i obiteljima kojima Crkva pomaže kroz mrežu župnih, biskupijskih i nacionalnog Caritasa.

Kao i svake nedjelje dat ćemo i svoj duhovni dar i prilog moleći za one koji nemaju, za sve one koji nas trebaju. Ove nedjelje prisjetit ćemo se i jubileja povodom 25 godina djelovanja nacionalnoga, središnjeg Caritasa pod imenom Hrvatski Caritas.

U godinama Domovinskog rata Caritas je pomagao zaštitići izbjeglice i prognanike, a pri tome je zajedno s našom mladom državom skrbio za oko 800 000 ljudi, osiguravajući im hranu i smještaj, liječničku pomoć, brinući se za djecu koja su ostala bez roditelja. Tijekom poratnih godina sudjelovao je u obnovi i povratku na ruševne ostatke djedovine, osobito u Slavoniji, Posavini, Lici i Dalmatinskoj zagori. U posljednja dva desetljeća uključuje se u organizirane oblike institucionalne skrbi za beskućnike, napuštene i bolesne starije osobe, osobe s mentalnim i tjelesnim oštećenjima, pomaganje stradalima od prirodnih nepogoda, sukoba, ratova u cijelom svijetu, zagovaranje prava obespravljenih i ugroženih i ekološke teme itd.

Caritas, od župnog, u kojem su angažirani brojni vjernici laici, preko biskupijskog, s njegovim institucionalnim i drugim organi-

ziranim načinima pomaganja, sve do nacionalnog Caritasa, ozbiljuje uvjete za radost i susret te „...poput Isusa s učenicima, prihvaćamo u svakodnevnom druženju radošti i boli ljudi, pružajući im ‘toplinu srcu’, i s nježnošću brinemo za umorne, slabe, kako bi naše zajedničko ovozemaljsko putovanje imalo u Kristu svjetlo i smisao“ (usp. Okružnica posvećenim muškarcima i ženama, Iz učiteljstva pape Franje 2014. godine).

Svjesni smo, drage sestre i braćo, da živimo u vremenima duboke i teške krize, prije svega duhovne i one moralne. Dinamika promjena kojima upravljaju interesi različitih skupina moći, od finansijskih, preko industrijskih, tehnoloških itd., čovjeka i njegovu svakodnevnicu zarobljavaju u vrtlog skučenosti života u kojima gubimo sposobnost osjetiti da nas Bog ljubi, da smo mu važni, da za njega nismo samo broj. Gubimo sposobnost za radost susreta s Bogom, ali i s drugim ljudima. Ne razlikujemo ono što nam je potrebno za život od onoga što je predmet naših želja, a sve to neprestano poticanje površnošću i blještavilom raznoraznih trendova koje je zapravo nemoguće pratiti. Tako rastrgani u sebi, trošimo se, iscrpljujemo i postajemo ravnodušni prema Bogu, sebi, drugima. A naša srca vase za smislim, za susretom, za milosnim prihvaćanjem, za susretom s Bogom i drugim ljudima!

Da bi se obraćenje srca moglo dogoditi, zapitajmo se svi zajedno: obraćamo li mi u našem svakodnevnom životu pažnju na ljudе oko sebe, u našoj zajednici? Primjećujemo li starije i siromašne u našoj sredini? Primjećujemo li obespravljenе i ožalošćene? Primjećujemo li one koji pate u tišini i skrovitosti svoga srca? Ako ih primjećujemo, ako se i sami osjećamo povrijeđeno i onemogućeno da do stojanstveno živimo, radimo, odgajamo djecu, gradimo društvo solidarnosti, sljedeći je korak zapitati se: što činim po tom pitanju?

¹ Poruka varaždinskog biskupa Josipa Mrzljaka za Nedjelju Caritasa – 16. prosinca 2018., U Varaždinu 4. listopada 2018., na blagdan sv. Franje Asiškog.

Jer, naša je vjera bez djela mrtva, kako nas poučava sveti Jakov u svojoj poslanici (usp. Jak 2, 26)! Osjetljivošću na patnje i činjenjem dobra najkonkretnije živimo djelotvornu ljubav (caritas). Kršćanska zajednica, zajednica cijelog jednog naroda, bez diakonije (služenja) postaje isprazna.

Snagom malih djela ljubavi svi mi imamo mogućnost i moć biti „mali Samarijanci“, te svaki u svojoj zajednici doprinijeti izgradnji boljeg i pravednijeg svijeta i vratiti ljudsko dostojanstvo i vjeru svima koji su uslijed potekoča pognuli glave i prepustili se žalosti.

Bog je Ljubav koja nas poziva na promjenu, na svetost. Možda nećemo činiti čuda, ali možemo učiniti mnogošto drugo – biti ponizni, skromni, imati srce za bližnje – baš kao što je to Isus činio. Ići putem svetosti, u današnjem svijetu, ne znači nešto zastarjelo, ne znači izolaciju, već znači životno opredjeljenje, predanost odnosu saveza s Bogom. Nastojati oko osobne svetosti čuva nas od licemjerja „prigodnog“ ili „samo nedjeljnog kršćanina“. Ustrajati na putu svetosti kroz djela konkretnе ljubavi prema bližnjima u potrebi, kroz Caritas, jedan je od načina svjedočenja Ljubavi u svakodnevnim zauzetostima. Na to nas upozorava i papa Franjo u ovogodišnjoj

pobudnici “Radujte se i kličite”: „Ne možemo podržavati ideal svetosti koji ignorira nepravdu u svijetu gdje neki banče, bezumno troše i žive samo za najnoviju potrošačku robu, čak i dok ih drugi promatraju izdaleka, živeći cijeli svoj život u krajnjoj bijedi. Život je pak svetosti usko povezan sa životom milosrđa, ključem neba. Prema tome, svetac je onaj koji zna biti dirnut i pokrenuti se kako bi pomagao nevoljnima i zaliječio jade. Svetac je onaj koji je, između ostalog, u ubrzanom i agresivnom svijetu sposoban živjeti radosno i sa smisлом za humor“.

Draga braćo i sestre, dok radosno iščekujemo rođenje Spasitelja, nastojmo tu svetost svakodnevno živjeti konkretnim djelima ljubavi, kroz Caritas. Budimo jedni drugima oslonac i podrška, darujmo se jedni drugima jer jedino tako možemo rasti u vjeri i kao pojedinci i kao zajednica.

Neka vas Duh Božji vodi u služenju bližnjima, Crkvi i svome narodu, na slavu svemoćućega Boga i dobro svih ljudi!

✠ Josip Mrzljak, biskup varaždinski,
predsjednik Hrvatskog Caritasa

Baštinici Kristovi¹

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu, drage sestre i draga braćo u Kristu!

1. Još je sv. papa Ivan Pavao II. podsjetio Bogu posvećene osobe da je evanđeosko siromaštvo vrijednost samo po sebi, »budući da naslijedovanjem siromašnog Krista doziva prvo od Blaženstava... Međutim, upravo zbog toga ono snažno osporava idolopoklonstvo mamone, predstavljajući se kao proročki apel u odnosu na društvo koje, u tolikim bogatim dijelovima svijeta, dolazi u opasnost da izgubi smisao za mjeru i sam smisao stvari.« U nastavku je papa naglasio: »Od posvećenih osoba se dakle traži obnovljeno i snažno evanđeosko svjedočanstvo sa moodricanjem i uzdržljivosti, u stilu bratskoga života nadahnuta kriterijima jednostavnosti i gostoljubivosti, i kao primjer onima koji ostaju ravnodušni pred potrebama bližnjega. To će svjedočanstvo, naravno, biti popraćeno povlaštenom ljubavlju prema siromasima i očitovat će se na osobiti način u dijeljenju životnih uvjeta s onima koji su razbaštinjeni u najvećoj mjeri« (Vita consecrata, 90).

2. Više od dvadeset godina nakon što su napisane ove riječi, suočeni smo s različitim skupinama ljudi koji su »razbaštinjeni«. Na um dolaze brojni migranti koji iz različitih siromašnijih i različitim nevoljama pogodenih dijelova svijeta dolaze do Europe. U susretu s konkretnim osobama ne smije se zaboraviti Isusove riječi: »Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste« (Mt 25,40), koje je i papa Franjo snažno istaknuo u apostolskoj pobudnici Radujte se i kličite: »U tom pozivu da ga prepoznamo u siro-

mašnima i patnicima, otkriva se sâmo srce Krista, njegovi najdublji osjećaji i izbori, koji ma se svaki svetac nastoji suobličiti« (Gaude te et exsultate, 96). Svaka osoba koja trpi, za svakoga kršćanina, a osobito za svaku Bogu posvećenu osobu, lik je trpećeg Krista.

3. Na um dolaze također oni »razbaštinjeni« koji su iz različitih razloga prisiljeni napustiti našu domovinu kako bi potražili sigurniji život u inozemstvu. U njihovim se motivacijama najčešće iščitava određeno beznađe. Upravo su Bogu posvećene osobe pozvane biti znak nade. Ova nada započinje u nutarnjoj obnovi svake osobe, a raste kroz zajedničko svjedočenje. Pritom, posvećene zajednice svjedoče o jednom drugom »odlasku«. Sveti Ivan Pavao II. kaže: »'Odlazak' je temeljni izraz objave, na koji se poziva cijela povijest spasenja, i koji izražava duboki smisao pashalne tajne, tema osobito druge duhovnosti posvećenoga života i koja dobro pokazuje njezino značenje« (Vita consecrata, 40). Riječ je o Isusovu »odlasku« o kojem su na gori Preobraženja s Isusom razgovarali Mojsije i Ilija (usp. Lk 9,31). U svjetlu toga »odlaska«, Bogu posvećene osobe trebale bi se čuvati beznađa i tjeskobe, bez obzira na društvene životne uvjete.

4. Dovodi nas to i do onog subjektivnog osjećaja »razbaštinjenosti« koji se može javiti kod samih posvećenih osoba, a obično je praćen beznađem. Izgubivši evanđeosku slobodu za Krista i predanost zavjetu poslušnosti, ponekad se dogodi da svaka odluka poglavara ili neželjeni premještaj u osobama rađaju neprihvaćanje, a onda i tjeskobu i beznađe. Svaka Bogu posvećena osoba, već u trenutku svoga zavjetovanja ili polaganja obećanja, sama se razbaštinila. Isus je rekao: »Tko god ostavi kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili majku, ili ženu, ili djecu, ili polja poradi imena mojega, stostruko će primiti i život vječni baštiniti« (Mt 19,29). Bogu posveće-

1 Poruka msgr. Zdenka Križića, predsjednika Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života, 25. siječnja 2019. U povodu Dana posvećenog života 2019.

na osoba sama se razbaštinila da bi primila mnogo veću baštinu. Zapravo, Bogu posvećene osobe proročki su znak svim kršćanima da su svi Kristovi vjernici »baštinici Božji, a subaštinici Kristovi« (Rim 8,17).

Želeći najprije svima vama, Bogu posvećenim osobama, da sve činite kako biste doista bili baštinici Božji i subaštinici Kristova, želja nam je da vaš život bude znak nade za sve one koji su na zemlji razbaštinjeni!

Od srca vam želimo blagoslovлен Dan posvećenog života!

O blagdanu Obraćenja svetoga Pavla, 25. siječnja 2019.

U ime Hrvatske redovničke konferencije, s.
Ana Marija Antolović, predsjednica

✠ msgr. Zdenko Križić,
predsjednik Vijeća HBK za
ustanove posvećenoga života
i družbe apostolskoga života

Priopćenje "Iustitia et pax"¹

Tajništvo Komisije Hrvatske biskupske konferencije „Iustitia et pax“ zaprimilo je ovih dana više upita o stavu Komisije u vezi s učestalom pojavama nasilja, poput govora mržnje na društvenim mrežama, demoliranja bolesničkih odjela, obiteljskog nasilja, premlaćivanja djevojke, vršnjačkog nasilja na nacionalnoj osnovi, incidenata u čakovečkoj i medulinskoj školi, zadarskog slučaja žigsanja vrućim predmetom pa sve do napada na vaterpoliste Crvene zvezde prije nekoliko dana u Splitu.

Komisija oštro osuđuje svaki oblik govora mržnje i nasilnog ponašanja jer je to ne samo u potpunoj suprotnosti s općeljudskom uljudbenošću i poštivanjem dostojanstva svake ljudske osobe, nego i nespojivo s kršćanskim vjerom te evanđeoskom porukom mira. Istodobno, iskazivanje nasilja prema drugima ili drugačijima od nas pokazuje da se u našem društvu snižava prag tolerancije te spremnost na dijalog i prihvatanje drugačijega.

Pozivamo sve ljude dobre volje, a osobito vjernike, da osude i odbacuju svaki oblik nasilja, ali i zagovaranje totalitarnih ideologija, te da u duhu istinskog poštivanja dostojanstva svake ljudske osobe stvorene na sliku Božju pridonose promicanju mira i pravednosti u našem hrvatskom društvu. Posebnu odgovornost imaju i svi oni koji obnašaju javnu, pravnu ili političku dužnost kako ne bi nepravednim odlukama, nerješavanjem

istinskih društveno-socijalnih problema koji tiše građane ili pak iskriviljavanjem istine i povjesnih događaja dodatno poticali nezadovoljstvo u ljudima, što nerijetko dovodi do gnjeva i neprihvatljivog nasilnog ponašanja. Apeliramo i na sve djelatnike u sredstvima društvenih komunikacija da se suzdrže od objavljivanja onog sadržaja koji samo pridonosi jačanju negativnog raspoloženja u ljudima. Svi smo, naime, pozvani promicati istinske vrijednosti i pozitivne primjere te na taj način pridonositi općem dobru, mirnom suživotu i pravednosti u hrvatskom društvu.

U tom smislu zabrinjavajuća je izjava g. Antonija Tajanija, predsjednika Europskoga parlamenta, o talijanskoj Dalmaciji i Istri, koja u određenom kontekstu može imati i naznake teritorijalnih pretenzija. Iako dolazi od umjerenog i realnog političara centra, za koju možemo vjerovati da je bila tek nesmotrena, ipak želimo upozoriti da takve izjave pridonose porastu netrpeljivosti i izazivaju nepovjerenje u dobrosusjedskim odnosima.

Pozvani smo djelovati u europskom duhu koji, između ostalog, počiva na poštivanju nedodirljivosti granica, a u duhu općeljudskih vrijednosti i kršćanske vjere pozvani smo osuđivati svaki zločin i iskazivati pijetet prema svakoj nevinoj žrtvi na bilo kojoj strani, jer samo na taj način možemo graditi budućnost utemeljenu na pravednosti i miru.

U Zagrebu, 14. veljače 2019.

¹ Priopćenje Komisije Hrvatske biskupske konferencije „Iustitia et pax“.

Msgr. Vladimir Dugalić,
tajnik Komisije HBK-a „Iustitia et pax“

"Budite složni i živite u miru"¹

Draga braćo i sestre!

Ove godine po trinaesti put zaredom, odlukom hrvatskih biskupa, obilježavamo „Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini“. Ponajprije, djelima duhovnog i molitvenog zajedništva, a onda i materijalnoga po prikupljanju darova vjernika za 3. korizmenu nedjelu u svim župama u Hrvatskoj, želimo ustrajno i gorljivo ponoviti našoj braći i sestrama, Katoličkoj Crkvi u Bosni i Hercegovini, da nisu sami, ni zaboravljeni ni prepričeni slučaju. Duboko svjesni teškoća i bremenitosti vremena u kojem živimo, u promišljanju o tome što staviti u središte ovogodišnje poslanice, u Svetom pismu nailazimo na misao svetoga Pavla u Drugoj poslanici Korinćanima: „Budite složni i živite u miru“. (2 Kor 13, 11).

U vrijeme korizme intenzivnije razmišljamo o pologu vjere što ga baštinimo, na poseban način o otajstvu muke i križa što ga je Krist Gospodin podnio za svakoga od nas, ali i o našim križevima i mukama.

Razmišljajući o križevima naših vremena, postajemo svjesniji važnosti izgradnje društva solidarnosti utemeljena na kršćanskom načelu poštivanja dostoјanstva osobe i brizi za najpotrebitije.

Solidarnost se pokazuje u djelima konkretnog milosrđa, prema konkretnim osobama, u konkretnim potrebama. Taj osjećaj dužni smo razvijati na osobnoj razini, ali i kao zajednica vjernika u našim župnim zajednicama i sa zajednicama onih s kojima smo povezani u vjeri. Naša nas vjera potiče na solidarnost, na izlaženje iz sebeljublja i usredotočenosti

na sebe same ukazujući nam da smo svi mi graditelji tijela koje se zove Crkva. A kada jedan dio tijela pati, onda je bolesno cijelo tijelo. Kada pati jedan od nas, pate svi! Upravo zato važno je njegovati živu i djelotvornu solidarnost sa svijetom unutar kojeg nismo pozvani osuđivati nego pokazivati putove, pratiti u hodu, liječiti rane i podupirati u slabosti. Jedino takva nastojanja donose plodove za čitavu Crkvu.

To je ono što činimo kada podupiremo Caritasove projekte u Bosni i Hercegovini: hospicij za stare, nemoćne i umiruće, rehabilitaciju djece s posebnim potrebama, kućnu njegu starih i nemoćnih, rad pučke kuhinje, rad katoličkog vrtića, rehabilitaciju osoba s posebnim potrebama, ali i strukture ustanova Katoličke Crkve u Bosni i Hercegovini koje sve ovo čine mogućim svjedočeći tako da je naša povezanost jaka, da solidarnost ne posustaje, da je zajedništvo živo i djelotvorno! Ne zaboravljamo ni braću svećenike koji ustrajno ostaju uz svoje često malobrojno vjerničko stado na župama dijeleći s njime njihove tegobe, osamljenost i siromaštvo.

Na početku ove kalendarske godine, papa Franjo na 52. Svjetski dan mira, 1. siječnja 2019., podsjeća nas da „djela koja očituju solidarnost utiru put izgradnji društva mira“. Time nas želi podsjetiti na poslanje koje ima svatko od nas - da budemo mirotvorci. Doношење мира у сredištu је послања Kristovih ученика. Повјеренje, које претходи остваривању мира, никада nije лако постићи јер наши су људски односи сложени, а на овим просторима прећесто обилježени ozračjem nepовјеренja, иза којег се крије страх од другог или туђинца. Тјескобна забринутост за osobне проблеме, која се манифестира, најчешће, током политичке, социјалне и ставовима затварања или облицима национализма, доводе у пitanje onu solidarnost i zajedništvo koje naš globalizirano-razjedinjeni svijet tako silno treba.

1 Poslanica Predsjednika Hrvatskog Caritasa, varždinskog biskupa Josipa Mrzljaka za Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini 18. – 24. ožujka 2019.

Danas, više no ikada prije, trebamo mirotvorce koji su glasnici i autentični svjedoci Boga Oca, koji želi dobro i sreću cjelokupne ljudske obitelji. Stoga, draga braće i sestre, ove godine u molitvenom zajedništvu s Hrvatima u Bosni i Hercegovini, ali i svim drugim narodima, molimo za obraćenje srca. Molimo za mir svakog pojedinca odbacujući srdžbu, nestrpljivost i nepopustljivost. Molimo za mir s drugima kako bismo se otvoreno mogli susresti sa članovima svoje obitelji, prijateljima, kolegama, siromasima i patnicima koji žive pored nas. Ponekad nam se čini da smo bespomoćni u ostvarenju dobrih želja i planova, ali ostaje nam molitveno zajedništvo.

Molimo i za mir u čitavom svijetu, sa čitavim stvorenim svjetom, kako bismo, otkrivajući veličinu Božjeg dara i dio odgovornosti koju ima svaki od nas kao stanovnik ovoga svijeta, postali tvorci mirne budućnosti i blagostanja za sve.

Po zagovoru blažene Djevice Marije mir neka uđe u svako srce i svaki dom! Amen.

✠ Josip Mrzljak, varaždinski biskup
predsjednik Hrvatskog Caritasa, v.r.

PROPOVIJEDI I GOVORI

Govor msgr. Jure Bogdana na predbožićnom susretu i čestitanju u Vojnom ordinarijatu¹

Oče biskupe u miru, draga braćo svećenici i đakoni, poštovani pomoćnici vojnih i policijskih kapelana, djelatnici u Vojnom ordinarijatu, poštovani članovi Samostalnog odjela za potporu Vojnemu ordinarijatu (MORH), poštovani članovi Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP), braćo i sestre u Kristu Isusu.

1. Za tјedan dana, u utorak 25. prosinca slavimo Božić. Na našem predbožićnome susretu u Vojnemu ordinarijatu i Božićnome čestitanju, kao i u sve dane došašća, naša pažnja usmjerena je prema prvome Božiću u Betlehemu. Bilo je to u vrijeme kad je obznanjena i morala se izvršiti "naredba cara Augusta da se provede popis svega svijeta. Bijaše to prvi popis izvršen za Kvirinijeva upravljanja Srijom" (Lk 2, 1-2). Sav svijet bio je u pokretu. "Svi su išli na popis, svaki u svoj grad" (Lk 2, 3).

O samome povijesnom događaju Isusova rođenja u Betlehemu izvijestilo nas je nekoliko suvremenika. Od tada je tema Isusova utjelovljenja i rođenja nezaobilazna i neiscrpna u katehezama, propovijedima, zaokuplja ljudsku pažnju i maštu, znanstvenike, umjetnike... To je jedna od temeljnih istina naše vjere. Apostol i evanđelist Ivan u svoje evanđelju kaže: "I Riječ tijelom postade i nastani se među nama i vidjesmo slavu njegovu - slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca - pun milosti i istine" (Iv 1, 14). Vječna Božja riječ se utjelovila, druga Božanska osoba - vječni Logos, postao je jedan od nas, nama u svemu jednak osim u grijehu. Sveti Ivan, propovjednik Radosne vijesti u grčko-

rimskome kulturnome okružju u Maloj Aziji, s određene vremenske distance, nakon događaja utjelovljenja i Otkupljenja, pokušava jezikom svojih sugrađana protumačiti i približiti istinu Isusova utjelovljenja i rođenja. U prvoj poslanici Ivan kaže: "Što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrismo i ruke naše opipaše o Riječi, Životu, da, Život se očitova, i vidjeli smo i svjedočimo, i navješćujemo vam Život vječni, koji bijaše kod Oca i očitova se nama - što smo vidjeli i čuli, navješćujemo i vama da i vi imate zajedništvo s nama ..." (1 Iv, 1, 3). O Isusu će istim žarom i spremnošću na žrtvu sve do naših dana vjernički svjedočiti apostoli i oni koji su u njihovu riječ povjerovali. Sveti Pavao u Djelima apostolskim ozbiljno će upozoriti: "Braćo, sinovi roda Abrahama, Vi i oni koji se među vama Boga boje, nama je upravljena ova riječ spasenja" (Dj 13, 26). A poslanicu Hebrejima započet će riječima: "Više puta i na više načina Bog nekoć govoraše ocima po prorocima; konačno u ove dane, progovori nama u Sinu" (Heb, 1, 1-2).

2. Draga braćo i sestre u vjeri. Naš predbožićni susret odvija se na kraju građanske godine kad se po naravi stvari prave obračuni, raščlambe djelovanja i odobravaju planovi za narednu godinu. Ovdje smo okupljeni kao živa zajednica vjernika, kler i puk, koji djeluje u vojno-redarstvenoj biskupiji, u Vojnom ordinarijatu. Krist nikada ne prisiljava na zajedništvo. Boraviti u jednoj zajednici prisilno, pravi je zatvor, a može sličiti i na pakao. To je protivno naravi čovjeka koji je slobodno biće, stvoren je slobodan i pozvan je na slobodu. Biti - živjeti u jednoj zajednici iz ljubavi u slobodi znači ovdje na zemlji imati iskustvo raja. Ono što se očekuje od Kristovih učeni-

1 Božićna čestitka msgr. Jure Bogdana u Vojnom ordinarijatu, Zagreb, 18. prosinca 2018.

ka, od svakog vjernika, ovdje od nas koji smo članovi ove mjesne Crkve – Vojnog ordinarijata je živa vjera. "Vjera je prije svega čovjekovo osobno prianjanje Bogu, istodobno, neodvojivo od toga, jest i sloboden pristanak uza svu istinu što ju je Bog objavio²". Pripadnost nekoj biskupiji, mjesnoj Crkvi može se mjeriti administrativno, pravno, po paragrafima, zakonima gdje živimo i ostvarujemo svoja prava i obavljamo svoje dužnosti. To nije dovoljno. To je prava duhovna anemija! To je vjernički beživotno! Mi smo vjernici, Kristovi učenici, kršćani, katolici. Mi živimo iz vjere. Iz vjere izrasta naš ljudski i kršćanski identitet. Iz vjere izrasta, živi i ostvaruje svoje poslanje naša mjesna Vojno-redarstvena biskupija. Vjera živa, vjera djelotvorna nije skup nekakvih teorija, umovanja, spekulacija... "Za kršćane vjerovati u Boga nerazdruživo je povezano s vjerovanjem u onoga koga je on poslao, 'Sina njegova, Ljubljenoga', u kojem mu je sva milina. Bog nam je rekao da

ga slušamo"³. Vjerovati znači imati i truditi se imati svoj osobni odnos s Bogom živim, sa Spasiteljem, s Isusom... Istinski i dubinski smisao svih naših liturgijskih slavlja, kako onih dnevnih tako i nedjeljnih, kao i svetkovina poput Božića je jedinstvo i osobna vezanost s Bogom. Istinska vjera uvijek rađa molitvom, a molitva hrani i jača našu vjeru.

Vjera je milost koju Bog daje čovjeku kao čisti dar. Mi možemo taj neprocjenjivi dar izgubiti. Poznato nam je kako sveti Pavao opominje Timoteja: "Taj ti zadatak predajem. {...}: Bij boj plemeniti, imajući vjeru i dobru savjest, koju su neki odbacili i doživjeli brodolom vjere" (1 Tim 1,18-19). Da bismo živjeli, rasli i u vjeri do kraja ustrajali, moramo se hranići riječju Božjom i moliti Gospodina da nam vjeru uveća. Ona treba biti 'ljubavlju djelotvorna' (Gal 5,6), podržavana nadom i ukorijenjena u vjeri Crkve"⁴.

3 KKC, br. 151.

4 Vidi KKC, br. 162.

2 Katekizam Katoličke Crkve, br. 150.

3. Zahvalujem generalnome vikaru don Marku Medi na čestitkama i na riječima koje nam je uputio. U glavnim crtama orisao je djelatnost naše ustanove kroz ovu godinu. Zahvalujem Vama svećenicima i pomoćnicima, djelatnicima u Vojnome ordinarijatu, Samostalnome odjelu i Samostalnoj službi na zauzetom pastoralnome radu među našim vojnicima i policajcima i drugima koji su pod jurisdikcijom Vojne biskupije. Posebice zahvalujem Vama koji ste se tijekom ove godine oprostili od Vojnog ordinarijata i pošli u mirovinu ili na druge dužnosti.

Svećenička i uopće dušobrižnička služba vrlo je potrebna u sredinama u kojima djelujete. Svima Vam je dobro poznato da je djelovanje Vas svećenika i pomoćnika, ali i svih ostalih djelatnika Vojnog ordinarijata, pod posebnom lupom - povećalom. Lako je uočljivo izvršavaju li se naše pastoralne obvezе iz vjere, osobnog uvjerenja ili su to samo čini formalnosti koji nikoga ne dotiču i koji ne evangeliziraju. Promatra se i prosuđuje Vaša redovitost i točnost u službi, na mjestima gdje ste poslani, preciznost, odgovornost, apostolska zauzetost, profesionalnost. Promatraju se i prosuđuju i druge vrline kao npr. građanska uljudnost, odnos prema osobama i stvarima, itd. I to se honorira međusobnim povjerenjem, uvažavanjem od onih kojima ste poslani i među kojima djelujete. Raduje me kad čujem kako "naš kapelan" znade komunicirati s ljudima, kako diskretno i zauzeto djeluje, ispovijeda, priprema se za propovijedi, redovito slavi sv. mise u vojarnama ili policijskim upravama, na raspolaganju je za razgovor, ima razvijenu socijalnu i karitativnu dimenziju prema potrebnima, radostan je svećenik sa svojim prepoznatljivim svećeničkim identitetom, živi iz vjere, živi sa svojim narodom, itd. Ljudi u nama traže uvijek i najprije svjedoka evanđelja i naša riječ ima snagu i kredibilitet ukoliko iza nje stoji naša zauzetost, naš život iz vjere i po vjeri. To isto vrijedi i za pomoćnike kapelana i sve druge djelatnike Vojnoga ordinarijata.

Sredine u kojima djelujete različite su i nemoguće je svugdje jednako dosjeti i pastoralno

djelovati. Svaka kapelacija je drugačija, specifična. Neki od Vas svećenika u potpunosti ste na raspolaganju Vojnome ordinarijatu. Drugi ste pak istovremeno prisutni u svojim biskupijama, odnosno redovničkim zajednicama i pravo je umijeće uspješno spojiti jedno i drugo. Ali, važno je i prevažno znati od onih kojima ste poslani gdje ste, kada, u koje vrijeme i gdje slavite svetu misu, kada i gdje Vas mogu naći za duhovni razgovor, za ispovijed, za sakramente...

"Ako Gospodin kuće ne gradi, uzalud se muče graditelji", kaže sv. Pismo (Usp. Ps 127,1). Crkva moli i hrani se molitvom. Od vjernika se očekuje da mole za svoje pastire, a od pastira da mole za svoje vjernike. Još i više! Crkveni pravni propisi izričito traže da svaki svećenik župnik svake nedjelje i na zapovjedne svetkovine slavi sv. misu za narod koji mu je povjeren. Vojni i policijski kapelani pravom su izjednačeni sa župnicima. Kod nas su zapovjedne svetkovine: Rođenje Gospodinovo, Tijelovo, Uznesenje Bl. Djevice Marije, Svi Sveti, Gospa velikog hrvatskog zavjeta - zaštitnica Vojne biskupije 5. kolovoza i svetkovine zaštitnika vojnih odnosno policijskih kapelanja. To je dužnost koja obvezuje sve nas koji smo vojni i policijski kapelani (župnici). Ukoliko su kapelani Vojnog ordinarijata istovremeno župnici, upravitelji župa ili pastoralni pomoćnici u drugoj biskupiji ili u drugim zajednicama njih obvezuje u nedjelje i na spomenute svetkovine samo jedna sv. misa "pro populo" za sve vjernike koji su im povjereni.

Zivimo posljednje dane došašća 2018. godine. Nikome ne treba govoriti koliko sekularizacija - raskršćanje prodire u hrvatsko društvo. S druge pak strane mise zornice pravi su fenomen, veliko duhovno osvježenje za cijelu naciju i Crkvu u njoj. Mnogi od Vas, u našoj biskupiji, prepoznali ste u zornicama " prolaz Duha", pa ste na svojim mjestima djelovanja marljivo pripremali i organizirali zornice. Sve to izvrsna je priprava za Božić.

Našim vjernicima bili ste na raspolaganju za sv. ispovijed i poticali ste ih na duhovnu pri-

pravu za Božić. Držali ste duhovne obnove za Božić. Samo svetopisamska duhovnost, duboka osobna povezanost s Bogom u vjeri, vodi kršćanskoj izgrađenosti i može ispravno odgovoriti na izazove sekularizacije.

Sljedeći utorak je Božić. Svima Vam stavljam na srce da nađete vremena za sebe, za svoj duhovni život, za dobru i temeljitu božićnu sv. ispovijed, za zdravlje i za odmor.

Što će nam život donijeti? Što će sve Providnost staviti pred nas? Pred koje će nas izazove staviti možda već i ovoga Božića, sljedeće godine teško je sve predvidjeti!? U Vašem djelovanju, ako li odmah i ne vidite rezultate, nemojte se obeshrabriti. Hrabo naprijed!

Ustrajno, polagano. Naša djelatnost u Vojnom ordinarijatu je bez aplauza. Gospodin će zaliti svojom milošću naš rad i učiniti da sve urodi dobrim i obilnim plodovima. Mi

smo u njegovoј službi i program svega našeg djelovanja je slava Božja u živome čovjeku koji je slika Božja, stvoren je na Božju sliku.

Raduje me da ćemo u božićnome vremenu pribrojiti prezbiteriju naše biskupije dvojicu đakona koje ćemo zaređiti 5. siječnja u Splitu. Naši svećenici iz mirovnih misija don Antonio Mikulić iz Afganistana i don Željko Savić iz Poljske sve pozdravljaju i svima čestitaju Božić.

Čestitam Vam svima Božić! Čestitam Božić Vašim obiteljima. Čestitam Božić svima koji su Vam povjereni. Želim da ga u duhu kršćanske vjere proslavite tamo gdje Vas je Providnost postavila, s Božjim narodom, u vjerničkim zajednicama, obiteljima...

A nova godina neka nam svima bude godina mira, zdravlja i blagoslova. Sretno i blagoslovljeno svima!

Homilija na misi ređenja za prezbiterе don Hrvoja Relje i don Marka Trogrlićа¹

*Draga braćo i sestre
Poštovani i dragi vjernici*

1. U božićnome vremenu uoči svetkovine Bogojavljenja, okupio nas je u franjevačku crkvu svetog Ante na Poljudu radostan događaj prezbiteretskog (svećeničkog) ređenja na naslov Vojnog ordinarijata – vojno-redarstvene biskupije u Republici Hrvatskoj dvojice đakona, don Hrvoja Relje i don Marka Trogrlića.

Radostan sam što mogu pozdraviti u ovom svečanom trenutku naše ređenike don Hrvoja i don Marka, njihove roditelje, rodbinu, prijatelje, vojne i policijske kapelane i ostalu braću svećenike i redovnike, pripadnike Hrvatske vojske i policije - članove vojno-redarstvene biskupije, hrvatske branitelje, članove sveučilišne zajednice, sestre redovnice, bogoslove, sve Vas koji ste iz bliza i daleka došli na svećeničko ređenje. U ovome trenutku mnogi su s nama duhovno povezani, po glavito bolesnici i patnici, koji prinose svoje patnje i molitve za naše ređenike, za njihovu budućnost, za njihovo uspješno djelovanje u Kristovoj Crkvi.

2. Od Božićne noći do blagdana Krštenja Gospodinova, u misnim tekstovima i molitvama vjerničke zajednice dominira istina naše vjere što je molimo kod oltara u Drugome predslovlju rođenja Gospodinova: Krist Gospodin je „u otajstvu svoga čudesnog rođenja sakrio svoje božanstvo i pojавio se u obliju čovjeka; poče život u vremenu, da sve palo u sebi uzdigne, obnovi sklad svijeta grijehom narušen, a zalatalog čovjeka opet

pozove u svoje kraljevstvo“². Otajstvo je to veliko! Vječna Božja Riječ, druga Božanska osoba, uzela je ljudsko tijelo, utjelovila se, u prostoru i vremenu, u jednome narodu, u jednome konkretnome mjestu. Bog koji je ljubav postao je čovjekom, njemu „u svemu jednak osim u grijehu“. Ušao je u ljudsku povijest, ušao je i ulazi u zajedništvo života s čovjekom. Utjelovljenje Sina Božjega je vrhunac susreta božanskoga i ljudskoga, nadnaravnoga i naravnoga, vječnosti i prolaznosti, Stvoritelja i stvorenoga!

3. Starozavjetni prorok Izaija bio je svjestan Božjeg zahvata i ulaska u njegov život: „Duh Gospodnji na meni je, jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglasiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima, na slobodu pustiti potlačene, proglašiti godinu milosti Gospodnje“ (Vidi Lc, 4, 18-19). Izaija je svjestan da je Bog izabrao upravo njega, pomazao njega i da je on instrumenat u Božjim rukama. Kamo će ga to odvesti ni sam ne zna! „Pa da mi je i dolinom smrti proći, zla se ne bojim jer Ti si sa mnom“ reći će psalmist. „Tvoj štap i palica Tvoja utjeha su meni“ (Ps, 23). Božji čovjek, osnažen i prosvijetljen vjermom, promatra svijet i čovjeka Božjim očima, razmišlja Božjom logikom.

On postaje glasnikom nade i tamo gdje sve ide u prilog očaju. U tami donosi svjetlost, u sužanjstvu navješta i vjeruje u slobodu, u žalosti otire suze i donosi utjehu. U službi je Onoga koji „obnavlja sklad svijeta grijehom narušen, a zalatalog čovjeka poziva u Božje kraljevstvo“! Producirana je ruka nevidljivog Boga ljubavi u mijenama i nestalnostima svijeta. Čovjek dubokog iskustva povezanosti s

¹ Vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan, Franjevačka crkva sv. Ante na Poljudu, u Splitu, 5. siječnja 2019.

² Predslovlje rođenja Gospodnjega, II.

Bogom, svjestan je svoje malenosti ali i svoga izabranja i sigurnosti svojih koraka: „Dobrota i milost pratit će mene sve dane života moga“ (Ps, 23).

Sveti Luka nas izvješćuje da je i sami Isus na početku svoga javnog djelovanja u sinagogi u Nazaretu, pročitao tekst iz proroka Izajje „Duh Gospodnj na meni je“ i jasno obznanio da se te riječi na njega odnose i da se u njemu i po njemu ostvaruju.

4. Govoreći o cilju svoga poslanja i načinu djelovanja Isus kaže: „Ja dođoh da život imaju, u izobilju da ga imaju“ (Iv 10, 10). I odmah nastavlja: »Ja sam pastir dobri. Pastir dobri život svoj polaže za ovce“ (Iv 10, 11). Slika Dobrog pastira koji brine za svoje stado je česta biblijska slika. Kad je Isus izrekao ove riječi njegova domovina je bila prikladnija za uzgoj stada nego li za poljoprivrednu ili industrijsku proizvodnju. Bila je puna pastira i blaga po svim krajevima Izraela. Isus se u svojim javnim nastupima služi slikama i usporedbama iz konkretnog života svojih suvremenika kako bi ga mogli lakše shvatiti i bolje razumjeti. On ostaje vjeran biblijskoj tradiciji i milosrdnu Božju brižnost prikazuje u liku pastira što ide tražiti izgubljenu ovcu. U njegovoј se osobi ispunja očekivanje Dobrog pastira. On je jedini posrednik, vrata kroz koja se prolazi ovcama (Iv 10,7). Samo on daje život u punini. „On, Posrednik Boga i ljudi, Sudac svijeta i Gospodar svega stvorenja“ ... „ nije nas napustio, nego nam je dao nadu da ćemo kao udovi njegova Tijela biti s njime u istoj slavi gdje je on, naša Glava i prvijenac“³.

On je savršeni pastir, jer daje svoj život za ovce svoje. „On je svojim rođenjem obnovio staroga čovjeka, svojom mukom uništio naše grijehе, uskrsnućem od mrtvih dao nam pristup u vječni života uzašašćem k Ocu otvorio nam rajska vrata“⁴.

3 Preddslovje Uzašašća Gospodnjega, I.

4 Predslovje nedjelja kroz godinu, IV.

Isus osobno na svoje izabranike prenosi pastirsku službu u Crkvi.

5. Dragi don Hrvoje i don Marko. Dugo ste se pripremali za ovaj dan. Kao Bogu posvećeni laici po uzoru na bl. Ivana Merza djelovali ste i djelujete u apostolatu s vjernicima laicima, s obiteljima i mladima, istodobno radeći kao profesori na sveučilištu. Nakon đakonskog ređenja prošle godine, đakonsku službu ste vršili u policijskoj kapelaniji u Splitu. Vojni ordinariat, vojno-redarstvena biskupija u Republici Hrvatskoj, kao u većini zapadnih država duhovno skrbi o vojnicima i policajcima katolicima u našoj Domovini Hrvatskoj. Bogu smo zahvalni da smo i mi u našoj Domovini, s demokratskim promjenama mogli uvesti dušobrižničku skrb za vojnike i redarstvenike katolike i druge koji to žele. Po uzoru na Isusa Dobrog pastira koji je postao čovjekom radi čovjeka i za čovjeka, Crkva od samih početaka svoga postojanja do danas ide i djeluje tamo gdje živi i djeluje čovjek. Ona želi ostati vjerna Kristovoj misiji propovijedanja evanđelja svakome stvorenju jer Bog ljubavi „hoće da se svi ljudi spase“.

Svećenici (prezbiteri) snagom sakramenta svetog reda sudjeluju u općem poslanju što ga je Krist povjerio apostolima⁵. Oni se posvećuju po sakramentu sv. Reda, na sliku Krista, vrhovnog i vječnog Svećenika, „da propovijedaju evanđelje, da budu pastiri vjernika i da vrše službu Božju kao pravi svećenici Novoga Zavjeta“⁶. „Duhovni dar što su ga(...) primili na ređenju, ne pripravlja ih za neko ograničeno i suženo poslanje, nego za najšire i sveopće poslanje spasenja‘ sve do na kraj zemlje‘ (Dj 1,8)⁷, “uvijek duhom spremni bilo gdje naviještati evanđelje”⁸.

5 Usp. Katekizam Katoličke Crkve (KKC), br. 1565.

6 Usp. Katekizam Katoličke Crkve (KKC), br. 1564.

7 Presbyterorum ordinis, 10.

8 Usp. Optatam totius 20.

Draga braćo i sestre, Crkva i svijet su potrebni, danas više nego ikada autentičnih duhovnih pastira, Božjih ljudi, apostola, u prvome redu svjedoka evanđelja. U vaše molitve preporučujem naše ređenike don Hrvoja i don Marka da to doista i budu.

Preporučujem također Vašim molitvama sve naše vojne i policijske kapelane, naše vojni-

ke i policajce, kao i sve članove vojno-redarstvene biskupije u Republici Hrvatskoj. Neka nam dobri Bog po zagovoru Bezgrješne Djevice, Gospe velikog hrvatskog krsnog zavjeta udijeli svima milost da se u nama i po nama uvijek slavi Bog. Amen.

Vršiti volju Božju¹

Francuski znanstvenik Alexis Carrel (1873.-1945.), dobitnik Nobelove nagrade za medicinu 1912. godine, bio je svjedokom neprotumačiva ozdravljenja jedne bolesnice u terminalnoj fazi, u Gospinu svetištu u Lourdesu. Liječnika, znanstvenika, agnostika, događaj je toliko uzdrmao u njegovim stajalištima i uvjerenjima da se od toga dana postupno počeo mijenjati njegov život. Doživio je unutarnju preobrazbu i obraćenje. Veliki znanstvenik, agnostik, polagano je postao duboki, ponizan i skroman vjernik. Pri kraju života napisao je u svome Dnevniku: „Svrha života je svetost, a ne znanost...“ (22. ožujka 1943.); prema tome „svetost je prijeko potrebna“ (29. studenoga 1942).² Nobelovac Carrel nije poznavao nijanse filozofske i teološke terminologije. Ali, na temelju bogata životnog iskustva došao je do spoznaje da se čovjek, stvoren na sliku i priliku Božju, može cijelovito ostvariti samo ako se u potpunosti podloži volji Božjoj.

1 Izlaganje msgr. Jure Bogdana u Mostaru na predstavljanju knjige Ratka PERIĆA, *Nada koja ne postiđuje*, 7. veljače 2019.

2 Vidi kod Fabijan Veraja, *Putovima providnosti*, Crkva u svijetu Hrvatski povjesni institut, Split – Rim, 2013., str. 283.

1. Vršiti volju Božju. „*Fiat voluntas Tua*“ (Budi volja Tvoja) posljedne su riječi što ih je u Krašiću na bolesničkoj postelji, pri punoj svijesti, izgovorio zagrebački nadbiskup kardinal Alojzije Viktor Stepinac, 10. veljače 1960., nekoliko trenutaka prije smrti, u 62. godini života.³ „S molitvom na ustima i srcu, svjestan kuda ide, pošao je na sud Božji“... „Bogu se predao, govoreći: ‘*Fiat voluntas Tua*.’ Ovo je smrt pravednika. I mi tu ponavljamo: ‘*Deo gratias*.’ I ‘*Blagoslovjen Bog u svojim svecima*’“ – zapisaо je u svoj „Dnevnik“ svjedok smrti nadbiskupa kardinala Alojzija Stepinca, krašički župnik Josip Vraneković.⁴

2. Zvijezde koje ne zalaze. Smrću čovjeka njegova zvijezda polagano tamni i nestaje. „*Dani su čovjekovi kao sijeno, cvate k'o cvijetak na njivi; jedva ga dotakne vjetar, i već ga nema, ne pamti ga više ni mjesto njegovo*“ (Ps 103, 15-16). Potaknuta Duhom i vođena promislom Božjim zajednica Kristovih vjernika

3 Josip Vraneković, *Dnevnik, Život u Krašiću zasužnjenog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca* (5.XII.1951.-10.II.1960.), priredio Juraj Batelja, Postulatura blaženog Alojzija Stepinca, Zagreb, 2011., str. 839.

4 Josip Vraneković, *Dnevnik, Život u Krašiću zasužnjenog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca* (5.XII.1951.-10.II.1960.), priredio Juraj Batelja, Postulatura blaženog Alojzija Stepinca, Zagreb, 2011., str. 839.

- Crkva čuva memoriju na pojedine svoje sinove i kćeri koji su se istaknuli svetošću života i mučeništvom. I tako je od vremena đakona Stjepana do danas. I bit će tako do svršetka vremena kada će Krist „doći u slavi suditi žive i mrtve“.⁵ „Silne zbaci s prijestolja a uzvisi neznatne“⁶ jedno je od evanđeoskih načela u dvomilenijskoj praksi Crkve kojim Duh Božji prema svojim kriterijima vodi i usmjerava Crkvu da mnoge, velike i moćne, prekrije prašina i zakrije veo povijesti, a nekima opet zvijezda sjaji na obzoru Crkve kao zvijezda Danica „koja ne zna zalaza“.⁷ I ona postaje orijentir – putokaz kamo i kako ići. Privlači sjajem svoje svjetlosti. Privlači čudesnim sjajem svjedočanstva vlastita života.

Slijedom glasa o svetosti ili glasa o mučeništvu, sukladno važećim crkvenim propisima, kad jedan biskup odluči pokrenuti postupak za nekog kandidata ili više njih za proglašenje svetim, on mora sakupiti sva svjedočanstva, usmena i pismena, o životu, djelovanju, smrti i glasu svetosti kandidata za kanonizaciju ili o glasu mučeništva.

A kako se odvija cijeli postupak od smrti do uzdignuća na čast oltara Božjih ugodnika, koji nekada iznimno traje kratko, a nekada se protegne stoljećima, doznajemo u knjizi msgr. Ratka Perića „Nada koja ne postiđuje“, u V. poglavljtu, od str. 161. do 183. Ispisujući ove stranice msgr. Perić je koristio kao i u cijeloj knjizi najkompetentnije autore i izvore. Za ovo poglavlje spomenimo knjige i stručne tekstove dotoajnika za kauze svetih msgr. Fabijana Veraje i Romualda Rodriga „Manuale per istruire i processi di Canonizzazione“.⁸ Sav sakupljeni materijal u biskupiji treba dostaviti Kongregaciji za kauze svetih u Rimu.

5 Vjerovanje.

6 Hvalospjev BDM Marije.

7 Vazmeni hvalospjev.

8 Vidi, *Razlike između beatifikacije i kanonizacije* u Ratko PERIĆ, *Nada koja nepostiđuje*, Duhovne vježbe svećenicima po blaženom Alojziju Stepincu, Crkva na Kmenu, Mostar, 2018., str. 163.-176.

Nakon što je Kongregacija utvrdila da su na dijecezanskoj razini poštovani svi propisi, onda se kauza povjerava jednomu Relatoru koji će biti odgovoran za studij kauze i pripravu *Pozicije* o životu, krjepostima i glasu svetosti sluge Božjega, odnosno o mučeništvu. *Poziciju bl. Alojzija Stepinca* tvore četiri volumena u pet knjiga – svezaka, ukupno 5.919 stranica.⁹ Usپoredbe radi spomenimo da *Pozicija bl. Miroslava Bulešića* ima jedan svezak od 330 stranica,¹⁰ a bl. Ivana Merza isto tako jedan svezak od 1104 stranice.¹¹

Knjiga „Nada koja ne postiđuje“ biskupa Perića, sa svojih 366 stranica jest „Pozicija Pozicije“ bl. Alojzija Stepinca. U njoj je izvučeno – sažeto ono najbitnije iz 5.919 stranica ali i drugih knjiga i tekstova napisanih o njemu, nakon nastanka Pozicije. U knjizi su također opisani svi glavni prijepori i optužbe glede života, smrti i kauze bl. Alojzija Stepinca ali i jasni argumentirani odgovori na njih.

9 Zagrebiensis beatificationis et canonizationis Servi Dei Aloysii Stepinac S.R.E. cardinalis zagrebiensis archiepiscopi (1898-1960), positio super martyrio, Romae, 1996, vol. I, Introductio p. Ambrosii Eszer OP, 1-14, Informatio: 1-865, Tabulae I-XII. = 891 stranica; Vol. II, Indeks testium I-XIX, Summarium testificale super virtutibus 1-1065, Tabelae I-V, Summarium testificale super martyrio 1-217 = 2.307 stranica; vol. III/I, Documenta pars I 1-756, Vol. III/ II Documenta pars II 757-1582 = 1582 stranica; vol. IV, Iudicium 22 Theologorum Censorum 1112 Iudicium commissio-nis historicae 1014-1042 = 1139 stranica.

10 Congregatio de Causis Sanctorum, prot. N. 1873, Parentina et Polensis, canonisationis Servi Dei Miroslavi Bulešić, presbyteri, in odium fidei, ut fertur, interfecti anno 1947, Positio super martyrio, Aucto-re Fabijan Veraja, 5-331; Presentatio relatoris genera-lis p. Vincenzo Criscuolo O.F.M. Cap., Romae, 2010, str. 3-4.

11 Congregatio de Causis Sanctorum, prot. N. 1309, zagrebiensis, canonisationis Servi Dei Ioannis Merz, viri laici, Positio super vita et fama sanctitatis, Rela-tor „ad casum“ Fabijan Veraja, Romae, 1998, strani-ca 1-1104., + Tavole XII.

Sve ovo i mnogo drugih informacija o bl. Alojziju jesu novina, svježina i težina ove knjige. Od goleme skupljene i stručno obrađene građe što su je proučavali, prosuđivali i odobrili povjesničari, teolozi, biskupi i kardinali, i na kraju beatifikacijom odobrio i potvrdio i sam sveti Ivan Pavao II., papa, biskup Perić napisao je knjigu razumljivim rječnikom i rekao bih njegovim vlastitim, prepoznatljivim i tečnim stilom. U predgovoru knjige Stepinčev nasljednik na zagrebačkoj nadbiskupskoj stolici kard. Josip Bozanić piše: „Sveci pružaju orijentir našim životima da bismo pronašli Boga u sebi te svoj mir i snagu u Bogu“ (str. 8). A msgr. Perić na drugome mjestu kaže: „Svaki je svetac postao svecem ne u svetim uvjetima i mjestima, nego u ozbiljnim kušnjama i nesvetim napastima, koje je s pomoću Božjom i krjepošću ljudskom svladao i pobijedio“ (str. 164). Ovo su razlozi proučavanja, upoznavanja i čuvanja spomena na život i djelo Božjih ugodnika i svetaca u Crkvi. Ovo su razlozi rada na kauzi bl. Alojzija Stepinca, isto tako pisanja i predstavljanja knjige „Nada koja ne postiđuje“, četiri dana prije blagdana bl. Alojzija Stepinca.

3. Uz *Predgovor* kard. Josipa Bozanića (str. 7-10) i svojevrsnu uvodnu riječ „Novomu hrvatskom Blaženiku i Mučeniku“ (str. 11-13), knjiga ima pet poglavlja (str. 15.-193.). Slijedi potom Dodatak Stepinac i NDH (str. 195-345), Literatura, Arhivi, Bibliografija, Članci objavljeni, a ovdje neznatno dopunjeni (str. 347-353 i onda tekst „Iz recenzije msgr. dr. Stjepana Kožula, kanonika Prvostolnoga kaptola u Zagrebu“ (str. 355-357). Knjiga završava Popisom imena i prezimena (str. 359-366).

Ovo izlaganje trebalo bi predstaviti prvih pet poglavlja knjige. Sva su poglavlja tematska zasebna cjelina. A u samome su poglavlju članci – uradci, samostalne manje cjeline umetnute kao mozaik u samo poglavlje. Autor nam i navodi kada su neki radovi nastali i gdje su objavljeni a sada su neznatno dopunjeni i uklopljeni u poglavlja (str. 353). Sve to pak tvori knjigu kojoj je u središtu bl. Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački, kardi-

nal mučenik. U ovome prikazu izdvojeni su samo neki naglasci i istaknute neke teme, a sve ostalo čitatelj će sam doznati u knjizi, posebnoj i originalnoj, o bl. Alojziju.

I. Biografske bilješke. Prvo poglavje autor započinje zanimljivom i originalnom analizom dijela postsinodalne pobudnice „Verbum Domini“ (Riječ Gospodnja) pape Benedikta XVI. u kojoj papa u broju 48. spominje 16 imena „blaženih i svetih, koji su se u dvotisučljetnoj povijesti Crkve istaknuli kao iznimni i uzorni ne samo slušatelji nego i izvršitelji Riječi Božje u svome životu i poslanju“ (str. 17). U ovome slavnome društvu izvučenih iz dvadeset stoljeća života Crkve, „šesnaestoro veličanstvenih“ (str. 17.) jest i bl. Alojzije Stepinac. U svijetlu Isusova Govora na Gori biskup Perić o njemu zaključuje: „Nadbiskup je Stepinac podnio progonstvo, strpljivo i s ljubavlju, i kao zagrebački osuđenik, i kao lepoglavski zatvorenik, i kao krašički zatočenik. I sustavno progonjen, lomljen i trovan. I postigao aureolu blaženstva i mučeništva. Njegovo je kraljevstvo nebesko“ (str. 28). On je jedan od onih „koji su se u dvotisučljetnoj povijesti Crkve istaknuli kao iznimni i uzorni ne samo slušatelji nego i izvršitelji Riječi Božje u svome životu i poslanju“ (str. 17).

II. Poglavlje s naslovom „Nadbiskup Stepinac – Božji čovjek“ ocrtava duhovni profil blaženika. Započinje izvadcima iz homilije izgovorene u Hrvatskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu prigodom 25. obljetnice smrti zagrebačkog nadbiskupa mučenika. Od 10. veljače 1960. do danas Zavod i crkva sv. Jeronima svake godine obilježavaju obljetnicu smrti, spomendan blaženika. U nimalo sklonim vremenima za Crkvu u Domovini bio je to u gradu svetoga Petra (i danas je isto tako!) snažan glas istine o svetosti i mučeništvu nadbiskupa Alojzija Stepinca. Kroz 13 godina ravnateljske službe, rektor don Ratko Perić, pozivao je redovito nekoga od kardinala da predvode sv. misu za Stepinčevo. „Kardinal kardinalu“, rekao bi svećenicima studenima. Ponekad je i sam propovijedao.

Središte duhovnosti i pobožnosti bl. Stepinca jest Euharistija. „Središte naše pobožnosti kao i glavni predmet naše ljubavi mora biti Isus u Presvetom Oltarskom Sakramenu. Pobožnost prema presvetoj Euharistiji je najmoćnije i najsigurnije sredstvo za obnovu svake župe. Nikada naime, neće u župi procvasti pravi kršćanski život, niti će u ljudima proplamsati oganj ljubavi Božje, ako se srca ljudska ne griju na vatri ljubavi Presvetoga Srca, što neprestano boravi u našim tabernakulima pod skromnim prilikama kruha“, piše u okružnici vjernicima 1936. blaženik (str. 73). Kada bi se pripremao za kakvu okružnicu ili važniji nastup, povlačio bi se u Brezovicu (nakon 1939.), gdje je u miru adorirao i pisao“ (str. 72). Analizirajući duhovni profil blaženika msgr. Perić posebice obrađuje „Poruke iz duhovne oporuke kardinala Stepinca, nadbiskupa zagrebačkog“. Tu se kristalno zrcali i sjaji Stepinčeva duša. To je duša istinskog kontemplativca klanjatelja Bogu „u duhu i istini“, pastira u zatočeništvu koji se brine za povjereni mu stado a misli na njega i poslije svoje smrti. U knjizi msgr. Perić iznosi i analizira pet točaka iz Oporuke koje je kardinal Stepinac napisao vjernicima svoje nadbiskupije 1957. (str. 95-112).

III. „Osvrti na djela“ naslov je trećega poglavlja s posebnim temama od kojih je svaka zasebna cjelina. Za prosuđivanje vjere i ljubavi jednog propovjednika služe njegova pisana djela: propovijedi, govori, poruke, okružnice itd. Stil pisanja i način izgovaranja propovijedi je vrlo važan. Neki propovjednici su snažni na Peru ali nisu vješti na jeziku. Drugima je lakše izreći propovijed nego li je napisati. Neki propovjednici iz punine srca „prelijevaju“ u duše Božju mudrost, kao da daju transfuziju. Drugi pak „prolijevaju“.

Nadbiskup Stepinac je često propovijedao, držao govore, pisao okružnice, a iz zatočeništva napisao je mnoštvo pisama.¹²

12 Vidi Alojzije Viktor Stepinac, *Pisma iz sužanstva (1951-1960)*, Prigodom 100. obljetnice rođenja, priredio dr. Juraj Batelja, Zagreb, 1998., str. 1-401.

Marljivo je pripremao svoje nastupe i sve propovijedi. Duboko promeditirane, često i na koljenima pripremane, izgovorene s dubokim uvjerenjem i odgovornošću pastira duša, njegove propovijedi ostavljale su velik dojam na slušatelje. Tako pišu i govore oni koji su uživo slušali nadbiskupa Stepinca.

Kao i svakoga propovjednika i njegove govorere su jedni hvalili, drugi kudili. Msgr. Perić u knjizi raščlanjuje tri Nadbiskupova interventa: Okružnicu iz 1941. (str. 120-121), Propovijed na Krista Kralja 31. listopada 1943. (str. 121-122) i Govor na komunističkome sudu u Zagrebu 3. listopada 1946. (str. 122-124). U ova tri Nadbiskupova interventa biskup Perić ilustrira tri konstante iz svih Nadbiskupovih nastupa:

- bogoljublje: poštovanje Božjeg zakona koje se očituje u cijeloj prirodi i u čovjeku, osobito u čovjekovoj savjesti po kojoj je odgovoran pred ljudima i pred Bogom;
- čovjekoljublje: poštovanje prema svakom čovjeku, narodu, koje god rase, boje, jezika i vjere bio;
- rodoljublje: poštovanje vlastita hrvatskog naroda iz kojega je potekao, kojim se posnio i za koji se molio i patio. "Upravo radi toga njegove propovijedi i govori trajno vrijede i imaju svoje učiteljsko mjesto u Crkvi" (str. 124).

Blaženikov crkveni odnos i kršćanska ljubav prema hrvatskim katolicima u Bosni i Hercegovini zasebno su poglavje djelovanja zagrebačkog nadbiskupa blaženika. U ovoj knjizi autor ukratko prikazuje poveznice i Stepinčev odnos prema subraći u episkopatu u BiH: Josip Stadler, Alojzije Mišić, Jozo Garić, Ivan Evandelist Šarić, Dragutin Čelik, Petar Čule, Smiljan Franjo Čekada (str. 139-143).

IV. Odnos prema pravoslavlju. U ovome poglavlju opisana je lavina primjedbi Srpske Pravoslavne Crkve na NDH i teških optužbi na račun Katoličke Crkve u hrvatskom naro-

du. Poštjujući osobu i ulogu sugovornika, lapidarnim stilom, snagom argumenata, msgr. Perić u knjizi odgovara na neutemeljene tvrdnje patrijarha Irineja i drugih hijerarha Srpske pravoslavne Crkve. Svoje razmišljanje zaključuje: „Neke nam stvari o blaženom mučeniku Stepinu ponavljaju po tisuću puta. Kao da vjeruju da ćemo povjerovati! Kako im povjerovati pred tolikom eviden-tnom povijesnom istinom?!“ (str. 160). Ovu temu lakše ćemo shvatiti i još bolje razumjeti u svjetlu pisma Hrvatske biskupske konfere-nције patrijarhu Srpske pravoslavne Crkve Irineju 18. studenoga 2019. (nakon povratka članova HBK iz pohoda Ad limina), obzna-njena u Zagrebu, 5. veljače 2019.¹³

V. Beatifikacija. Već spomenuto V. poglav-lje knjige ukratko opisuje kakva je kroz po-vijest kršćanstva bila praksa uzdignuća na čast oltara i kako se to čini danas. Stepinac je proglašen blaženim 3. listopada 1998. u Mariji Bistrici kraj Zagreba. Msgr. Perić ukratko opisuje „Tijek Stepinčeva procesa do beatifi-kacije“ (str. 177-183).

4. Admirandus et imitandus (Vrijedan divlje-nja i nasljedovanja)

Što je u ovoj knjizi posebice važno i zanimljivo? Što izdvajiti? Koja je glavna poruka?

Knjiga je tako napisana da se čita na dah, da se jednostavno ne može ispustiti iz ruku dok se ne dođe do posljednje stranice. Ona je rezultat temeljita proučavanja arhivske i napisane građe o blaženiku, svjedočanstva suvremenika, stručnih i argumentiranih po-bijanja velikih laži i pamfleta o blaženiku i Katoličkoj Crkvi. Autor se ne ustručava ući u najdublje analize i najsloženija stanja srca i duše u svim razdobljima života blaženo-ga Alojzija Stepinca, ali i prilika u kojima je živio, osoba i skupina s kojima je izravno ili neizravno komunicirao ili su oni pisali i go-vorili o njemu.

13 Vidi www.ika.hr – 5. veljače 2019.

Fiat voluntas Tua. Budi volja Tvoja. Ovo su njegove posljednje izgovorene riječi. Knjiga, dosljedno i sustavno ima u središtu, – opisu-je čovjeka kršćanina, svećenika, nadbiskupa, kardinala koji je u svim fazama svoga života tražio što je volja Božja u njegovome životu.

Svu svoju nadu, svoje pouzdanje stavljao je u Boga. Bog mu je bio sve. A kada mu je na leđa neočekivano natovaren biskupski križ u 36. godini života u jednoj od većih nadbi-skupija na svijetu, stanje svoje duše i duboke vjere izrazio je geslom „In Te, Domine, spe-ravi“ (U Tebe se, Gospodine, uždam). Bila je to ispovijest vjere mladoga nadbiskupa. Bila je javno izrečena cjeloživotna konstanta Aloj-zija Stepinca.

Uz mnoštvo podataka i novih spoznaja što ih doznajemo dok čitamo knjigu, od prve do posljednje stranice, dominira misao i sponta-no se nameće zaključak:

a) Alojzije Stepinac je čovjek natprosječno kreposna života. On je jednostavno svetac: Božji dar sveopćoj Crkvi, hrvatskome naro-du, našem vremenu. On je stup Crkve u vri-jeme bezbožna komunizma u Istočnoj Euro-pi.

Sakramentom krštenja čovjek prima posve-tnu milost. Po njoj postaje dijete Božje, „di-onik Božanske naravi“, „novi stvor“ (2 Kor 5,17). Pozvan je živjeti svoje novo dostojan-stvo surađujući s Božjom milošću. Pozvan je na svetost. Svi su kršćani pozvani na sve-tost. Kršćanska je svetost rezultat Božjeg dje-lovanja u duši pojedinca i osobne čovjekove suradnje, prijanjanja uz Boga i usklađivanja vlastitoga djelovanja s Božjom voljom. Čovjek se u vjeri u potpunosti predaje Kristu. Od njega prima unutarnju snagu. Od njega traži pomoć da ide naprijed. Bog je u središtu njegova života. Razni su stupnjevi svetosti što je vjernici postižu. Samo Bog proniče u potpunosti ljudsko srce i može prosuditi tko je i koliko ostvario stupanj krjeposti. A da bi netko bio kanoniziran – proglašen svetim, potrebno je da je na herojskome stupnju vr-šio kršćanske krjeposti: vjere, ufanja i ljubavi.

Msgr. Perić u ovoj knjizi pokazuje nam herojsko vršenje kršćanskih krjeposti vjere, ufanja i ljubavi kod bl. Alojzija Stepinca.

b) Alojzije Stepinac je mučenik. Nakon smrti na križu našega Božanskog učitelja, dragovoljno prinesene žrtve iz ljubavi prema palome čovjeku, u cijeloj povijesti kršćanstva mučeništvo prati Crkvu. Mučeništvo može shvatiti samo onaj tko je shvatio što znači ljubiti Krista, utjelovljenu Božju ljubav. Mučeništvo je milost i Bog taj privilegij daje samo izabranim dušama. Blaženi Alojzije Viktor jest mučenik. Njegovo mučeništvo (mučenje) je trajalo dugo, „na kapaljku“ i zato je bilo još teže izdržati. Sve je Bogu prinosio iz duboke vjere, iz ljubavi prema Bogu i prema Crkvi. *Fiat voluntas Tua.* U njegovu životu ništa nije išlo glatko, jednostavno, bez tvrda križa.

Pa tako i poslije smrti, njegova beatifikacija i njegova kanonizacija. Sve je u znaku križa i naizgled nepremostivih poteškoća.

U knjizi ćemo doznati i o „mučeništvu njegove kauze“ zavrzlame, osporavanja i dileme oko kanonizacije. Još jedan križ, kao da mučeništvo bl. Stepinca još nije prestalo. Mi ne znamo zašto je to tako, ali Bog zna. I neka se vrši njegova sveta volja.

Hvala biskupu Ratku što nam je ovom knjigom približio blaženog nadbiskupa kardinala Alojzija Viktora Stepinca koji je za sve nas *Admirandus et imitandus* – vrijedan divljenja i naslijedovanja. Hvala svima.

✠ Jure Bogdan, vojni ordinarij u RH

ODREDBE VOJNOG ORDINARIJATA

KLASA: 032-08/18-01/04

URBROJ: 512-07-18-49

Zagreb, 10. prosinca 2018.

VOJNIM KAPELANIMA

PREDMET: Duhovne vježbe za djelatnike Ministarstva obrane RH i

pripadnike OS RH

- obavijest, daje se

Za proljetni turnus duhovnih vježbi za 2019. godinu, Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj osigurao je smještaj i prehranu za djelatnike Ministarstva obrane i pripadnike Oružanih snaga RH, prema slijedećim lokacijama i rasporedu:

1. od 12. do 15. ožujka 2019. godine

- "Kuća Betanija" Veli Lošinj	27 osoba
- vojarna "Kovčanje" Mali Lošinj	33 osoba
- "Hotel Admiral" Vinkovci	27 osoba

2. od 19. do 22. ožujka 2019. godine

- "Kuća Betanija" Veli Lošinj	27 osoba
- vojarna "Kovčanje" Mali Lošinj	33 osoba
- "Hotel Admiral" Vinkovci	27 osoba

3. od 26. do 29. ožujka 2019. godine

- "Kuća Betanija" Veli Lošinj	27 osoba
- vojarna "Kovčanje" Mali Lošinj	33 osoba
- "Hotel Admiral" Vinkovci	27 osoba

Vojni ordinarijat će za svaku grupu odrediti mjesto održavanja vježbi, vodeći računa o traženjima vojnog kapelana i slobodnim terminima, a o čemu je potrebno u pisanim obliku rezervirati termin.

Prilikom odabira termina (zbog racionalizacije troškova prijevoza) potrebno je voditi računa da u istoj grupi budu djelatnici koji su po lokaciji iz istog mjeseta, ali nije obvezno da pripadaju istoj kapelaniji.

Kompletirane popise djelatnika, kao i linije-relacije (pravac kretanja) potrebno je dostaviti u Vojni ordinarijat najkasnije do 8. veljače 2019. godine radi pravovremene nabave autobusa pri Samostalnom sektoru MORH-a za javnu nabavu.

Pozivamo Vas da u svojim vojnim kapelanjama i pripadajućim ustrojstvenim cjelinama izvršite pravovremenu i adekvatnu promidžbu za proljetni i jesenski turnus duhovnih vježbi, kako bismo uspješno organizirali i proveli ovu važnu pastoralnu aktivnost Vojnog ordinarijata u RH. Također, molimo kapelane, voditelje vježbi da izvješća o provedenim vježbama u pisanim obliku dostave u Vojni ordinarijat.

MM/MV

S poštovanjem,

don Marko Medo
generalni vikar

Dostaviti
1. Naslovu,
2. Pismohrani, ovdje

KLASA: 130-01/19-01/01

URBROJ: 512-07-19-1

Zagreb, 2. siječnja 2019.

VOJNIM I POLICIJSKIM KAPELANIMA

- svima -

PREDMET: Prvi redoviti susret svećenika Vojnog ordinarijata u 2019. godini

- poziv, dostavlja se

Prvi redoviti susret svećenika Vojnog ordinarijata u RH u 2019. godini održat će se u četvrtak 24. siječnja u Vojnom ordinarijatu, u Zagrebu.

Susret će započeti s ručkom u 12.30 sati. Potom slijedi u 13.00 sati radni dio o aktualnim temama iz života Vojnog ordinarijata u RH (programi, planovi ...)

Pozivamo svećenike da sudjeluju i na 59. Teološko-pastoralnom tjednu koji se održava od 22. do 24. siječnja 2019. na Šalati u Zagrebu. Tema je 'Proročka dimenzija kršćanina u životu Crkve i društva'.

U slučaju spriječenosti Vašeg sudjelovanja molimo da obavijestite tajništvo Vojnog ordinarijata.

I ovom prigodom želim Vam blagoslovljenu Novu godinu.

JB/RS

✠ Msgr. Jure Bogdan
vojni ordinarij u RH

Dostaviti:

1. Kapelana VO – svima
2. Pismohrana, ovdje.

KLASA: 032-08/19-01/01

URBROJ: 512-07-19-1

Zagreb, 8. siječnja 2019.

VOJNIM I POLICIJSKIM KAPELANIMA

PREDMET: 61. međunarodno vojno hodočašće (PMI), 27. hodočašće hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes 2019. godine.
- obavijest, daje se

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj organizira 27. hodočašće hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes.

Hodočašće će se održati od 14. do 21. svibnja 2019. godine i bit će uključeno u 61. međunarodno vojno hodočašće vojski Europe i svijeta u Lourdes (61. PMI).

U Lourdesu hodočasnici mogu boraviti u hotelima ili vojnem kampu (taborski uvjeti smještaja).

- 1.** Ukupna cijena za smještaj u hotelima (četiri puna pansiona i jedan polupansion) iznosi 2.350,00 kuna. Doplata za jednokrevetnu sobu iznosi 800,00 kn po osobi i to je potrebno nавести u obrazac prilikom prijave. Cijena za boravak u vojnem kampu iznosi 850,00 kuna. Smještaj u vojnem kampu predviđen je isključivo za pripadnike OS RH i MORH-a te pripadnike Interventne i Specijalne policije (MUP). Obvezatna je prikrivna (maskirna) odora i oprema za taborski smještaj. (U privitku - Obavijest o taborskim uvjetima smještaja).
- 2.** Zajednička fotografija, boravišna pristojba, putno zdravstveno osiguranje, akreditacija i službena oznaka 61. PMI-a uračunati su u cijenu.
- 3.** Plaćanje je moguće izvršiti u više obroka (prema uplatnici u privitku), tako da je zadnji obrok uplaćen najkasnije do 20. travnja 2019. godine. To je nužno radi konačne prijave broja hodočasnika i pravodobne uplate Hotelskoj udruzi u Lourdesu te ispunjavanja obrasca za putno zdravstveno osiguranje.
- 4.** Za sve hodočasnike djelatnike MORH-a, OS RH i MUP-a koji sudjeluju na 61. PMI-u u Lourdesu odobravaju se slobodni dani za vrijeme trajanja hodočašća prema Odluci Ministra obrane RH i Ministra unutarnjih poslova RH.
- 5.** Svaki hodočasnik obavezan je ispuniti pojedinačno Obrazac za prijavu i dostaviti ga uz potpis i ovjeru nadležne vojne / policijske kapelaniјe što žurnije u Vojni ordinarijat. Djelomično popunjeni obrasci ili bez potpisa odgovorne osobe (vojni ili policijski kapelan) neće se uzimati u obzir i smatrati prijavom.

Uplatnice, odmah nakon uplate potrebno je dostaviti poštom na adresu: Vojni ordinarijat, Ksaverska cesta 12, 10 000 Zagreb) ili faksirati u Ured Vojnog ordinarijata na broj faksa: 01/4670 662.

6. U slučaju odustajanja od putovanja potrebno je odmah javiti se u Vojni ordinarijat. Vojni ordinarijat osigurava povrat 80% uplaćenih sredstava za odjave koje su pristigle do 20. travnja 2019. godine. Opravdane zamjene već prijavljenih hodočasnika moguće su jedino uz odobrenje odgovornih osoba u Vojnom ordinarijatu.

7. Molimo Vas da u Vašim postrojbama i policijskim postajama provedete što bolju promidžbu za navedeno 27. hodočašće hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes i najkasnije do 20. travnja 2019. godine dostavite u Vojni ordinarijat točan broj i podatke o prijavljenim hodočasnicima prema obrascu u privitku.

Ostale informacije o organizaciji hodočašća možete dobiti u Vojnom ordinarijatu na tel: 01/4670 659 ili 01/4670 660 – kućni 106.

S poštovanjem,

don Marko Medo
generalni vikar

Privitak:

- Plan putovanja,
- Obavijest o taborskim uvjetima smještaja,
- Obrazac za popis hodočasnika,
- Obrazac za prijavu hodočasnika,
- Uplatnica.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Pismohrana, ovdje

KLASA: 032-08/19-01/01

URBROJ: 512-07-19-2

Zagreb, 8. siječnja 2019.

VOJNIM I POLICIJSKIM KAPELANIMA

PREDMET: 61. međunarodno vojno hodočašće (PMI)

**27. hodočašće hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes 2019. godine,
smještaj u vojnem taboru,
- obavijest, daje se**

Za sve hodočasnike koji sudjeluju na 27. hodočašću hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdesu (61. PMI) u vremenu od 14. do 21. svibnja 2019. godine, a prijavili su se za smještaj u vojnem kampu - dajemo slijedeće obavijesti:

U vojni kamp mogu se prijaviti isključivo djelatne vojne osobe i djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova (s pravom nošenja odore).

U vojnem kampu spavanje je u šatorima, obvezatno je ponijeti vreću za spavanje, pokrivač i manji jastuk.

Za cijelo vrijeme boravaka u vojnem kampu obvezatno je nositi prikrivnu (maskirnu) odoru (ponijeti jaknu i kišnu kabanicu).

Za hodočasnike smještene u vojnem kampu dnevno su osigurana tri obroka (doručak, ručak i večera) kao i pribor za jelo.

Potrebito je ponijeti pribor za osobnu higijenu (uključujući i ručnike).

U vojnem kampu nije potrebno davati službe dežurstva, osim interno za hodočasnike hrvatskog izaslanstva.

Časnik odgovoran za hodočasnike hrvatskog izaslanstva smještene u vojnem kampu bit će određen po zapovijedi zapovjednika 27. hodočašća Hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes.

Svi hodočasnici smješteni u vojnem kampu dužni su pridržavati se odobrenog Plana putovanja i boravka 27. hodočašća hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes, kao i dobivenih uputa od zapovjednika vojnog kampa.

S poštovanjem,

don Marko Medo
generalni vikar

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Pismohrana, ovdje

KLASA: 131-01/19-01/01

URBROJ: 512-07-19-1

Zagreb, 15. veljače 2019.

**- VOJNIM KAPELANIMA
ZAGREBAČKOG VOJNOG DEKANATA
- POLICIJSKIM KAPELANIMA
ZAGREBAČKOG POLICIJSKOG DEKANATA
- svima -**

PREDMET: Osmi pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike

- obavijest i poziv, dostavlja se

Poštovani vojni i policijski dekani i kapelani,

Nacionalni katehetski ured Hrvatske biskupske konferencije organizira Osmi pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike, a bit će održan 26. i 27. veljače 2019. godine u Zagrebu. Dostavljamo Vam materijale vezane uz kolokvij (poziv i program u prilogu).

Molimo Vas da, ukoliko ste u mogućnosti, sudjelujete na navedenom kolokviju a svoje sudjelovanje potvrdite Vojnom ordinarijatu do petka 22. veljače, kako bismo popis sudionika mogli dostaviti Nacionalnom katehetskому uredu.

Osoba za kontakt u ime Vojnog ordinarijata je don Marko Medo, generalni vikar, tel. 01/4670-661.

JB/RS

Uz pozdrav,

Msgr. Jure Bogdan
vojni ordinarij u RH

Prilog: kao u tekstu

Dostaviti:

1. Naslovu, telefaksom
2. Pismohrana, ovdje

KLASA: 070-06/19-01/01

URBROJ: 512-07-19-2

Zagreb, 15. veljače 2019.

- DEKANIMA VOJNIH DEKANATA**
- ZBORU SAVJETNIKA VOJNOG ORDINARIJATA U RH**
- VOJNIM KAPELANIMA** (pozvanima)

**PREDMET: Sastanak o preustroju Oružanih snaga RH i sjednica Zbora savjetnika
Vojnog ordinarijata u RH**

- poziv, dostavlja se

Na prijedlog Načelnika Glavnog Stožera Oružanih snaga RH generala zbora dr. sc. Mirka Šundova, bit će u četvrtak 21. veljače 2019. godine u 10.00 sati u zgradi Vojnog ordinarijata u Zagrebu održan sastanak, na kojem će Načelnik OS RH sa suradnicima predstaviti plan preustroja Oružanih snaga RH.

Stoga pozivam članove Zbora savjetnika Vojnog ordinarijata u RH, sve vojne dekane i vojne kapelane koji djeluju u granama OS RH (prema popisu osoba kojima se dostavlja) da sudjeluju na ovom sastanku. Nakon sastanka slijedio bi zajednički ručak.

Istoga dana s početkom u 13.30 sati bit će održana sjednica Zbora savjetnika Vojnog ordinarijata u RH.

JB/RS

Uz pozdrav,

✠Msgr. Jure Bogdan
vojni ordinarij u RH

Dostaviti (faksom):

1. don Marko Medo
2. fra Frano Musić, OFM
3. don Slavko Rajić
4. don Ilija Jakovljević
5. don Damir Vrabec
6. don Vladislav Mandura, dekan
7. don Milenko Majić, dekan
8. don Branimir Projic, dekan

9. o. Zdravko Barić, SMM, dekan
10. don Ivan Blaževac (HKoV)
11. o. Ivo Topalović, SVD (HRZ)
12. o. Zoran Vujičić, DI (HVU)
13. o. Zrinko Nikolić, SMM (MORH i GSOS)
14. fra Božo Ančić, OFM (GMBR)
15. don Marko Trogrić (PU, Split)
16. Pismohrana, ovdje

KLASA: 032-08/19-01/01

URBROJ: 512-07-19-15

Zagreb, 21. veljače 2019.

VOJNIM I POLICIJSKIM KAPELANIMA

PREDMET: Hodočašće Vojnog ordinarijata u Svetu Zemlju - obavijest

Vojni ordinarijat u RH sukladno Godišnjem planu rada za 2019. godinu organizira hodočašće u Svetu Zemlju za djelatnike Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH te djelatnike Ministarstva unutarnjih poslova RH, od ponedjeljka 21. listopada do ponedjeljka 28. listopada 2019. godine.

Ukupna cijena iznosi 9.500,00 kuna. Doplata za jednokrevetnu sobu iznosi 2.575,00 kuna po osobi i to je potrebno navesti prilikom prijave. Plaćanje je moguće izvršiti odjednom ili u više obroka.

Za sve hodočasnike djelatnike MORH-a, OS RH i MUP-a koji sudjeluju na Hodočašću Vojnog ordinarijata u Svetu Zemlju odobravaju se slobodni dani za vrijeme trajanja hodočašća prema Odluci Ministra obrane RH i Ministra unutarnjih poslova RH.

Molimo Vas da u Vašim postrojbama i policijskim upravama provedete što bolju promidžbu za navedeno hodočašće. Točan broj i podatke o prijavljenim hodočasnicima dostavite u Vojni ordinarijat najkasnije do 1. svibnja 2019. godine dostavite.

Osoba za kontakt u ime Vojnog ordinarijata je biskupski vikar za pastoral fra Frano Musić, mob. 099/258-4982.

S poštovanjem,

don Frano Musić
generalni vikar

Privitak:

- Program hodočašća
- Obrazac za prijavu

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Pismohrana, ovdje

KLASA: 070-06/19-01/01

URBROJ: 512-07-19-4

Zagreb, 22. veljače 2019.

ŽURNO

VOJNIM KAPELANIMA
- svima

PREDMET: Analiza ustroja Ureda vojnih kapelanija u preustroju OS RH
- traži se

Načelnik Glavnog Stožera Oružanih snaga RH general zaboravnik Mirko Šundov sa suradnicima posjetio je u četvrtak 21. veljače 2019. godine Vojni ordinarijat u RH i predstavio prijedlog novog ustroja Hrvatske vojske koji je u tijeku. Na sastanku je predstavljen i novi prijedlog ustroja *Ureda vojnih kapelanija* u OS RH te njihovog smještaja u Zapovjedništva grana OS i Zapovjedništva bojni (vidi prilog).

Vojni ordinarijat odredio je kapelane koordinatori za pojedine grane OS RH (vidi prilog 2 - tablica) koji će sazvati žurni sastanak (mjesto i vrijeme sastanka dogovoriti s generalnim vikarom koji će također sudjelovati u radu). U radu je potrebno analizirati predstavljeni prijedlog uz konzultaciju sa zapovjednicima postrojbi u kojima djelujete a prijedloge rješenja koordinatori trebaju dostaviti pisanim putem Vojnom ordinarijatu najkasnije do 4. ožujka 2019. godine.

Potom će sredinom ožujka uslijediti zajednički sastanak načelnika GS OS i zapovjednika iz OS RH sa vojnim ordinarijem u RH i svim vojnim kapelanicama na kojem će biti definiran smještaj Ureda vojnih kapelanija u Knjigama ustroja OS RH.

JB/RS

Uz pozdrav,

✠Msgr. Jure Bogdan
vojni ordinarij u RH

Prilog 1: Prijedlog ustroja Ureda vojnih kapelanija u OS RH

Prilog 2: Kapelani koordinatori po granama OS RH

Dostaviti:

1. Vojnim kapelanicima - svima
2. Pismohrana, ovdje

KLASA: 621-01/19-01/01

URBROJ: 512-07-19-1

Zagreb, 1. ožujka 2019.

VOJNIM KAPELANIMA

PREDMET: Ljetovanje mlađih, djece djelatnika MORH-a i OS RH

- obavijest, daje se

Vojni ordinariat u Republici Hrvatskoj i ove godine u vojarni "Kovčanje" na Malom Lošinju organizira ljetovanje za mlađe, djecu djelatnika Ministarstva obrane i pripadnika Oružanih snaga RH. Ljetovanje je predviđeno za djecu s posebnim potrebama i za mlađe koji su rođeni između 1. kolovoza 2002. godine i 1. kolovoza 2004. godine. Planirani termini za ljetovanje djece i mlađih su slijedeći:

- 1. od 1. srpnja (ponedjeljak) do 8. srpnja (ponedjeljak) 2019. godine
(djeca s posebnim potrebama)**
- 2. od 8. srpnja (ponedjeljak) do 15. srpnja (ponedjeljak) 2019. godine (mladići)**
- 3. od 15. srpnja (ponedjeljak) do 22. srpnja (ponedjeljak) 2019. godine (djevojke)**
- 4. od 22. srpnja (ponedjeljak) do 29. srpnja (ponedjeljak) 2019. godine (mladići)**
- 5. od 29. srpnja (ponedjeljak) do 5. kolovoza (ponedjeljak) 2019. godine (djevojke)**

Uz odmor i rekreaciju, predviđeni su izleti i kratka predavanja vezana uz opće društvene i vjerske vrijednosti. Troškove boravka i prijevoz osigurava Vojni ordinariat u RH, a sudionici trebaju ponijeti džeparac za izlete i ostalo što im je potrebno. Roditelj ili staratelj potpisat će suglasnost za sudjelovanje svog maloljetnog djeteta, pridržavanje programa te poštivanje osoba koje provode ljetovanje. Prijavljivanje mlađih obavlja se po vojnim kapelanicama, a popis odabrane srednjoškolske mlađeži kapelan će dostaviti najkasnije do 25. travnja 2019. godine u ured VK "Bl. Alojzija Stepinca" u Zapovjedništvu HKoV-a (fax: 26536 ili na lotus mail: Daniel Radinović). Kod prijavljivanja važno je dostaviti kopiju osobnog dokumenta sa slikom onog tko se prijavljuje i potvrdu liječnika opće prakse o zdravstvenom stanju sudionika ljetovanja.

Uz dopis vam šaljemo obrazac za prijavu djeteta, obrazac o suglasnosti roditelja i tablicu u kojoj je određen broj sudionika iz pojedine kapelanie koja je načinjena prema brojčanom stanju pripadnika pojedinih postrojbi tako da nam možete poslati točan broj djece koju prijavljujete.

Molimo cijenjene kapelane da poštuju gore navedene kriterije, a ujedno molimo sve kapelane da tablice budu odvojene po grupama (svaka na svom listu) zbog lakšeg snalaženja i manje mogućnosti pogreške kod sastavljanja konačnog popisa.

MM/MV

S poštovanjem,

don Marko Medo
generalni vikar

Prilog: kao u tekstu

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Pismohrani, ovdje

KLASA: 032-08/19-01/04

URBROJ: 512-07-19-17

Zagreb, 4. ožujka 2019.

VOJNIM KAPELANIMA

PREDMET: Duhovne vježbe za bračne parove

- obavijest

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj organizira proljetni turnus za bračne parove, od 2. do 5. travnja 2019. godine u "Kući Betanija" na Velom Lošinju. Susret će započeti u utorak, a završiti u petak u poslijepodnevnim satima.

Zbog što kvalitetnijeg rada tijekom susreta grupa će se popunjavati do broja od dvadesetčetiri (24) bračnih parova, pri čemu će se voditi računa o datumu prijave kapelaniji zaduženoj za provedbu aktivnosti. Molimo Vas da duhovne vježbe za bračne parove oglasite u svojim kapelanijama i u dogovoru sa zapovjednicima prijavite osobe, bračne parove, te potpuno popunjene obrasce prijava dostavljate putem telefaksa (01/4670 662) u Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj.

Urudžbirane originale dopisa, u kojima ćete dostaviti samo imena i prezimena prijavljenih i ustrojbenu cjelinu u kojoj rade, kao i do sada šaljite poštom (u Vojni ordinarijat u RH, Ksavarska cesta 12, 10000 Zagreb). Molimo Vas da koristite isključivo priložene nove obrasce, prijavnice. Sve potrebno za izočnost prijavljenih osoba iz postrojbe obavit će Vojni ordinarijat u RH preko Ministarstva obrane i Glavnog stožera OS RH.

Sukladno navedenom prijave se zaprimaju žurno, sve do popunjenoosti grupe, 15. ožujka 2019. godine. Za dodatne informacije možete kontaktirati vojnu kapeliju Sv. Ivan Pavao II, na broj telefona 01/45 68 080 vojnog kapelana p. Zrinku Nikoliću, voditelja duhovnih vježbi za bračne parove.

MM

S poštovanjem,

don Marko Medo
generalni vikar

Prilog: obrazac za prijavu.

Dostaviti:

1. Naslovu telefaksom
2. Pismohrani, ovdje

KLASA: 070-06/19-01/01

URBROJ: 512-07-19-9

Zagreb, 4. ožujka 2019.

ŽURNO

VOJNIM KAPELANIMA

- svima -

PREDMET: Sastanak o pozicioniranju Ureda vojnih kapelani u Knjigama ustroja OS RH
- poziv, dostavlja se

Načelnik Glavnog Stožera Oružanih snaga RH general zbora Mirko Šundov sa suradnicima 21. veljače 2019. godine predstavio je Vojnom ordinarijatu u RH prijedlog novog ustroja Hrvatske vojske i novi prijedlog ustroja *Ureda vojnih kapelani u OS RH*. Nakon toga održani su sastanci vojnih kapelana.

Sukladno navedenome pozivam sve vojne kapelane na sastanak s načelnikom GS OS i zapovjednicima grana OS RH u petak 8. ožujka 2019. godine u 10.00 sati u zgradi Vojnog ordinarijata u Zagrebu, kako bismo razmotrili tematiku pozicioniranja Ureda vojnih kapelani u Knjigama ustroja OS RH.

Nakon sastanka slijedio bi zajednički ručak.

JB/RS

Uz pozdrav,

✠Msgr. Jure Bogdan
vojni ordinarij u RH

Dostaviti (faksom):

1. Naslovu
2. Pismohrana, ovdje

KLASA: 032-08/19-01/03
URBROJ: 512-07-19-13
Zagreb, 6. ožujka 2019.

**VOJNI KAPELANI
ZAGREBAČKOG VOJNOG DEKANATA
POLICIJSKI KAPELANI
ZAGREBAČKOG POLICIJSKOG DEKANATA
POMOĆNICI VOJNIH I POLICIJSKIH
KAPELANA**
- Zagreb -

**PREDMET: Korizmeni Križni put za Hrvatsku vojsku i policiju na
zagrebačkome Ksaveru**
- poziv, dostavlja se

Poštovani i dragi kapelani,

kako je već uobičajeno, u četvrtu nedjelju Korizme 31. ožujka 2019. godine u 16,00 sati na Ksaveru u Zagrebu Vojni ordinarijat u RH organizira pobožnost Križnog puta za Hrvatsku vojsku i policiju. Križni put predvodit će vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan.

Srdačno Vas pozivam, dragi vojni i policijski kapelani, da obavijestite i animirate u svojim postrojbama, Upravama i službama o ovoj pobožnosti, te pozovete djelatnike s područja grada Zagreba da sudjeluju u odorama na Križnom putu. Dostavljamo Vam prigodni plakat kako biste ga mogli izložiti na oglašnim pločama.

Vojni i policijski kapelani zagrebačkih kapelanija te njihovi pomoćnici obvezni su sudjelovati na ovoj pobožnosti. Okupit ćemo se navedenog dana u 15.30 sati u zgradi Ordinarijata gdje će kapelani i pomoćnici kapelana preuzeti uloge u pobožnosti Križnog puta.

Srdačno Vas u Gospodinu pozdravljam.

✠ Msgr. Jure Bogdan
vojni ordinarij u RH

Prilog: Plakat obavijesti

Dostaviti:

- naslovu
- pismohrana, ovdje

KLASA: 621-01/19-01/01

URBROJ: 512-07-19-2

Zagreb, 7. ožujka 2019.

VOJNIM KAPELANIMA

**PREDMET: Duhovno rekreativni dani studentske mlađeži i drugih
mladih njihove dobi, djece djelatnika MORH-a i OS RH**
- obavijest, daje se

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj i ove godine u vojarni "Kovčanje" na Malom Lošinju organizira duhovno rekreativne dane za mlađe, punoljetnu djecu djelatnika Ministarstva obrane i pripadnike Oružanih snaga RH. Navedena aktivnost održat će se od 5. do 12. kolovoza 2019. godine.

Uz odmor i rekreaciju, predviđeni su sadržaji poput predavanja, radionica, kao i posjeti kulturnim i povijesnim znamenitostima Hrvatske. Trošak boravka i prijevoza preuzima Vojni ordinarijat u RH, a sudionici trebaju ponijeti džeparac za izlete i ostalo što smatraju da im je potrebno. Sudionici će potpisati da će se pridržavati programa, te poštivati osobe koje budu vodile program. Prijavljivanje mlađih obavlja se po vojnim kapelanicama, a popis će kapelan dostaviti u ured vojne kapelani "Sv. Petra i Pavla" ZHRZ-a. Prijave traju do popune smještajnih kapaciteta u vojarni "Kovčanje", a najkasnije do 31. svibnja 2019. godine. Kod prijavljivanja je važno dostaviti kopiju osobnog dokumenta sa slikom onoga tko se prijavljuje i potvrdu liječnika opće prakse o zdravstvenom stanju sudionika. Voditelji ljetovanja su vojni kapelan o. Viktor Grbeša i pomoćnik vojnog kapelana pz Lorenc Tomkić. Uz dopis vam šaljemo obrazac za prijavu. Sve informacije možete dobiti na telefon: 28-862.

MM/MV

S poštovanjem,

don Marko Medo
generalni vikar

Prilog: Obrazac za prijavu.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Pismohrani, ovdje

KLASA: 032-08/19-01/03

URBROJ: 512-07-19-14

Zagreb, 8. ožujka 2019.

- **VOJNIM I POLICIJSKIM KAPELANIMA**
 - **DJELATNICIMA VOJNOG ORDINARIJATA U RH**
 - **POMOĆNICIMA VOJNIH I POLICIJSKIH KAPELANA**
 - **DJELATNICIMA MORH-ova SAMOSTALNOG ODJELA ZA POTPORU VOJNOM ORDINARIJATU**
 - **DJELATNICIMA MUP-ove SAMOSTALNE SLUŽBE ZA SURADNJU S VOJNIM ORDINARIJATOM**
- svima -

PREDMET: Sveta Misa posvete ulja u Vojnom ordinarijatu

- poziv, dostavlja se

Poštovani,

I ove ćemo se godine okupiti na Veliki Četvrtak 18. travnja, te ćemo slaveći sv. misu posvete ulja zahvaliti Gospodinu za svećenički dar Crkvi i nama osobno.

Pozivam sve svećenike i ostale djelatnike Vojnog ordinarijata, da sudjeluju na svetoj misi posvete ulja koju ćemo slaviti u 11.00 sati u kapeli Vojnog ordinarijata.

Poslije Euharistijskog slavlja svećenici će uzeti sveta ulja.

Molimo svećenike neka sa sobom ponesu albe.

Nakon liturgijskih slavlja biskup vojni ordinarij poziva sve na prigodni domjenak i druženje u Vojnom ordinarijatu.

Sudjelovanje treba potvrditi do 12. travnja dostavljanjem ispunjenog obrasca prijave putem telefaksa (u prilogu).

JB/RS

Uz pozdrav u Gospodinu,

Msgr. Jure Bogdan
vojni ordinarij u RH

Prilog: obrazac prijave

Dostaviti:

1. naslovu, svima
2. pismohrana, ovdje

MOLITVENA DEVETNICA

"Hrvatska moli za život!"

(25. ožujka – 25. prosinca 2019.)

Poštovanioci nad/biskupi,

u prigodi Dana života 2019. Vijeće HBK za život i obitelj uputilo je prigodnu poruku »Savjest u svjetlu zakona ljubavi« na kraju koje je pozvalo na ustrajnu molitvu u cilju »promjene društvene svijesti kako bi se stvorili zakonski i svi drugi preduvjeti za zaštitu ljudskoga života u svim njegovim fazama od začeća da naravne smrti«.

Polazeći od toga, a u kontekstu donošenja zakona kojim bi se regulirao pobačaj, članovi Vijeća zajedno s nad/biskupijskim povjerenicima za pastoral braka i obitelji su na zajedničkoj sjednici, održanoj 25. siječnja 2019. u Zagrebu, predložili da se uputi prijedlog da se u našim nad/biskupijama organizira molitvena devetnica „Hrvatska moli za život“, odnosno da se svakog 25. u mjesecu tijekom devet mjeseci, počevši od Blagovijesti 25. ožujka pa do Božića 25. prosinca 2019., u našim župama i drugim mjestima molitve, moli na ovu nakanu, kako bismo od naroda koji demografski izumire mogli postati »narod života« (usp. EV 79).

S obzirom da početak ove molitvene devetnice pada u vrijeme između zasjedanja Sabora HBK, s ovim vas prijedlogom upoznajem na ovaj način, u nadi da će naići na pozitivan odgovor i da ćete ovu inicijativu preporučiti u svojim nad/biskupijama.

U privitku šaljem neke prijedloge koje je pripravio Ured HBK za život i obitelj.

✠ Mate Uzinić
dubrovački biskup
i predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj

OPĆA NAKANA:

Da zagovorom Blažene Djevice Marije i sve-toga Josipa hrvatski narod, vođen i podržan Kristovim zakonom ljubavi, postane narod života (usp. Evanđelje života, 79).

OSNOVNE MOLITVE:

Oče naš, 3 x Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Molitva pape Benedikta XVI. za život (Molitveno bdijenje za nerođeni život, 27. studenoga 2010.)

Gospodine Isuse,
koji vjerno posjećuješ i svojom nazočnošću ispunjaš Crkvu i povijest ljudi; koji nas po čudesnom sakramantu svoga Tijela i Krvi činiš dionicima božanskog života i daješ nam kušati radost vječnoga života; klanjamo Ti se i blagoslivljamo Te.

Prostrti ničice pred Tobom, začetniče i ljubitelju života, stvarno prisutni i živi među nama, molimo Te:

Probudi u nama poštovanje za svaki nerođeni život, učini nas sposobnima u svakom plodu majčinske utrobe prepoznati divno Stvoriteljevo djelo, raspoloži naša srca za velikodušan prihvat svakog djeteta na početnu života.

Blagoslovi obitelji, posveti sjedinjenje supružnika, oplodi njihovu ljubav.

Svjetлом svoga Duha prati odabire zakonodavnih skupština, da narodi i države priznaju i poštuju svetost života, svakoga ljudskog života.

Upravljam djelom znanstvenika i liječnika da napredak pridonese cjelovitom dobru osobe i da nitko ne podnosi uništenje i nepravdu.

Starateljskom ljubavlju obdari upravitelje i gospodarstvenike da spoznaju i promiču prikladne životne uvjete, kako bi se mlade obi-

telji mogle mirno otvoriti rađanju nove djece. Utješi supružnike koji pate jer ne mogu imati djecu, i providi im u svojoj dobroti.

Odgajaj sve da se skrbe za siročad i napuštenu djecu, da mogu osjetiti toplinu Tvoje ljubavi, utjehu Tvoga Božanskog srca.

S Marijom Majkom Tvojom, velikom vjernicom, iz čijeg si krila uezao našu ljudsku narav, očekujemo od Tebe, našeg istinskog Dobra i Spasitelja, snagu da ljubimo i služimo životu, iščekujući vječni život u Tebi, u zajedništvu Blaženoga Trojstva.

Amen.

Molitva svetog pape Ivana Pavla II. za život (Evanđelje života, 105)

O Marijo,
zvijezdo novog svijeta, Majko živih, povjeravamo ti stvar života:

pogledaj, o Majko, beskrajan broj djece kojima je zabranjeno roditi se, siromaha kojima je onemogućeno živjeti, ljudi i žena žrtava nečovječnoga nasilja, starih i bolesnih, ubijenih ravnodušnošću ili lažnim sažaljenjem.

Učini da oni koji vjeruju u tvoga Sina znaju smjelo i s ljubavlju navijestiti ljudima našega vremena Evanđelje života.

Isprosi im milost da ga prime kao uvijek novi dar, radost da ga sa zahvalnošću slave kroz čitav svoj život i hrabrost da za nj svjedoče djelotvornom upornošću, da bi izgradili zajedno sa svim ljudima dobre volje civilizaciju istine i ljubavi, na hvalu i slavu Boga stvoritelja i ljubitelja života.

Amen

UPUTE:

- Osnovne molitve mogu se moliti pojedinačno, u obitelji ili u vjerničkoj zajednici kad ih je dobro povezati sa svetom misom u ko-

joj će dodatni zaziv u molitvi vjernika biti opća nakana: „Da zagovorom Blažene Djevice Marije i svetoga Josipa hrvatski narod, vođen i podržan Kristovim zakonom ljubavi, postane narod života.“

- Dobro je da Svetoj misi prethodi molitva krunice ili neki drugi oblik pobožnosti na ovu nakanu.

- Nakon svete mise može se upriličiti blagoslov ženâ prije poroda iz Obreda blagoslova (Dulji obred str. 82 – 87, Kraći obred str. 87 – 88).

- Molitve se mogu izmoliti i u okviru euharistijskog klanjanja.

DODATNI PRIJEDLOZI PO MJESECIMA:

Ožujak 2019. (25. 03. u subotu)

- Pobožnost križnog puta.
- Krunica svetom Josipu.

Travanj 2019. (25. 04. u četvrtak)

- Krunica Božjem milosrđu, u kontekstu devetnice Božjem milosrđu od 19. do 27. travnja.

Svibanj 2019. (25. 05. u subotu)

- Gospina krunica.

Lipanj 2019 (25. 06. u utorak)

- Zlatna krunica Presvetom Srcu Isusovu, u kontekstu devetnice Presvetom Srcu Isusovu od 19. do 27. lipnja.

Srpanj 2019. (25. 07. u četvrtak)

- Krunica Krvi Kristove.

Kolovoz 2019. (25. 08. u nedjelju)

- Krunica Gospi od Suza, u kontekstu devetnice Gospi od Suza od 23. do 31. kolovoza.

Rujan 2019. (25. 09. u srijedu)

- Krunica sv. Mihaelu Arkandelu, u kontekstu devetnice sv. Mihaelu Arkandelu od 20. do 28. rujna.

Listopad 2019. (25. 10. u petak)

- Gospina krunica.

Studeni 2019. (25. 11. u ponedjeljak)

- Molitva Gospi koja razvezuje čvorove, kao uvod u devetnicu od 29. studenoga do 7. prosinca.

Prosinac 2019. (25. 12. u srijedu)

- Zahvala za plodove molitvene devetnice.

VELIKI TJEDAN U VOJNOM ORDINARIJATU 2019.

14. travnja

CVJETNICA - nedjelja Muke Gospodnje, 10:00 sati

18. travnja

VELIKI ČETVRTAK - Misa posvete ulja, 11:00 sati

(svećenici i djelatnici Vojnog ordinarijata, pomoćnici kapelana,
samostalni odjel-MORH i samostalna služba-MUP)

- Misa Večere Gospodnje, 19:00 sati,
Getsemanska ura

19. travnja

VELIKI PETAK Muke Gospodnje, 19:00 sati

20. travnja

VAZMENO BDIJENJE u Svetoj noći, 20:00 sati

Poslije obreda blagoslov jestvina.

21. travnja

NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODNEGA, 10:00 sati

DEKRETI I IMENOVANJA

Gosp. Jadranko Benjak rješenjem Ministarstva unutarnjih poslova RH (KLASA: UP/I-112-02/18-01/66; URBROJ: 511-01-157-18-6, od 13. studenoga 2018. godine) imenovan je pomoćnikom policijskog kapelana u policijskoj kapelani sv. Marka Križevčanina u PU koprivničko-križevačkoj s danom 19. studenoga 2018. godine.

o. Ivo Topalović, SVD imenovan je kapelanom poslužiteljem Policijske kapelani sv. Filipa i Jakova u PU zadarskoj s danom 10. prosinca 2018. godine (KLASA: 805-03/18-07/01; URBROJ: 512-07-18-101, od 10. prosinca 2018. godine)

Gosp. Dragan Logarušić razriješen je službe ekonoma Vojnog ordinarijata u RH s danom 31. prosinca 2018. godine (KLASA: 805-03/18-07/01; URBROJ: 512-07-18-105, od 20. prosinca 2018. godine)

Uspostavljena vojna kapelacija sv. Jurja u Varaždinu. Biskup vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan osnovao je Vojnu kapeliju sv. Jurja mučenika u 2. mehaniziranoj bojni „Puma“ GOMBR u Varaždinu s danom 20. prosinca 2018. godine (KLASA: 805-03/18-07/02; URBROJ: 512-07-18-1, od 20. prosinca 2018. godine).

don Ivica Horvat imenovan je kapelanom poslužiteljem Vojne kapelije sv. Jurja mučenika u 2. mehaniziranoj bojni „Puma“ GOMBR u Varaždinu s danom 20. prosinca 2018. godine (KLASA: 805-03/18-07/01; URBROJ: 512-07-18-106, od 20. prosinca 2018. godine)

don Darko Poljak razriješen je službe kapelana poslužitelja Policijske kapelije sv. Mihovila arkandela u PU splitsko-dalmatinskoj s danom 15. siječnja 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01, URBROJ: 512-07-19-1, od 9. siječnja 2019.). Nastavlja vršiti službu policijskog kapelana Policijske kapelije sv. Luke evanđelista u PU šibensko-kninskoj.

don Marko Trogrlić imenovan je kapelanom poslužiteljem Policijske kapelije sv. Mihovila arkandela u PU splitsko-dalmatinskoj s danom 15. siječnja 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01, URBROJ: 512-07-19-2, od 9. siječnja 2019.).

don Hrvoje Relja imenovan je župnim vikarom (kapelanom poslužiteljem) Policijske kapelije sv. Mihovila arkandela u PU splitsko-dalmatinskoj s danom 15. siječnja 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01, URBROJ: 512-07-19-3, od 9. siječnja 2019.).

o. Zdravko Barić, SMM imenovan je vojnim kapelanom za 10. HRVCON RS misije u Afganistanu s danom 1. ožujka 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01, URBROJ: 512-07-19-4, od 11. veljače 2019.).

Gđa. Marta Tomić razriješena je službe savjetnika za međunarodnu suradnju u Uredu kuriye Vojnog ordinarijata u RH s danom 28. veljače 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01, URBROJ: 512-07-19-5, od 11. veljače 2019.).

o. Zoran Vujičić, DI imenovan je za v.d. kapelana Vojne kapelije sv. Valentin u Zagrebu, za vrijeme trajanja misije 10. HRVCON RS u Afganistanu na koju je poslan vojni kapelan o. Zdravko Barić, SMM, s danom 1. ožujka 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01, URBROJ: 512-07-19-6, od 20. veljače 2019.).

o. Zdravko Barić, SMM imenovan je dekanom Zagrebačkog vojnog dekanata s danom 2. ožujka 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01; URBROJ: 512-07-19-7, od 20. veljače 2019. godine)

don Slavko Rajić imenovan je za v.d. dekana Zagrebačkog vojnog dekanata za vrijeme trajanja misije 10. HRVCON RS u Afganistanu na koju je poslan vojni kapelan i dekan o. Zdravko Barić, SMM, s danom 1. ožujka 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01, URBROJ: 512-07-19-8, od 20. veljače 2019.).

Gđa. Paula Kovačević imenovana je na radno mjesto savjetnika za međunarodnu saradnju u Uredu kurije Vojnog ordinarijata u RH s danom 1. ožujka 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01, URBROJ: 512-07-19-9, od 22. veljače 2019.).

Gosp. Josip Staržik imenovan je na radno mjesto osobnog tajnika Vojnog ordinarija u RH u Uredu kurije Vojnog ordinarijata u RH s danom 1. ožujka 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01, URBROJ: 512-07-19-10, od 22. veljače 2019.).

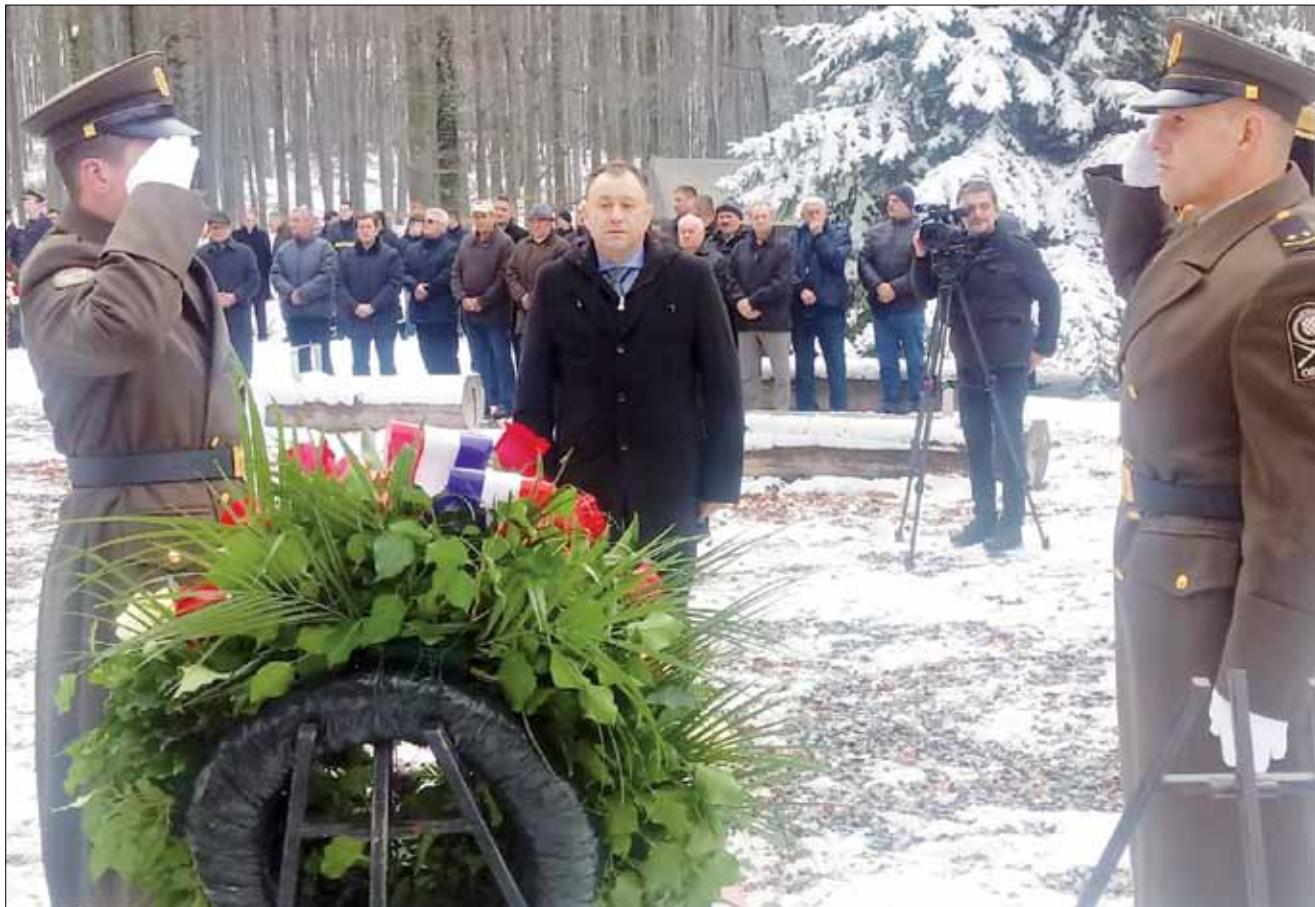
Gđa. mr. sc. Karolina Pralas Puljić imenovana je na radno mjesto ekonoma u Kuriji Vojnog ordinarijata u RH s danom 1. ožujka 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01, URBROJ: 512-07-19-11, od 27. veljače 2019.).

fra Matej Ećimović, OFM imenovan je vojnim kapelanom za 4. HRVCON eFPBG-USA u Republici Poljskoj s danom 1. travnja 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01, URBROJ: 512-07-19-15, od 11. ožujka 2019.).

don Milenko Majić imenovan je za v.d. kapelana Vojne kapelaniće sv. Franjo Asiški u Gospicu i za v.d. kapelana poslužitelja Policijske kapelaniće Sveti hrvatski mučenici u PU ličko-senjskoj, za vrijeme trajanja operacije 4. HRVCON eFPBG-USA u Republici Poljskoj na koju je poslan vojni kapelan fra Matej Ećimović OFM, s danom 1. travnja 2019. godine (KLASA: 805-03/19-07/01, URBROJ: 512-07-19-17, od 18. ožujka 2019.)

IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI

27. obljetnica tragedije na Papuku

U znak sjećanja na dan 2. prosinca 1991. godine, kada je na Papuku tijekom Domovinskog rata nedaleko od vojne baze u četničkoj zasjedi mučki ubijeno jedanaest pripadnika HV-a, položeni su vijenci i zapaljene svijeće uz spomen-obilježje.

Uz članove obitelji i prijatelje, vijence su položili i izaslanik predsjednice RH Ante Deur, izaslanik predsjednika Vlade RH i Ministarstva hrvatskih branitelja Dinko Tandara, izaslanik načelnika Glavnog stožera OS RH pukovnik Ivica Markanjević, župan Požeško-slavonske županije Alojz Tomašević, predstavnici svih gradova i općina Požeško-slavonske županije, predstavnici Policijske uprave Po-

žeško-slavonske, predstavnici vojarne 123. brigade HV Požega, predstavnici Središnje komunikacijsko-informacijskih sustava i mnoge braniteljske udruge. Molitvu pred spomen-obilježjem prevodili su vlč. Mario Sanić i vojni kapelan vojne kapelani "Sveti Ivan Krstitelj" Požega vlč. Željko Volarić. Dan kada su poginuli Davor Dragić, Jozo Koutni, Tade Nikić, Branko Peći, Damir Pišmiš, Tomo Perić, Tomislav Pranjković, Vinčko Tomašević, Ivica Zlomislić, Andelko Tule i Tomislav Vužić-Mohensk predstavlja najveću tragediju koju je Požeština doživjela u Domovinskom ratu i koja nikada neće biti zaboravljena.

Svečana proslava Dana kapelaniјe "Sv. Nikola Biskup" u PU krapinsko-zagorskoj

U srijedu, 5. prosinca 2018. godine proslavljen je Dan policijske kapelaniјe "Sveti Nikola Biskup" u PU krapinsko-zagorskoj. Svečano euharistijsko slavlje u župnoj crkvi sv. Jelene Križarice u Zaboku predslavio je Vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan.

U koncelebraciji je sudjelovalo desetak svećenika, policijski i vojni kapelani i okolni župnici. Misno slavlje animirala je policijska klapa "Sv. Mihovil" iz Splita.

Na početku misnog slavlja, policijski kapelan PU krapinsko-zagorske don Branko Čagelj je pozdravio sve svećenike, policajce s načelnikom PU g. Darkom Carem i ostale nazočne vjernike. Poželio je dobrodošlicu msgr. Juri Bogdanu i zahvalio mu što se odazvao da

prvi put predslavi misu na Danu kapelaniјe "Sv. Nikola Biskup", koja slavi petu godišnjicu od utemeljenja. Don Branko je pozdravio i sve predstavnike civilnih vlasti, te uputio pozdrav Ravnateljstvu policije i svima iz policijskih uprava i službi. Pozdravio je i obitelji poginulih branitelja i policajaca, kao i sve branitelje.

U propovjedi msgr. Bogdan je govorio o životu sv. Nikole koji je rođen u bogatoj obitelji i koji je pomažući siromasima došao do svetosti. Sveti Nikola nas tako uči postizanju svetosti, činjenjem dobrih djela, međusobnim pomaganjem, širenjem ljubavi i mira prema bližnjima. Naglasio je da je u svakom zvanju i pozivu potrebno izgrađivati i njegovati savjest koja se temelji na Božjim vrijed-

nostima koje izviru iz Evanđelja. Crkva nam daje jasna i konkretna sredstva po kojima se Krist i danas može roditi i nastaniti u srcima vjernika, te živjeti iz žive vjere svoju povezanost i prijateljstvo s Bogom rekao je u homiliji propovjednik.

Vojni ordinarij je govorio o nastanku pobožnosti prema ovome sveću koja se proširila po cijelom svijetu. Danas se relikvije sv. Nikole nalaze u talijanskom gradu Bariju gdje je tijelo preneseno da bi se spasilo od Osmanlija koji su okupirali njegovu rodnu grudu na području današnje Turske. Biskup je protumačio i današnje običaje vezane za Djeda Božićnjaka, koji su preuzeti od katoličkog sveca sv. Nikole i prošireni u komercijalne svrhe. U zaključku je pozvao prisutne da se utječu sv. Nikoli koji je dan za zaštitnika ovoj policijskoj kapelaniji i koji može isprositi velike milosti.

Prije završnog blagoslova, domaći župnik vlč. Marijan Culjak istaknuo je dobru suradnju s policijskim kapelanom don Brankom. Zahvalio je njemu kao i svim djelatnicima

policije što svima nama osiguravaju miran suživot. Na kraju je poželio da Bog po zagovoru sv. Nikole biskupa svima podari da odgovorno i profesionalno izvršavaju svoje poslanje na korist našega društva i na sve veću slavu Božju.

Nakon svečanog misnog blagoslova, ispred spomenika poginulim pripadnicima MUP-a u Zaboku položeni su vijenci, zapaljene svijeće i izmoljena molitva za sve pokojne redarstvenike. Počast poginulima odali su članovi obitelji, savjetnik ministra unutarnjih poslova g. Vladimir Faber, načelnik Policijske uprave krapinsko-zagorske g. Darko Car, g. Josip Bukvić iz Ravnateljstva policije i župan Krapinsko-zagorske županije g. Željko Kolar. Obilježavanju su prisustvovali gradačelnik grada Krapine g. Zoran Gregurović sa zamjenikom g. Brankom Varjačićem, kao i mnogi drugi gosti i uzvanici te djelatnici Policijske uprave. Molitvu je predvodio msgr. Jure Bogdan uz prisustvo policijskog kapelana don Branka Čagelja. Na kraju programa prisutni su se uputili na zajednički domjenak u Policijsku upravu.

Ministar obrane Damir Krstičević u posjetu hrvatskim vojnicima u Afganistanu

Dana 2. prosinca 2018. godine, potpredsjednik vlade Republike Hrvatske i ministar obrane Damir Krstičević obišao je pripadnike hrvatske vojske u Kabulu. Prisustvovao je nedjeljnoj svetoj misi koju je predvodio vojni kapelan 9. HRVCON-a don Antonio Mikulić.

U ponedjeljak, 3. prosinca potpredsjednik Vlade i ministar obrane Damir Krstičević i zamjenik načelnika Glavnog stožera Oružanih snaga general pukovnik Drago Matanović s izaslanstvom, posjetili su pripadnike 9. hrvatskog kontingenta u kampu Marmal u Mazar-e-Sharifu na sjeveru Afganistana. Večer je zaključena misnim slavljem.

U utorak, 4. prosinca ministar Krstičević i general pukovnik Matanović u pratnji zapovjednika 9. HRVCON-a brigadira Dražena Resslera uručili su pripadnicima 9. HRVCON-a NATO medalje za sudjelovanje u misiji Resolute support, za profesionalnost i časno služenje u međunarodnom okruženju.

Nakon dodjele NATO medalja, hrvatsko izaslanstvo je položilo vijenac i odalo počast poginulim vojnicima u Afganistanu. Nakon toga je don Antonio Mikulić predvodio prigodnu molitvu za pokojne.

Trenutak za pamćenje je svečano otvorenje i blagoslov kapelice sv. Ante. Kapelicu su izgradili hrvatski vojnici uz logističku potporu zapovjedništva 9. HRVCON-a, a prvu svijeću ispred kipa sv. Ante zapalio je upravo ministar obrane Republike Hrvatske Damir Krstičević.

Obred blagoslova kapelice vodio je don Antonio Mikulić, koji je u svojoj propovijedi nagnasio bitne podatke iz života spomenutog sveca. Sv. Ante predstavlja osobu koja kaže što misli, bori se protiv zla i nepravde te pomaze pronaći zalutale, stoga neka nas svrati k sebi kada zalutamo i neka nas odmori u ovoj kapelici.

Ova kapelica i križ na njenom krovu ne simboliziraju religijsku dominaciju ni poziv na isključivost, nego poziv na ljubav i žrtvu za bližnjega, a najveću žrtvu je dao na križu Onaj čijim smo imenom kršteni, Isus Krist, naš Kralj i Spasitelj.

Nakon posvete kapelice, ministar i njegovo izaslanstvo, kao i svi prisutni vjernici uputili su se na svetu misu u kapelicu sv. Benedikta kako bi i treći dan posjete bio prožet misnom zahvalom Bogu.

Proslava sv. Nikole biskupa, zaštitnika HRM-a i 20. obljetnice vojne kapelanie u Splitu

U četvrtak, 6. prosinca 2018. godine vojna kapelacija "Sv. Nikola biskup" u Splitu svečano je proslavila 20. obljetnicu utedeljenja i blagdan sv. Nikole, nebeskog zaštitnika Hrvatske ratne mornarice.

Svečanost je započela paljenjem svijeća i molitvom odrješenja za sve poginule branitelje ispred spomen-sobe u zapovjedništvu HRM-a. Molitvu je predvodio vojni biskup msgr. Jure Bogdan u zajedništvu s vojnim kapelanicima don Branimirom Projićem i o. Jozom Mravkom OP i svim zapovjednicima i načelnicima HRM-a. Tradicionalna svečana procesija s kipom sv. Nikole krenula je sa sidrišta flotile u ratnoj luci do Franjevačkog samostana i crkve sv. Ante na Poljudu. U procesiji su sudjelovale sve postrojbe ratne mornarice, udruge proizašle iz Domovinskog rata, predstavnici grada i županije, policija, orkestar HRM-a te druge postrojbe koje nisu u sastavu Hrvatske vojske.

Misno slavlje predvodio je vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan. Koncelebrirali su vojni i policijski kapelani, dekan don Branimir Projić i o. Jozi Mravak OP, o. Ivo Topalović SVD, policijski kapelan don Darko Poljak, župnik

župe u Strožancu don Ante Vranković i đakon Vojnog ordinarijata don Marko Trogrlić. Svečanost je pjevanjem uveličala klapa "Sv. Juraj" HRM-a i novoosnovani mješoviti zbor HRM-a.

Biskup je u homiliji istaknuo veličinu sv. Nikole koji je ostao zapamćen po ljubavi prema Bogu i čovjeku, a nadalje po svojoj darežljivosti i milosrđu. Istaknuo je da je sv. Nikola odrastao u imućnoj pobožnoj obitelji koja mu je dala cjelovit nauk i odgoj u kršćanskoj vjeri. Kao biskup u Miru i Maloj Aziji pokazao je veliku brigu i ljubav prema siromašnima, a pripisuju mu se i mnoga čudesa. Danas ga slavimo kao zaštitnika pomoraca i djece. Štujemo ga i zazivamo kao velikoga prijatelja potrebnih i kao onoga koji nas uči ljubavi i darivanju. Njegovi zemni ostaci pohranjeni su u katedrali u Miru. Uslijed turskih osvajanja tijelo mu je 1087. godine preneseno u katedralu u talijanski grad Bari gdje se i danas čuvaju njegove relikvije.

Kapelan i dekan Splitskog dekanata don Branimir zahvalio je zapovjedništvu, svim načelnicima HRM-a i vojnemu biskupu na dugogodišnjoj i uspješnoj suradnji.

Svečana primopredaja novog obalnog ophodnog broda "Omiš" HRM-a

U vojarni Admiral flote "Sveto Letica - Barba" u Splitu, 7. prosinca 2018. godine održana je svečanost primopredaje i imenovanja prototipa novog obalnog ophodnog broda (OOB) Hrvatske ratne mornarice.

Izaslanstva MORH-a i Hrvatske vojske predvodili su izaslanik Predsjednice RH potpredsjednik Vlade i ministar obrane RH Damir Krstičević te načelnik Glavnog stožera OSRH general zbora Mirko Šundov, a izaslanstvo tvrtke Brodosplit koja je izgradila prototip OOB-a, predvodio je predsjednik Uprave Tomislav Debeljak. Svečanosti su nazočili pripadnici više ustrojbenih cjelina HV-a i HRM-a, umirovljeni zapovjednici HRM-a, predstavnici udruga proisteklih

iz Domovinskog rata, predstavnici lokalne samouprave te drugi gosti.

Brod će u floti Obalne straže Hrvatske ratne mornarice ploviti pod imenom OOB-31 "Omiš". U svojstvu počasnog kuma ime je na svečanosti otkrio Roko Vranić, otac Josipa Vranića, prvog poginulog pripadnika Hrvatske ratne mornarice i prve žrtve Domovinskog rata u Splitu. Vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan predvodio je molitvu i blagoslovio brod.

Nakon svečanosti uzvanici su se uputili na kratku plovidbu Kaštelskim zaljevom, uvjerivši se u neke od sposobnosti OOB-a "Omiš" čija će posada brojati 16 pripadnika.

Radni sastanak o dušobrižništvu u MORH-u

U utorak, 11. prosinca 2018. godine u Vojnom ordinarijatu, na inicijativu vojnog biskupa msgr. Jure Bogdana, održan je sastanak na temu sudjelovanja Vojnog ordinarijata u provedbi preustroja Oružanih snaga Republike Hrvatske, u dijelu koji se odnosi na dušobrižništvo katoličkih vjernika pripadnika Oružanih snaga RH. Uz biskupa Bogdana, sastanku su nazočili generalni vikar don Marko Medo, vojni kapelani s pomoćnicima, glavni tajnik Ministarstva obrane Petar Barać i predstavnici Operativne i Personalne uprave Glavnog stožera Oružanih snaga pukovnici Tihomir Novosel i Damir Šlat.

U uvodnom obraćanju biskup Bogdan izvjestio je o procesu preustroja Oružanih snaga RH. Kazao je da je cilj ovoga susreta upoznati se s dinamikom preustroja, pozicioniranjem vojnih kapelana u sklopu postrojbi Oružanih snaga, a u svrhu provedbe dušobrižništva. Podsjetio je na dokumente na kojima se temelji djelovanje Vojnog ordinarijata u RH od njegova osnutka do danas. U postrojbama Oružanih snaga RH danas djeluju 22 vojne kapelije u sklopu oformljenih Ureda voj-

nih kapelanja u kojima službu vrše vojni kapelani i njihovi pomoćnici.

Glavni tajnik Ministarstva obrane Petar Barać ocijenio je dobrom suradnju Ministarstva obrane i Vojnog ordinarijata od osnutka Ordinarijata 1997. godine do danas. Dokumentacija vezana za preustroj, koja je u nastanku, razmatra postojeće stanje i donosi dugoročni plan razvoja. Prijedlozi za poboljšanje rada nastojat će ugraditi u sustav.

Pukovnik Tihomir Novosel izvijestio je o dinamici procesa preustroja. Uvođenjem ureda vojnih kapelana u postrojbe prošle godine vojno dušobrižništvo postalo je prepoznatljivo u sustavu. Međutim, i dalje treba raditi na njegovom poboljšavanju.

U nastavku su vojni kapelani i pomoćnici vojnih kapelana iznijeli poteškoće na koje nailaze u radu i prijedloge za poboljšanje kvalitete rada. O svim pitanjima će se razgovarati kako bi se razvio kvalitetan sustav Oružanih snaga RH, u sklopu kojeg se nalazi i dušobrižništvo.

Obilježena 27. obljetnica operacije "Vihor"

U subotu, 15. prosinca 2018. godine u Šišincu (Općina Lekenik) obilježena je 27. obljetnica operacije "Vihor". Obilježavanje su organizirali Klub veterana Domovinskog rata 102. brigade HV - Novi Zagreb i Udruga ratnih veteranata 2. gardijske brigade "Gromovi".

Susret je započeo svetom misom, u pastoralnom centru župe Svetе Marte u Šišincu, za sve poginule hrvatske branitelje u operaciji "Vihor". Svetu misu predvodio je don Branko Čagelj, policijski kapelan PU krapinsko-

zagorske uz đakoniranje Vjekoslava Uvalića, trajnog đakona iz Sisačke biskupije. Nakon svete mise, kod spomen-obilježja poginulim hrvatskim braniteljima u operaciji "Vihor" u Spomen gaju 102. brigade HV, izaslanstva su položila vijence, zapalila svijeće i pomolila se za sve poginule hrvatske branitelje.

Uz ratne veterane 102. brigade HV, 2. gardijske brigade "Gromovi", veterane OMB-a i OKB-a 2. gbr, veterane SJP "Osa" Sisak i 78. samostalne bojne, na obilježavanju su su-

djelovale i obitelji poginulih hrvatskih branitelja, udruge proistekle iz Domovinskog rata Smž-e, kao i sudionici akcije župan Sisačko-moslavačke županije Ivo Žinić i gradonačelnik Grada Gline Stjepan Kostanjević s veteranim glinskim postrojbe. Od aktivnih djelatnika OSRH nazočili su zapovjednik 2. mb Gromovi GMTBR-e bojnik Ivan Radić s vojnicima iz vojarne u Petrinji.

Vojna operacija kodnog naziva "Vihor" odvijala se od 12. do 15. prosinca 1991. godine. Cilj operacije bilo je oslobođenje dijela Pokuplja i Banovine od velikosrpskog agresora. Okosnica i podrška u dalnjem prodoru u oslobođenju Banovine bila je tenkovska satnija HV, koja se uz snažnu neprijateljsku

topničku paljbu uspjela probiti na desnu obalu Kupe između sela Gračanica i Stankovac, gdje su bili prisiljeni zaustaviti se. Na zapadnom dijelu tadašnje petrinjske bojišnice oslobođeni su dijelovi sela Slane i Glinske Poljane, dok na sjevernom dijelu glinskog Pokuplja, operacija zbog objektivnih razloga, nije rezultirala očekivanim uspjehom. Iako je nanesen veliki gubitak srpskoj okupatorskoj vojsci, zbog nemogućnosti osvajanja predviđenog položaja, HV se povukla na početne položaje. U ovoj akciji poginula su 22 hrvatska branitelja: trinaest iz sastava 102. brigade HV Novi Zagreb, šest iz 2. gardijske brigade "Gromovi", dva iz 78. samostalne bojne Gline i jedan pripadnik Specijalne jedinice policije "Osa" Sisak.

Misa zornica i blagoslov Ministarstva obrane RH i Glavnog stožera OS RH

U ponedjeljak, 17. prosinca 2018. godine, u Ministarstvu obrane RH i Glavnom stožeru OS RH, služena je sveta misa zornica i održan je obred Božjeg blagoslova. Na misi zornici i blagoslovu sudjelovali su potpredsjednik Vlade i ministar obrane Damir Krstičević, načelnik Glavnog stožera OS RH general zbora Mirko Šundov sa suradnicima, državni tajnici, pomoćnici ministra obrane te brojni djelatnici.

Misu zornicu u kapeli "Sv. Ivan Pavao II." predvodio je vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan, u koncelebraciji s generalnim vikarom don Markom Medom i vojnim kapelanom o. Zrinkom Nikolićem SMM. U propovijedi okupljenim vjernicima biskup je poručio da uz brojne poslovne obaveze, u narednom tjednu nađu vremena za sebe, za svoj duhovni život i za dobru i temeljitu božićnu ispovijed. Vjernicima i njihovim obiteljima zaželio je blagoslovljen Božić, ohrabrivši ih da uvijek

ustraju u dobru i uzdaju se u Božju providnost i brigu za čovjeka.

Nakon misnog slavlja, msgr. Bogdan je zvao Božji blagoslov na sve djelatnike i urede Ministarstva obrane RH i Glavnog stožera OS RH. Poručio je da dok jedni drugima izražavamo iskrene čestitke za Božić i Novu godinu, u te jednostavne riječi upućujemo i molitvu za Božji blagoslov i svako dobrotu duše i tijela u vremenu i godini ispred nas. Osvrnuo se na rođenje Isusa Krista i zajedništvo tijekom adventa i pripreme za Božić: "Isusovo rođenje, život i djelo je ogromna novina koja nadilazi vjerničke i crkvene okvire. Isus je bitno utjecao i utječe na tijek ljudske povijesti sve do naših dana. Bog slijedi čovjeka na svim njegovim životnim putovima. Bog je stvorio sva dobra radi čovjeka, a čovjek za život treba zazivati Božju mudrost i blagoslov, treba Boga tražiti, ljubiti i jedino Njemu služiti."

Sveta misa zornica i 27. obljetnica osnutka Hrvatskog vojnog učilišta

U srijedu, 19. prosinca 2018. godine prigodom obilježavanja 27. obljetnice osnivanja Hrvatskog vojnog učilišta "Dr. Franjo Tuđman" i promocije kadeta polaznika preddiplomskih sveučilišnih studija Vojno inženjerstvo i Vojno vođenje i upravljanje, vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan predvodio je misu zornicu za sve djelatnike HVU-a.

Nakon pozdravne riječi vojnog kapelana na HVU-u p. Zorana Vujičića DI, biskup Bogdan služio je euharistijsko slavlje. U propovijedi je kazao kako u središtu života svakoga vjernika mora biti živa vjera iz koje izrasta čovjekov ljudski i kršćanski identitet. Smisao svih liturgijskih slavljia, kako onih dnevних tako i nedjeljnih, je jedinstvo i povezanost s Bogom. Biskup je naglasio kako je vjera milost koju Bog daruje čovjeku i koju čovjek treba molitvom njegovati i osnaživati. Jedino

duboka osobna povezanost s Bogom u vjeri može biti brana protiv sve snažnije sekularizacije u današnjem vremenu. Biskup Bogdan ćestitao je Božić svima okupljenima, poželjevši da svetkovinu Kristova rođenja dožive kao iskustvo Božje blizine i Boga koji postaje čovjekom, a u novoj 2019. godini zaželio je mira, zdravlja i Božjeg blagoslova.

Svečanost obilježavanja 27. obljetnice osnivanja HVU i promocija 12. naraštaja kadeta održana je u dvorani Hrvatske vojske "Zvonimir" u Ministarstvu obrane, a promovirana su 82 kadeta. Uz potpredsjednika Vlade i ministra obrane Damira Krstičevića, načelnika Glavnog stožera OS RH general zbora Mirka Šundova i ostale visoke dužnosnike, svečanosti je nazočio i generalni vikar Vojnog ordinarijata don Marko Medo.

Predbožićne duhovne priprave u vojnim i policijskim kapelanijama

U adventskom razdoblju, održane su duhovne priprave za blagdan Božića u vojnim i policijskim kapelanijama Vojnog ordinarijata. U sklopu predbožićne duhovne obnove vjernici, djelatnici policijskih uprava i vojarni imali su priliku pristupiti sakramantu svete isповijedi i sudjelovati na misnim slavlјima.

U svojim propovijedima vojni i policijski kapelani isticali su kako se dobra priprava za Božić sastoji od iskrene molitve u vjeri, osobnog odnosa s Bogom, približavanja bližnjemu i Bogu, poniznosti i kršćanske radosti

koja proizlazi iz tri kršćanske kreposti vjere, nade i ljubav. Priprave su održane u Zapovjedništvu za obuku i doktrinu "Fran Krsto Frankopan" u Osijeku, u Sektoru za granicu, Policijskoj postaji Samobor, Postaji granične policije Bregana, Policijskim postajama Medveščak, Maksimir, Dubrava, Sesvete, Jastrebarsko, Velika Gorica, Postaji aerodromske policije Pleso, II. postaji prometne policije, u Inspektoratu unutarnjih poslova i Interventnoj jedinici PU zagrebačke, u Policijskoj upravi krapinsko-zagorskoj te u vojnoj kapelaniji "Sv. Ilija Prorok" u Petrinji.

Sveta misa u Varaždinu prigodom povratka Hrvatske vojske u Varaždin

Povodom povratka Hrvatske vojske u Varaždin, na 26. obljetnicu ustrojavanja 7. gardijske brigade "Pume" i 11. obljetnicu ustrojavanja 2. mehanizirane bojne "Pume" u srijedu, 19. prosinca 2018. godine u varaždinskoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo održana je sveta misa za sve poginule, nestale i umrle pripadnike 7. gardijske brigade "Pume".

Misno slavlje predvodio je vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan u koncelebracijski s varaždinskim biskupom mgr. Josipom Mrzljakom i drugim svećenicima. Euharistijskom slavlju prethodila je ulazna procesija na čelu s pripadnicima Počasno-zaštitne bojne koji su nosili križ. U procesiji i misnom slavlju, sudjelovali su i pripadnici MORH-a i Hrvatske vojske te pripadnici 7. mehanizirane boj-

ne "Pume" i umirovljeni pripadnici 7. gardijske brigade "Puma".

U uvodnom govoru biskup Bogdan izrazio je osobitu radost što slavi svetu misu prilikom povratka Hrvatske vojske u Varaždin. Poželio je da hrvatski vojnici odgovorno, ljudski, kršćanski i profesionalno izvršavaju svoje dužnosti.

U propovijedi je biskup Bogdan naglasio kako se događaj povratka Hrvatske vojske u Varaždin zbiva samo nekoliko dana pred Božić. Blagdan je to u kojem slavimo jednu od temeljnih kršćanskih istina Kristovo rođenje, veličanstveni događaj u kojem je druga božanska osoba postala jedan od nas i nama u svemu jednaka, osim u grijehu. Govoreći o živoj vjeri kao vodilji našeg života i djelovanja, msgr. Bogdan je kazao: "Vjera je milost

koju Bog daje čovjeku kao čisti dar. Da bismo živjeli, rasli i do kraja ustrajali u vjeri, moramo se hraniti Božjom riječi. Moramo moliti Gospodina da nam uveća vjeru. Kada nas snađu nevolje, pitanja ili sumnje, ponovimo s apostolima: 'Gospodine, umnoži našu vjeru!' Naša kršćanska vjera treba biti ljubavlju djelotvorna, održavana nadom i ukorijenjena u vjeri Crkve. Vjera bez djela je mrtva. Od nas se to očekuje i tada smo pravi integralni Isusovi učenici". Biskup je upozorio da smo pogotovo u ovom adventskom vremenu svjedoci sekularizacije društva koja promiče advent koji nije usmijeren na Krista. Istaknuo je pojavu misa zornica kao pravog fenomena u našoj domovini, kazavši da su one veliko duhovno osvježenje za cijelu naciju i Crkvu u njoj. "Mnogi ste prepoznali u zornicama prolaz Duha Gospodnjega."

Potaknuo je okupljene vjernike, pogotovo mlade, da ne klonu u svojoj vjeri: "Događa nam se, a ne smije, da se nakon svete krizme udaljujemo od Crkve, ali na planu naše formacije, školovanja i ljudskog sazrijevanja, radimo na sebi. Kao odrasle osobe shvatimo da su vjerske istine, koje smo kao djeca upili, nešto strano našem biću. Nemojmo sebi to dopustiti." Biskup je poželio da Božić bude u iskustvo Božje blizine u kojem bi svatko

trebao naći vremena za rast svog duhovnog života. Na kraju propovijedi msgr. Bogdan je okupljenim vjernicima zaželio radostan Božić, mir i blagoslov u novoj godini.

Idućeg dana, u četvrtak, 20. prosinca održana je svečanost otvaranja i imenovanja varždinske vojarne imenom 7. gardijske brigade "Pume". Svečanosti su, uz pripadnike "Puma", nazočili predsjednica Republike Hrvatske i vrhovna zapovjednica Oružanih snaga RH Kolinda Grabar-Kitarović, izaslanik predsjednika Vlade potpredsjednik Vlade RH i ministar obrane Damir Krstičević, izaslanik predsjednika Hrvatskog sabora Anđelko Stričak, načelnik Glavnog stožera OS RH-a general zbora Mirko Šundov, članovi obitelji poginulih, nestalih i umrlih pripadnika "Puma", članovi Udruge 7.gbr "Pume", predstavnici županijskih i lokalnih vlasti te ostali visoki uzvanici. Vojarnu je blagoslovio vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan.

Svečanost je nastavljena polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća te postrojavanjem pripadnika 2. mehanizirane bojne "Pume" i prigodnim programom.

Foto: MORH /V. Jovanovac, /M. Čobanović, VO u RH.

Božićni koncert na Policijskoj akademiji

Tradicionalni božićni koncert Ministarstva unutarnjih poslova održan je u četvrtak, 20. prosinca 2018. godine u auli Policijske škole "Josip Jović".

Program svečanog koncerta izveli su Tamburaški orkestar Ministarstva unutarnjih poslova, Zbor Policijske akademije, Policijska klapa "Sveti Mihovil", vokalni solisti Marijan Ričković i Josip Pejaković pod vodstvom prof. Nevenke Pavleković. Nikola Kristić pročitao je stihove pje-

sme "Tiha noć" u pratnji Tamburaškog orkestra Ministarstva unutarnjih poslova.

Koncertu je nazočio i vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan uz ostale visoke dužnosnike, ministra unutarnjih poslova Davora Božinovića, glavnog ravnatelja policije Nikolu Milinu, pomoćnike i tajnike MUP-a, načelnike policijskih uprava, zaposlenike MUP-a, Ravnateljstva policije i Policijske akademije te generala Mladena Markača.

Biskup Bogdan predvodio misu u PU zagrebačkoj

U petak, 21. prosinca 2018. godine djelatnici PU zagrebačke započeli su božićnu duhovnu pripravu. Vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan predvodio je svetu misu u zajedništvu sa župnikom župe sv. Antuna Padovanskoga fra Rokom Bedalovom i policijskim kapelanom don Marinom Dragom Kozićem.

Uz djelatnike PU zagrebačke, misi su nazočili načelnik PU zagrebačke Marko Rašić sa zamjenikom Dubravkom Teurom, načelnici sektora i policijskih postaja, voditelji službi ustrojstvenih jedinica PU zagrebačke i voditelj Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP) Mario Dokmanić.

U prigodnoj propovijedi biskup Bogdan izrazio je radost što u zajedništvu s djelatnicima PU zagrebačke slavi predbožićnu misu

duhovne priprave za blagdan Isusova rođenja. "Kao kršćani, pripremali smo se u ovom vremenu adventa koje Crkva ima od ranih stoljeća kršćanstva kao vrijeme priprave za proslavu blagdana Isusova rođenja. Božja riječ koju smo danas čuli u prvom čitanju poziva na radost: Radujte se jer Spasitelj je blizu!

U davnim vremenima previranja u kojima piše prorok Sefanija (Sef 3,14-18a), narod je morao čvrsto vjerovati da je Bog s njime i da je nasilje koje se protivi Bogu i narodu uvijek prolazno. Uoči Isusove pojave narod je bio prožet neobičnom slutnjom, bio je sav u iščekivanju. Gospodin je, naime, blizu. To nam govori da se trebamo oblikovati vedrinom duha i radošću. Radost je obostrana: "čovjek se raduje Bogu, a Bog čovjeku", kazao je biskup Bogdan. U nastavku je naglasio da Evanđelje

dana opisuje sretan susret dviju majki. "Kad se dvije osobe, dvije srodne i bliske duše sretnu, one su sretne, prenose sreću, u njima sve titra, igra od radosti, tajna se pretače s osobe na osobu. Marija izlazi iz svoje kuće, odlazi na put. Marija se odvažila poći svojim putem, u daljinu, u tuđinu, u daleki kraj. Prelazi brda i doline da bi došla do Elizabete. Marija je primjer svakom vjerniku koji u svoje srcu prihvaca, začinje Isusa Krista. Tko nosi Isusa, ne boji se zaprjeka jer mu je Krist izvor snage. Ljudi čeznu za takvim susretima koji obogaćuju, u kojima se od drugoga ne očekuje ništa, nego se želi usrećiti, podijeliti vlastitu sreću i mir s drugima. Pozvani smo da mudro spojimo dva vida duhovnog zalašanja: poziv na radost, što ističe prvo čitanje i poziv da radosno prihvativimo Božji dolazak k nama, a Marija nam pokazuje put do Krista u današnjem svetom evanđelju", rekao je biskup Bogdan i dodao da je za datum Isusova rođenja određen 25. prosinca kako bi Crkva

potisnula poganski blagdan kojim se u Rimu slavilo rođenje boga Sunca, Dan rođenja Nepobjedivog Sunca (*Dies Natalis*). Kršćanska objava jasno prikazuje sunce kao Božje stvorene, protiv vjerovanja poganskih naroda koji su mu se klanjali. Sunce je svakako prikladan simbol Božje slave jer omogućuje naravni život na zemlji. Stoga i može označiti Krista koji je Svetlo svijeta. "Dok nam se približava dan radosti, neka nas Gospodin obnovi u svojoj ljubavi da, radošću ispunjeni, možemo koračati naprijed u budućnost", zaključio je msgr. Bogdan.

Na kraju mise biskup je zahvalio svim djelatnicima PU zagrebačke na požrtvovnom radu i profesionalnosti u obavljanju radnih zadata, čestitavši svima Božić.

Misno slavlje pjesmom su uveličali članovi župnog zbora "Tomislav Talan" župe sv. Antuna Padovanskoga iz Zagreba.

Božić u Vojnom ordinarijatu

Misu ponoćku u Vojnome ordinarijatu na Ksaveru u Zagrebu predvodio je vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan u koncelebraciji s generalnim vikarom don Markom Medom. Euharistijskom slavlju nazočio je ministar unutarnjih poslova Davor Božinović sa suradnicima, djelatnici MORH-a i GS OS RH, te veliko mnoštvo vjernika.

Biskup Bogdan je započeo homiliju riječima: "Noćas i sutra po svem svijetu gdje žive kršćani pokreću se velika mnoštva vjernika prema crkvama i svetištima. Svi će oni slušati riječi evanđelista Luke što smo ih upravo pročitali, a koje nas izvješćuju o Isusovom rođenju. Bdije se i na tolikim drugim mjestima gdje nema svećenika i slavlja euharistije. Bez obzira na jezične barijere i razlike kultura, u ovome božićnom bdijenju svi smo jedno

srce i jedna duša usmjereni prema istom događaju. Sve nas obuzimaju posebni osjećaji. U središtu je malo novorođeno dijete. Kako je to izgledalo prije 2018. godina? U povijesti čovječanstva, dogodili se toliki znameniti događaji, rođenja, krunjenja, uvođenja u službu „besmrtnih“ careva i moćnih vladara, protutnjale su pobedničke vojske u triumfima s podignutim slavolucima, održavale su se mnoge svečanosti u počast vojskovođama, zaslужnim pojedincima i skupinama, obilježavale su se značajne obljetnice. Ali, sve to pomalo prolazi, bliјedi, nestaje. Isusova zvijezda iz Betlehema sjaji na svome i horizontu i osobito je snažna ove noći.

Zašto nas privlači ova sveta noć u hladnim i u toplim krajevima, na kopnu, moru i u zraku, bez obzira na lijepo ili ružno vrijeme, bez

obzira na sklone ili manje sklone društvene prilike. Događaj je vrlo skroman i anoniman. Rodilo se jedno dijete, na periferiji, na marginama", rekao je biskup i nastavio. "Ipak ovo dijete je posebno! U carskom Rimu je na vrhuncu svoje moći GaiusIulius Caesar Octavianus Augustus. Vladao je carstvom 37 godina. I upravo on je odredio da se napravi popis 'svega svijeta' u njegovome carstvu, kako kaže sv. Luka. Rimski građani, Josip i Marija krenuli su na dugi put kako bi izvršili svoju građansku dužnost. U tim okolnostima i društvenim prilikama Gospa je rodila dijete, 'sina muškića' u Betlehemu. Ništa spektakularno se nije dogodilo. Na betlehemskim poljima pastiri su čuvali stada. Bila su to stada hramskih svećenika koja su se prinosaila za žrtvu u jeruzalemskom hramu. Ukazao im se anđeo i priopćio veliku vijest: 'Ne bojte se, javljam Vam radosnu vijest, blagovijest za

sav narod. Danas vam se u gradu Betlehemu rodio spasitelj svijeta, Krist Gospodin.' "U ovoj svetoj noći kada razmišljamo o povijesnom Isusovu dolasku na svijet prije više od dvije tisuće godina", nastavio je biskup. "Bog dolazi čovjeku, približava se, otkriva se malenome, čistome, poniznome srcu kakovi su bili pastiri. Božić je blagdan koji nas poziva na malenosnost, poniznost kako bismo mogli biti otvoreni radosnoj vijesti silaska Boga među ljude. Imati priprosto srce poput pastira uvijek otvoreno za Boga", rekao je biskup.

I na božićno prijepodne, biskup Bogdan je predvodio sv. misu u Vojnom ordinarijatu, na kojoj su sudjelovali brojni vjernici. U svojoj propovijedi prokomentirao je evanđeoski tekst iz misnog evanđelja "I Riječ je tijelom postala", što je i naslov njegove ovogodišnje Božićne poruke.

Božić u Afganistanu

Svetu misu polnoćku u kapeli sv. Benedikta u kampu Marmal predvodio je njemački kapelan Jorg zajedno sa hrvatskim kapelanom don Antoniom i belgijskim đakonom. Sveta misa bila je internacionalna uz čitanja i pjevanja na njemačkom, engleskom, nizozemskom i hrvatskom jeziku.

Božićnu svetu misu za hrvatski contingent predvodio je vojni kapelan don Antonio Mikulić. Posebna radost bila je prisutnost pripadnika drugih nacija i vjera, koji su iz poštovanja i dobrih odnosa s kapelanom i

našim pripadnicim kontingenta, odlučili prisustvovati svetoj misi.

Don Antonio je istaknuo veličinu samog Božića za cijelu ljudsku povijest. Bog izlazi iz male betlehemske štalice i pruža svoje ruke svima. Za Boga nema ljudskih zapreka ni podijela. Božić započinje najprije u našim srcima, ljubeći svakodnevno bližnjega. Iako daleko u Afganistanu, udaljeni od naših najmilijih, radost Božića spaja nas sa njima. Neka se ova radost i mir nastave u narednim danima. Sretan vam i blagoslovjen Božić.

Božić polaznika policijske škole „Josip Jović“

U kapelici sv. Mihaela arkandela na Policijskoj akademiji prvi put je ove godine slavljenja polnoćka i božićna sveta misa. Misnom slavlju, koje je predvodio biskupski vikar za pastoral MUP-a fra Frano Musić OFM, nazочili su mnogobrojni polaznici i djelatnici Policijske škole sa svojim obiteljima.

Fra Frano je u propovijedi istaknuo: "Biti policijski službenik nije zanimanje već životni

poziv koji traži puno odricanja i žrtvovanja, kako osobnog tako i u obitelji, od koje je često odvojen. Svima nama je potrebno mnogo snage i vjere kako bi policijski posao imao svrhu i smisao, a ponajviše nam je potreban mir kojeg nam unatoč svim poteškoćama i iskušenjima može podariti jedino Bog."

Božićni blagoslovi u vojnim i policijskim kapelanijama

U božićnom razdoblju kapelani Vojnog ordinarijata predvodili su blagoslove djelatnika i prostorija policijskih uprava, vojnih postrojbi i vojarni diljem Hrvatske. Blagoslovljene

su PU koprivničko-križevačka (vlč. Ozren Bizek), PU karlovačka (vlč. Andrija Markač), PU virovitičko-podravska (vlč. Ozren Bizek), PU dubrovačko-neretvanska (fra Ivo Kramar

OFM), PU splitsko-dalmatinska (don Darko Poljak, don Hrvoje Relja, don Marko Trogrlić), PU sisačko-moslovačka (don Ivo Borić), PU varaždinska (vlč. Ivica Horvat), PU krapinsko-zagorska (don Branko Čagelj), vojarna "12. brigade HV" u Požegi (vlč. Željko Volarić), vojna kapelanija "Sv. Nikola biskup u Splitu (o. Jozo Mravak), vojna kapelanija

"Blaženi Alojzije Stepinac" i "Sveti Anđeli čuvari" u Karlovcu i Kamenskom (don Ivan Blaževac). Kapelani su udijelili Božji blagoslov i zaželjeli policijskim i vojnim djelatnicima sretan Božić i blagoslovljenu novu godinu.

27. obljetnica vojno-redarstvene akcije "Širinci 92"

U četvrtak, 3. siječnja 2019. godine u Širincima obilježena je 27. obljetnica vojno-redarstvene akcije "Širinci 92" kojom je oslobođena gotovo cijela zapadna Slavonija. U borbenim akcijama 30. prosinca 1991. poginulo je 18, a ranjena su 22 hrvatska branitelja.

Uz veliki broj branitelja, njihovih suboraca, obitelji, predstavnika braniteljskih i udruga proisteklih iz Domovinskog rata, obilježavanju obljetnice nazočili su i visoki gosti i uzvanici: izaslanik predsjednice RH zamjenik župana Brodsko-posavske županije Stjepan Bošnjaković, izaslanik potpredsjednika Vla-

de i ministra obrane zapovjednik Hrvatske kopnene vojske general bojnik Siniša Jurković, predstavnici Ministarstva branitelja, saborski zastupnici, ratni zapovjednici, djelatnici tamošnjih policijskih uprava i načelnici Općine Rešetari i Cernik.

Položeni su vijenci kod spomen-obilježja, nakon čega su visoki dužnosnici održali prigodne govore o važnosti ove akcije. Molitvu u vojarni "123. Brigade HV" Požega je predvodio vojni kapelan kapelaniće "Sv. Ivan Krstitelj" don Željko Volarić.

Svećeničko ređenje don Hrvoja Relje i don Marka Trogrlića

Vojni biskup u Republici Hrvatskoj msgr. Jure Bogdan predvodio je u subotu, 5. siječnja 2019. u splitskoj crkvi sv. Ante na Poljudu svečano euharistijsko slavlje na kojem je za prezbitere na naslov Vojne biskupije zaredio đakone don Hrvoja Relju i don Marka Trogrlića. Svečano euharistijsko slavlje započelo je ulaznom procesijom iz samostanskog klaustra u 10:30 sati. U zajedništvu s biskupom msgr. Jurom Bogdanom suslavilo je 45 svećenika među kojima su bili generalni vikar Vojnog ordinarijata don Marko Medo, pastoralni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije msgr. Nediljko Ante Ančić, brojni policijski i vojni kapelani, svećenici Splitsko-makarske nadbiskupije i nekoliko svećenika franjevaca i karmelićana. Na slavlju je sudjelovala brojna rodbina, prijatelji i kolege ređenika.

U svojem pozdravu msgr. Bogdan je rekao: "Radostan sam što mogu pozdraviti u ovom svečanom trenutku naše ređenike don Hrvoja i don Marka, njihove roditelje, rodbinu, prijatelje, vojne i policijske dekane i kapelane, ostalu braću svećenike i redovnike, priпадnike Hrvatske vojske i policije, članove Vojno-redarstvene biskupije, hrvatske branitelje, članove sveučilišne zajednice, sestre redovnice, bogoslove, sve Vas koji ste izbliza i daleka došli na svećeničko ređenje. U ovome trenutku mnogi su s nama duhovno povezani, poglavito bolesnici i patnici koji svoje patnje i molitve prinose za naše ređenike, za njihovu budućnost, za njihovo uspješno djelovanje u Kristovoj Crkvi."

Polazeći od liturgijskih tekstova, biskup je u homiliji govorio o poslanju i ulozi Božjeg

pomazanika: "Starozavjetni prorok Izaija bio je svjestan Božjeg zahvata i ulaska u njegov život: "Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima, proglašiti sužnjima oslobođenje, vid slijepima, na slobodu pustiti potlačene, proglašiti godinu milosti Gospodnje". Izaija je svjestan da je Bog izabrao upravo njega, pomazao njega i da je on instrument u Božjim rukama. Kamo će ga to odvesti ni sam ne zna! "Pa da mi je i dolinom smrti proći, zla se ne bojam jer Ti si sa mnom", reći će psalmist. "Tvoj štap i palica Tvoja utjeha su meni" (Ps, 23). Božji čovjek, osnažen i prosvijetljen vjerom, promatra svijet i čovjeka Božjim očima, razmišlja Božjom logikom. On postaje glasnikom nade i tamo gdje sve ide u prilog očaju. U tami donosi svjetlost, u sužanjstvu naviješta i vjeruje u slobodu, u žalosti otire suze i donosi utjehu. U službi je Onoga koji "obnavlja sklad svijeta grijehom narušen, a zatalog čovjeka poziva u Božje kraljevstvo!" Produžena je ruka nevidljivog Boga ljubavi u mijenama i nestalnostima svijeta. Čovjek duboka iskustva povezanosti s Bogom svje-

stan je svoje malenosti, ali i svojeg izabranja i sigurnosti svojih koraka", rekao je biskup. U nastavku je msgr. Bogdan protumačio Isusov govor o Dobrome pastiru, kako ga predstavlja sv. Ivan. Sam Isus pojedincima povjerava osobno pastirsку službu: "Svećenici (prezbiteri) snagom sakramenta svetog reda sudjeju u općem poslanju što ga je Krist povjerio apostolima. Oni se posvećuju po sakramentu svetog reda, na sliku Krista, vrhovnog i vječnog Svećenika "da propovijedaju evanđelje, da budu pastiri vjernika i da vrše službu Božju kao pravi svećenici Novoga Zavjeta. "Duhovni dar što su ga primili na ređenju ne pripravlja ih za neko ograničeno i suženo poslanje, nego za najšire i sveopće poslanje spasenja sve do nakraj zemlje (Dj 1,8) uvijek duhom spremni bilo gdje naviještati evanđelje", naglasio je msgr. Bogdan.

Obraćajući se izravno ređenicima don Hrvaju i don Marku biskup je kazao: "Dugo ste se pripremali za ovaj dan. Kao Bogu posvećeni laici po uzoru na bl. Ivana Merza djelovali ste i djelujete u apostolatu s vjernicima laicima,

s obiteljima i mladima, istodobno radeći kao profesori na sveučilištu. Nakon đakonskog ređenja prošle godine, đakonsku službu vršili ste u policijskoj kapelaniji u Splitu. Vojni ordinariat, vojno-redarstvena biskupija u Republici Hrvatskoj, kao u većini zapadnih država, duhovno skrbi o vojnicima i policijcima katolicima u našoj domovini Hrvatskoj. Bogu smo zahvalni da smo i mi u našoj Domovini, s demokratskim promjenama mogli uvesti dušobrižničku skrb za vojnike i redarstvenike katolike i druge koji to žele. Po uzoru na Isusa Dobrog pastira koji je postao čovjekom radi čovjeka i za čovjeka, Crkva od samih početaka svojeg postojanja ide i djeluje tamo gdje živi i djeluje čovjek. Ona želi ostati vjerna Kristovoj misiji propovijedanja evanđelja svakom stvorenju jer Bog ljubavi "hoće da se svi ljudi spase". Biskup je sve prisutne pozvao na molitvu za ređenike, za sve vojne i policijske kapelane i sve članove Vojne biskupije, zaključivši svoju propovijed sljedećim riječima: "Draga braćo i sestre. Crkva i svijet su, danas više nego ikada, potrebni autentičnih duhovnih pastira, Božjih ljudi, apostola, u prvoj redu svjedoka evanđelja. U vaše molitve preporučujem naše ređenike don Hrvoja i don Marka da to doista i budu. Preporučujem također Vašim molitvama sve naše vojne i policijske kapelane, naše vojnike i policajce, kao i sve članove Vojno-redarstvene biskupije u Republici Hrvatskoj. Neka nam dobri Bog po zagovoru Bezgrješne Djevice, Gospe velikog hrvatskog krsnog zavjeta udijeli svima milost da se u nama i po nama uvijek slavi Bog."

Nakon homilije uslijedio je središnji čin ređenja, polaganje ruku biskupa te ostalih nazočnih svećenika i posvetna molitva. Uslijedili su čini mazanja ruku ređenicima svetim uljem, predavanja kaleža i plitice te izmjena cjelova mira, nakon čega su se novozaređeni svećenici pridružili svojem biskupu i ostalim nazočnim prezbiterima u slavlju svete mise. Nakon popričesne molitve u ime novozađenih svećenika zahvalnom riječju obratio se don Marko Trogrlić. Na osobit način istaknuo je zahvalnost Bogu i njegovoj majci Blaženoj Djevici Mariji na daru svećeništva i

na svim milostima koje su primili u životu, a napose u svojem hodu k svećeništvu, svojim roditeljima i obiteljima, prijateljima i kolegama sa Sveučilišta u Splitu i iz Policijske uprave splitsko-dalmatinske, svojem Ordinariju, njegovim suradnicima te prezbiteriju Vojne biskupije koji su im pomogli na putu ostvarenja svećeništva. Istaknuo je ljepotu lica sv. Crkve koja se, kako je kazao, "iščitavala na licima sviju danas i ovdje sabranih u moliči Svemogućem Bogu i njegovim svecima u svečanom slavlju svete mise njegova i don Hrvojeva ređenja". Don Marko zaključio je zahvalnu riječ: "Draga braćo i sestre, sa svetim Augustinom možemo danas svi mi ovdje sabrani, a nas dvojica napose, u ovom času iz svega svojeg srca uskliknuti: Admiramini, gaudete: Christus facti sumus – Divite se i radujte se – postali smo Krist! Doista, braćo i sestre, postali smo Krist, već po svetom krštenju, ali danas smo to nas dvojica postali na poseban način, s njime združeni po sakramantu svetog reda! Divimo se i radujemo se, i od sreće kličemo: Postali smo svećenici Kristovi! Bogu hvala, Bogu hvala! Amen!" Obojica ređenika nazočnima su podijelili mladomisnički blagoslov. Na kraju je otpjevan himan Tebe Boga hvalimo. Misno slavlje pjevanjem je uveličala policijska klapa "Sv. Mihovil" iz Splita.

Po završetku euharistijskog slavlja održan je svečani objed u Domu hrvatske vojske u Lori kojem je nazočilo oko 280 uzvanika. Svi uzvanici prethodno su sudjelovali na misi ređenja. Uz već spomenute goste na svečanom objedu sudjelovali su zapovjednik Hrvatske ratne mornarice komodor Ivo Raffanelli, glavni ravnatelj policije Nikola Milina, pomoćnik glavnog ravnatelja policije – načelnik Uprave policije Ivan Merćep, načelnik Policijske uprave splitsko-dalmatinske Dražen Vitez, načelnik Sektora pravnih, finansijskih i tehničkih poslova Nediljko Garac, pukovnik Karlo Radović i Andelka Ugrin (VSOA – Ured Split), načelnik Policijske postaje Solin Petar Puljiz i načelnik Policijske postaje Hvar Jure Tadić. Od predstavnika sveučilišnih, znanstvenih i drugih ustanova Splita i Zagreba nazočili su: prorektor Sveučilišta

u Splitu prof. Goran Kardum, pročelnik Katedre za anatomiju Medicinskog fakulteta u Splitu prof. dr. sc. Ivica Grković, prof. dr. sc. Mladen Boban, dr. med. Dorjan Kuščević, akademik Radoslav Tomić, prof. dr. sc. Ivica Martinović, umirovljeni ravnatelj Instituta za filozofiju u Zagrebu te profesor povijesti hrvatske filozofije na Filozofskom fakultetu u Splitu, ostali profesori i djelatnici Sveučilišta u Splitu.

U ime prijatelja i kolega novozaređenih svećenika nazočnima se obratio prof. dr. sc. Ivica Grković, ističući duboko prijateljstvo koje krug nazočnih prijatelja i kolega veže s dvojicom novozaređenih svećenika. Napose je istaknuo njihove višegodišnje tjedne katekizamske susrete, godišnje duhovne vježbe i obnove te prijateljske i obiteljske susrete u kojima je raslo i razvijalo se prijateljstvo i zajedničko nastojanje za rast u kršćanskom životu, traženje svetosti u svakodnevnci i pružanje svjedočanstva o pripadnosti i ljubavi prema Katoličkoj Crkvi. Prof. Grković zaželio je da se to nastavi i u budućnosti, sada s novom svježinom i novim zamahom, kao plodovima zahvalnosti Bogu na daru dvojice novih svećenika.

U nastavku se nazočnima obratio don Hrvoje Relja, ističući duboku zahvalnost Bogu i Blaženoj Djevici Mariji Gospa na daru života, na primljenim milostima, osobito na daru sakramenta krštenja i "danас primljenog sakramenta svećeničkog redа". Don Hrvoje je zahvalio roditeljima, obiteljima i prijateljima dvojice novozaređenih svećenika, biskupu Bogdanu i njegovim suradnicima u Vojno-redarstvenoj biskupiji na čelu s generalnim vikarom don Marko Medom koji su prepoznali njihov put prema svećeništvu, prihvatali ih i pomogli im da se on ostvari i okruni činom svećeničkog ređenja. Don Hrvoje je zahvalio i svim nazočnim svećenicima i redovnicima, u prvom redu vojnim i policijskim kapelanicima koji čine prezbiterij Vojno-redarstvene biskupije u Republici Hrvatskoj, preporučujući se u njihove molitve i obećavajući svoje "u zajedničkim naporima u izgradnji i dje-lovanju prezbiterija Vojne biskupije". Don

Hrvoje istaknuo je, također, divne primjere mnogih nazočnih i nenazočnih, živih i preminulih Kristovih svećenika koji su utjecali na životni hod njegove i don Markove odluke na putu k svećeništvu: "Imali smo u životu divne primjere svećeničkih likova koje smo susretali, s kojima smo se družili, koji su nam bili i ostali uzorima sveta, Bogu, Crkvi i našem hrvatskom narodu, posve odana života." Među njima don Hrvoje osobito je istaknuo pok. splitsko-makarskog nadbiskupa msgr. Antu Jurića, don Fabijana Veraju i don Vladimira Merćepa, o. fra Julijana Ramljaka i don Ivana Vrdoljaka, isusovce p. Ivana Fučeka, Miljenka Belića i p. Slavka Pavina. Na koncu je don Hrvoje zahvalio biskupu msgr. Juri Bogdanu: "Hvala mu na golemom ljudskom i kršćanskom povjerenju koje nam je iskazao prihvativši nas kao kandidate za sveće redove u svojoj Vojno-redarstvenoj biskupiji u Republici Hrvatskoj. Dugo se znamo, dijelili smo i dijelimo iste ideale vjere, nade i ljubavi, odanosti Crkvi i našem narodu. Još smo kao na počecima našega ljudskog i duhovnog stasanja, kod njega ovdje u Splitu uvijek nailazili na otvorena vrata i otvoreno svećeničko, toplo i široko svećeničko srce! A takvo je bilo i kad smo se susretali za njegovih i naših rimskih dana u Papinskom hrvatskom zavodu sv. Jeronima."

U svojem obraćanju biskup Bogdan istaknuo je radost i zahvalnost Bogu na daru svećeništva dvojice novozaređenih prezbitera Kristove Crkve don Hrvoja Relje i don Marka Troglića: "Time je porastao broj svećenika inkardiniranih, ali i djelatno prisutnih osoba u našoj Vojno-redarstvenoj biskupiji". Biskup je iznio povijest ustanovljenja i djelovanje Vojnog ordinarijata (Vojno-redarstvene biskupije) u Republici Hrvatskoj. Nakon uspješno završenih pregovora, Sveta Stolica i Republika Hrvatska potpisale su 19. prosinca 1996. godine u Zagrebu Ugovor o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika Oružanih snaga i Redarstvenih službi Republike Hrvatske. Nakon razmjene ratifikacijskih instrumenata, dekretom Qui Successimus Zbora za biskupe 25. travnja 1997. godine papa Ivan Pavao II. osnovao je Vojni

ordinarijat (Vojnu biskupiju) u Republici Hrvatskoj. Dekretom Omnia Ecclesiarum sollicitudine Zbora za biskupe 22. rujna 1998.

godine odobren je Statut Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj. Vojni ordinarijat, istaknuo je msgr. Bogdan, kao i u brojnim

drugim europskim državama, djeluje među pripadnicima vojnih i redarstvenih snaga u Republici Hrvatskoj i ima svoje pastoralne i duhovne programe, zadatke i smjernice. Biskup je naznačio broj i način djelovanja vojnih kapelana u njihovim kapelanicama u Domovini kao i njihovu nazočnost u mirovnim misijama u kojima Republika Hrvatska sudjeluje sa svojim kontigentima. Uzao je i na brojne izazove s kojima se susreću vjernici ove specifične biskupije. Istaknuo je važnost svećenika koji će u harmoničnom djelovanju, u skladu s misijom i zadaćama Vojnog ordinarijata, znati i moći naći načine dolaska do ispravnih odgovora i plodna djelovanja u odnosu na spomenute izazove. Na koncu je msgr. Bogdan na sve zazvao Božji blagoslov, preporučivši svima u molitve sebe, Vojnu biskupiju kojoj je na čelu, sve one koji su joj povjereni u Domovini i u svijetu, vojne i policijske kapelane, a napose novozaređene svećenike don Hrvoja Relju i don Marka Trogrlića.

Mladomisnik don Hrvoje Relja

Hrvoje RELJA rođen je 23. rujna 1970. u Splitu u katoličkom braku kršćanskih roditelja Mihovila i Mirjane rođ. Sarajčev. Kršten je 8. studenog 1970. u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Kaštel Lukšiću. U župi Svetе Obitelji u Splitu primio je sakramente sive pričesti i potvrde. Nakon završenog studija strojarstva na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Splitu (1994.), gdje je postigao stupanj diplomiranog inženjera strojarstva, upisao je kao student-laik studij kršćanske filozofije na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu (1994.). Studij je nastavio na Papinskom Sveučilištu Regina Apostolorum u Rimu, gdje je postigao stupanj bakalaureata filozofije (1996.) i teologije (1999.), a zatim stupanj licencijata (2000.) i doktorata (2008.) iz filozofije. Na Papinskom Sveučilištu Gregoriana završio je licencijat iz fundamentalne teologije.

Kao Bogu posvećen laik u svijetu je, po uzoru na blaženog Ivana Merza, djelovao u apostolatu s vjernicima-laicima, napose s obiteljima i mladima (tjedni katekizamski i molitveni susreti, duhovne obnove i duhovne vježbe itd.), istodobno radeći kao profesor metafizike i srednjovjekovne filozofije na Odsjeku za filozofiju Filozofskog fakulteta u Splitu, na kojem je bio pročelnik (2013.-2015.) i prodekan (2011.- 2013.).

U Papinski kanadski zavod u Rimu (Pontificio Collegio Canadese), ustanovi u kojoj boraće svećenici-studenti na papinskim rimskim sveučilištima i ustanovi za odgoj i formaciju svećeničkih kandidata, stupio je 1. listopada 2015. godine. Pod vodstvom rektora Zavoda o. Érica Sylvestre (PSS) primio je formaciju predviđenu za kandidate za primanje svetih redova, kandidaturu za svete redove te službe lektorata i akolitata (2017.). Pri Apostolskoj penitencijariji pohađao je predavanja na tečaju o foro interno (Ad audiendas confessiones), a na Papinskom sveučilištu Svetog Križa (Pontificia Università della Santa Croce) pohađao je i predavanja iz propovjedništva. Sveti red đakonata primio je po rukama vojnog biskupa u RH msgr. Jure Bogdana u Zagrebu, 30. lipnja 2018. godine.

Za prezbitera Vojnog ordinarijata msgr. Jure Bogdan zaredio ga je 5. siječnja 2019. u crkvi sv. Ante na Poljudu u Splitu.

Mladomisnik don Marko Trogrlić

Marko TROGRLIĆ iz Studenaca (Imotski) rođen je 19. svibnja 1972. u Zadvarju u katoličkom braku kršćanskih roditelja Stipana i Ive rođ. Ljubičić. Kršten je 11. lipnja 1972. u rodnoj župi sv. Ilike Proroka u Studencima u Imotskoj krajini, gdje je također primio sakramente svete pričesti i potvrde. Studij povijesti završio je na Sveučilištu u Beču gdje je

i doktorirao (2001.). Studij kršćanske filozofije kao student-laik završio je na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu (1997.), a studij teologije na Papinskom sveučilištu Svetog Križa u Rimu (2002.), na kojem je i apsolvirao studij licencijata iz liturgijske teologije.

Kao Bogu posvećen laik u svijetu je, po uzoru na blaženog Ivana Merza, djelovao u apostolatu s vjernicima-laicima, napose s obiteljima i mladima (tjedni katekizamski i molitveni susreti, duhovne obnove i duhovne vježbe itd.), istodobno radeći kao profesor moderne i suvremene povijesti na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Splitu. Bio je pročelnik Odsjeka za povijest i dekan Filozofskog fakulteta u Splitu u dva mandata (2009.- 2013.), član Senata Sveučilišta u Splitu i predsjednik Dekanske konferencije Filozofskih fakulteta u Republici Hrvatskoj.

U Papinski kanadski zavod u Rimu stupio je 1. listopada 2015. godine. Pod vodstvom rektora Zavoda o. Érica Sylvestre (PSS) primio je formaciju predviđenu za kandidate za primanje svetih redova, kandidaturu za svete redove te službe lektorata i akolitata. Tijekom boravka u Kanadskom zavodu u Rimu, pri Apostolskoj penitencijariji pohađao je predavanja na tečaju o foro interno (Ad audiendas confessiones), a na Papinskom sveučilištu Svetog Križa pohađao je i predavanja iz povjedništva. Sveti red đakonata primio je po rukama vojnog biskupa u RH msgr. Jure Bogdana u Zagrebu, 30. lipnja 2018. godine.

Za prezbitera Vojnog ordinarijata msgr. Bogdan zaredio ga je 5. siječnja 2019. u crkvi sv. Ante na Poljudu u Splitu.

Blagoslov u Vojnom ordinarijatu

U srijedu, 9. siječnja 2019. godine održan je blagoslov Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru. Nakon koncelebrirane slike mise koju je u kapeli Vojnog ordinarijata predvodio vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan, u atriju Ordinarijata biskup je blagoslovio prostorije i sve njegove djelatnike.

Uz biskupa su na blagoslovu sudjelovali vojni biskup u miru msgr. Juraj Jezerinac, generalni vikar don Marko Medo i policijski kapelan don Darko Poljak te djelatnici kurije Vojnog ordinarijata i Samostalnog odjela za potporu Vojnom ordinarijatu.

Dan vojne kapelaniјe "Sveta Obitelj"

Dan vojne kapelaniјe "Sveta Obitelj" proslavljen je u srijedu, 16. siječnja 2019. godine u vojarni 1. gardijske brigade "Tigrovi - Croatia" u Zagrebu. U sklopu obilježavanja svetkovine Svete Obitelji, nebeske zaštitnice kapelaniјe Zapovjedništva za potporu (ZzP), vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan blagoslovio je urede i djelatnike ZzP-a. Nakon

blagoslova msgr. Bogdan predvodio je koncelebrirano misno slavlje u vojnoj kapeli. Na obredu blagoslova i na svetoj misi pjevala je klapa "Sv. Juraj" Hrvatske ratne mornarice. Uz zapovjednika Zapovjedništva za potporu generala-bojnika Mladena Fuzula, bio je nazočan veliki broj djelatnika ZzP-a.

Dan vojne kapelaniјe "Sv. Sebastijan" u Đakovu

Zaposlenici Ministarstva obrane u Đakovu obilježili su u petak, 18. siječnja 2019. godine u vojarni 3. gardijske brigade "Kune" svog nebeskog zaštitnika sv. Sebastijana. Veliki broj djelatnika svih postrojbi smještenih u vojarni sudjelovao je na slavlju svetog mučenika.

Misno slavlje predvodio je generalni vikar

Vojnog ordinarijata don Marko Medo u koncelebraciji sa šesnaest svećenika okupljenih na "kirvaju" vojarne u đakovačkim Dračicama. Pjevanje je animirao zbor Milosrdnih sestarica Sv. Križa iz đakovačkog samostana.

Na početku svete mise okupljene je u ime zapovjednika i domaćina iz vojarne pozdravio

đakovački vojni kapelan vlč. Vladislav Mandura. Don Marko se u propovijedi osvrnuo na život sv. Sebastijana, a njegovo mučeništvo usporedio je s patnjama i pogibijama našeg naroda u nedavnom ratu. Zlo se i danas događa, samo u drugom obliku. Nameće se kroz obezvredjivanje žrtve hrvatskih branitelja i cijelokupnog hrvatskog naroda. Ipak "malena Hrvatska" je uz veliku žrtvu i po primjeru sv. Sebastijana ostvarila svoju slo-

bodu. Na kraju svete mise vlč. Mandura je pozvao okupljene da se pridruže molitvi za poginule i nestale branitelje ispred kipa sv. Sebastijana u dvorištu vojarne.

Proslava Dana kapelaniјe nastavljena je ručkom u vojarni, gdje je nazočne pozdravio pu-kovnik Valentin Skroza, zapovjednik vojarne i bojne "Kune".

Dan policijske kapelaniјe "Sv. Vinko Pallotti" u Požegi

U utorak, 22. siječnja 2019. godine obilježen je Dan kapelaniјe "Sv. Vinko Palotti" u Policijskoj upravi požeško-slavonskoj.

Svečanu svetu misu u crkvi svetog Lovre u Požegi predvodio je generalni vikar Vojnog ordinarijata don Marko Medo, a koncelebri rali su policijski kapelan PU požeško-slavonske don Željko Volarić i policijski kapelan PU osječko-baranjske don Željko Rakošec.

Svetoj misi nazočili su načelnik i zamjenik načelnika PU požeško-slavonske sa suradnicima, predstavnici Hrvatske vojske te policijskih službenici i djelatnici PU požeško-slavonske.

Nakon završetka misnog slavlja don Marko Medo s kapelanom don Željkom Volarićem blagoslovio je službene prostorije Policijske uprave požeško-slavonske.

Radni susret kapelana Vojnog ordinarijata u 2019.

Vojni ordinarijat u RH organizirao je u četvrtak, 24. siječnja 2019. godine u zgradici Ordinarijata u Zagrebu radni susret svećenika kapelana s biskupom vojnim ordinarijem. Sudjelovali su gotovo svi vojni i policijski kapelani iz cijele Hrvatske. Program susreta odnosio se na aktualne teme iz života Vojnog ordinarijata u RH.

Vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan zahvalio je svećenicima na odazivu te istaknuo vrijednost svećeničkog susreta kao bratskog okupljanja, ali i kao priliku za promišljanje o poslanju u današnjem svijetu. Potrebno je da svećenici budu svjesni svog poslanja i identiteta kako bi kao autentične osobe mogli prenositi Radosnu vijest i biti znakovi i svjedoci evanđelja.

O pastoralnom programu i aktivnostima Vojnog ordinarijata u 2019. godini izvijestio je generalni vikar don Marko Medo. Svećenici su tako upoznati s predstojećim proljet-

nim turnusom duhovnih vježbi za djelatnike MORH-a i MUP-a i njegovom provedbom, održavanjem Križnog puta za vojsku i policiju na 4. korizmenu nedjelju na zagrebačkom Ksaveru, studijskim posjetom Ratne škole Hrvatskog vojnog učilišta Rimu i Svetoj Stolici, pokrenutom raspisu za hodočašće hrvatske vojske i policije u Lourdes i aktivnostima koje oko toga predstoje te je najavljen hodočašće Vojnog ordinarijata u Svetu Zemlju ove jeseni. U raspravi su svećenici izrazili svoja zapažanja i upite o načinu provedbe svog rada u vojnim i policijskim kapelanicama.

U drugom dijelu susreta biskup Jure Bogdan upoznao je svećenike Ordinarijata s održanim pohodom biskupa Hrvatske biskupske konferencije Svetoj Stolici "Ad limina apostolorum" u studenome 2018. godine, a potom i o pojedinim temama sa zasjedanjima Hrvatske biskupske konferencije i BK Bosne i Hercegovine održanih ovoga tjedna u Zagrebu. Susret kapelana Vojnog ordinarijata u RH

prvi je redoviti susret u novoj kalendarskoj godini, a odvija se u vrijeme održavanja teološko-pastoralnog tjedna kojeg organizira Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u

Zagrebu, čija je ovogodišnja tema "Proročka dimenzija kršćanina u životu Crkve i društva".

Blagoslov policijske kapelaniјe "Sv. Mihael arkanđeo" u sjedištu MUP-a i Ravnateljstvu policije

U petak, 25. siječnja 2019. godine vojni biskup msgr. Jure Bogdan pohodio je vjernike policijske kapelaniјe "Sv. Mihael arkanđeo" u sjedištu MUP-a i Ravnateljstvu policije. U biskupovoj pratiјi bio je voditelj Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom u RH Mario Dokmanić i policijski kapelan u sjedištu MUP-a i Ravnateljstvu policije Stjepan Harjač DI.

Pohod je započeo u Ravnateljstvu civilne zaštite, gdje se biskup susreo s ravnateljem Damirom Trutom i ostalim djelatnicima.

U Ministarstvu unutarnjih poslova biskupa Bogdana primio je ministar Davor Božinović i glavna tajnica Sanda Šimić-Petrinjak.

U Ravnateljstvu policije biskup se sastao s

glavnim ravnateljem Nikolom Milinom, zamjenikom Željkom Pršom, pomoćnikom Zoranom Ničenom, načelnikom Uprave policije Ivanom Merćepom te načelnicom Ureda glavnog ravnatelja Adrijanom Bago.

Istog dana biskup je blagoslovio djelatnike i prostore Prihvavnog centra za strance u Ježevu, gdje ga je primio voditelj Centra Damag Lovrić. Biskup se susreo i sa štićenicima Centra.

U svom obraćanju prigodom blagoslova biskup je rekao kako se nalazimo u novoj crkvenoj godini i novom liturgijskom vremenu. Naglasio je važnost Božića i Isusovog dolaska prije 2018 godina u Betlehemu, dok

je carstvom u Rimu upravljao glasoviti imperator Oktavijan August. Isusovo rođenje, život i djelo ogromna je novina koja nadilazi vjerničke okvire. Isus je bitno utjecao i utječe na tijek ljudske povijesti sve do naših dana. Kazavši kako Bog slijedi čovjeka na svim njegovim životnim putovima, biskup je objasnio i smisao blagoslova: "Crkva blagoslovila stvari, predmete i mesta određena za ljudski rad ili liturgijski život. Prigodom blagoslova uvijek je u prvom planu čovjek koji se služi tim stvarima ili boravi i živi u blagoslovljennom prostoru. To je razlog božićnog svećeničkog pohoda i blagoslova obitelji, kao što je to razlog i vjerničkog okupljanja u našoj policijskoj kapelaniji."

Sastanak Povjerenstva za organizaciju 27. hodočašća Hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes

Članovi Povjerenstva za organizaciju i provedbu 27. hodočašća Hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes sudjelovali su na radnom sastanku održanom u petak, 1. veljače 2019. godine u Vojnom ordinarijatu.

Na sastanku, kojim je predsjedao glavni koordinator hodočašća generalni vikar don Marko Medo, dogovarala se organizacija i provedba 61. Međunarodnog vojnog hodočašća i 27. hodočašća Hrvatske vojske, po-

licije i branitelja u Lourdes. Na sastanku se razgovaralo i o svim tehničkim i logističkim aspektima organizacije hodočašća. Najavljen je skorašnji prvi sastanak Koordinacijskog odbora za organizaciju hodočašća.

Hodočašće će se održati od 14. do 21. svibnja 2019. godine u okviru 61. Međunarodnog vojnog hodočašća u Lourdes. Ovogodišnje geslo hodočašća je "Traži mir i za njim idi" (Ps 34, 15).

Slavlje sv. Vlaha u Policijskoj upravi dubrovačko-neretvanskoj

U župnoj crkvi sv. Vlaha u Pridvorju u ponedjeljak, 5. veljače 2019. godine služena je sveta misa povodom festa sv. Vlaha. Misu je predvodio policijski kapelan fra Ivo Kramar u koncelebraciji s policijskim kapelanicima

don Darkom Poljakom, don Markom Trogrlićem i don Ozrenom Bizekom te svećenicima okolnih župa. Svečanom ozračju pridonijela je klapa "Sv. Mihovil" iz Splita koja je izvela nekoliko prigodnih skladbi.

Misi su nazočili načelnik i zamjenik Policijске uprave dubrovačke, načelnik Sektora policije Policijske uprave splitsko-dalmatinske te brojni policijski službenici iz svih Policijskih postaja.

Kapelan Policijske uprave splitsko-dalmatinske don Marko Trogrić u propovijedi je istaknuo kako je istinska vjera u Boga najjače oružje u borbi protiv zla i nedaća s kojima se čovjek susreće tijekom života. Naime, ljudski život ispunjen je suprotnostima: dobrom i zlom, radošću i tugom, rađanjem i smrću, zdravljem i bolešću, bogatstvom i siromaš-

tvom. Da bi se čovjek borio sa svim nedaćama s kojima se u životu susreće potrebno je istinski živjeti vjeru i zaista vjerovati u Isusa Krista. Isus će to prepoznati i učiniti da čovjek pobijedi sve bolesti i teškoće u životu. To nam pokazuju i primjeri života našeg zaštitnika, sveca i mučenika sv. Vlaha i mučenice Agate, čije se ime slavi upravo na ovaj dan. Unatoč svim mukama kojima su bili izloženi, oni nisu nikada izdali svoju vjeru.

Poslije svete mise priređeno je kratko druženje uz pjesmu.

"Nada koja ne postiđuje"

U četvrtak, 7. veljače 2019. godine u velikoj dvorani Hrvatskoga doma hercega Stjepana Kosače u Mostaru predstavljena je knjiga "Nada koja ne postiđuje" biskupa mostarsko-duvanjskog i apostolskog upravitelja trebinjsko-mrkanskog msgr. Ratka Perića, u nakladi Crkve na kamenu Mostar.

O knjizi su govorili vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan, povjesničar prof. dr. sc. Ivica Šarac s Filozofskog fakulteta u Mostaru, glavni urednik nakladničke kuće Crkve na kamenu prof. sr. Božo Goluža i autor knjige msgr. Ratko Perić.

U svojem izlaganju msgr. Bogdan kazao je kako je ova knjiga rezultat temeljitog proučavanja arhivske građe o blaženima, svjedočanstva sudionika, pobijanja velikih laži o blaženiku i Katoličkoj Crkvi. Profesor na

Filozofskom fakultetu u Mostaru Ivica Šarac rekao je kako knjiga zalazi puno dublje u problematiku i odgovara na jedinu preostalu pritužbu ili prigovor protivnika Stepinčeva dobra glasa, istaknuvši kako bi knjiga za autore koji su neznanstveno i neprovjereno pisali o kardinalu Stepincu zaista mogla postati knjiga koja postiđuje. Biskup Perić se u svojem predavanju osvrnuo na povijest Hrvata i na značaj kardinala Stepinca, zahvalivši svima koji su sudjelovali u realizaciji njezine knjige.

Knjiga "Nada koja ne postiđuje" izdana je povodom 120. obljetnice rođenja i 20. obljetnice beatifikacije zagrebačkog nadbiskupa kardinala Alojzija Stepinca, blaženika i mučenika.

Foto: Cnak-preuzeto sa stranice Biskupije Mostar-Duvno i Trebinje-Mrkan.

Proslava Dana vojne kapelaniјe "Bl. Alozije Stepinac" i "Sv. Anđeli čuvari" u Karlovcu

U karlovačkoj vojarni "Stožerni general Petar Stipetić", u sjedištu Zapovjedništva Hrvatske kopnene vojske, u petak, 8. veljače 2019. godine svečanom koncelebriranom svetom misom proslavljen je Dan vojne kapelaniјe "Blaženi Alozije Stepinac" i "Sv. Anđeli čuvari". Misno slavlje predvodio je vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan, a koncelebriralo je više od dvadeset svećenika, vojnih i policijskih kapelana, župnika Karlovačkog, Dućoreškog i Ozaljskog dekanata Zagrebačke nadbiskupije.

Prije svete mise položeni su vijenci i zapaljene svijeće za poginule, nestale i preminule hrvatske branitelje kod spomen-križa ispred Zapovjedništva Hrvatske kopnene vojske. U nazočnosti potpredsjednika Vlade i ministra obrane RH Damira Krstičevića, načelnika

Glavnog stožera Oružanih snaga generala zbora Mirka Šundova, zapovjednika Hrvatske kopnene vojske brigadnog generala Siniše Jurkovića, molitvu pred spomen-križem predvodio je domaćin vojni kapelan don Ivan Blaževac.

Na početku svete mise vojni kapelan don Blaževac je pozdravio uzvanike i vjernike karlovačke vojne kapelaniјe koja slavi 20. godišnjicu postojanja.

Biskup Bogdan je u homiliji istaknuo veličinu i značaj blaženika Alojzija Stepinca. Osvrnuo se na njegova tri životna načela: bogoljublje, domoljublje i rodoljublje, oslanjajući se na saznanja iz nedavno objavljene knjige mostarsko-duvanjskog biskupa msgr. Ratka Perića "Nada koja ne postiđuje". Naglasio je da je

blaženi Alojzije bio mučenik, a mučeništvo je milost koju Bog daje samo izabranim dušama. "Mučeništvo blaženog Alojzija Stepinca trajalo je dugo, na kapaljku, zbog čega ga je bilo još teže izdržati. Stepinac je sve Bogu prinosio iz duboke vjere, iz ljubavi prema Bogu i prema Crkvi. *Fiat voluntas Tua - Neka bude volja Tvoja.* U njegovom životu ništa nije išlo glatko, jednostavno i bez tvrdog križa. Ni nakon njegove smrti nije išao lako proces njegove beatifikacije i kanonizacije. Sve je u znaku križa i naizgled nepremostivih teškoća." Msgr. Bogdan je homiliju započeo i završio Stepinčevim geslom *In te Domine speravi - U tebe se Gospodine uzdam.*

Misno slavlje pjevanjem je uveličala klapa "Sveti Juraj" Hrvatske ratne mornarice.

Na proslavi se okupilo više od stotinu uzvaničnika, među njima potpredsjednik Vlade i ministar obrane Damir Krstičević, načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga general zbora Mirko Šundov, karlovački župan Damir Jelić, predstavnici Policijske uprave karlovačke, majke i udovice poginulih branitelja i ostalih udrug proizašlih iz Domovinskog rata, pripadnici Hrvatske vojske i policije te predstavnici civilnih institucija grada Karlovca. Nakon svete mise vojni ordinarij uručio je primjerke knjige "Nada koja ne postiđuje" potpredsjedniku Vlade i ministru obrane Damiru Krstičeviću, svećenicima i drugim uvaženim gostima.

Dan policijske kapelije "Bl. Alojzije Stepinac" u Virovitici

U petak, 8. veljače 2019. godine proslavljen je Dan policijske kapelije "Blaženi Alojzije Stepinac" u Virovitici. Misno slavlje u istoimenoj župnoj crkvi bl. Alojzija Stepinca - Virovitica III predslavio je generalni vikar Vojnog ordinarijata don Marko Medo. Koncelebrirali su policijski kapelan don Ozren Bizek, dekan Varaždinskog dekanata don Ivica Horvat, policijski kapelan iz Čakovca don Vjekoslav Vidaček, domaći župnik vlč. Josip Homjak i susjedni župnik vlč. Ivica Šoh. Misnom slavlju nazočili su djelatnici Policijske uprave virovitičko-podravske sa svojim načelnikom Sinišom Kneževićem, voditelj Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP) Mario Dokmanić i brojni vjernici. Slavlje su pjevanjem uveličali članovi župnog pjevačkog zbora i djelatnici Policijske uprave.

Na početku svete mise don Marko je izrazio radost što je prvi put u Policijskoj upravi virovitičko-podravskoj. Uz svoje čestitke prenio je i čestitke vojnog biskupa msgr. Jure Bogdana.

U homiliji je generalni vikar istaknuo da mjesto rođenja slobodne i samostalne Hrvatske izvire upravo iz Stepinčeve sudbine. Njegov "poraz" i žrtva postali su inspiracija za mnoge. Don Marko je podsjetio na Isusove riječi iz evanđelja: "Ako pšenično zrno, pavši na zemlju ne umre, ostaje samo; ako li umre, donosi obilat rod." Naglasio je kako je lik kardinala Stepinca i danas osporavan, te da se na njegovom primjeru može vidjeti kako je put izlaska iz laži dug i trnovit. Sličan scenarij, podsjetio je, događao se i na globalnom planu. Sudbina pape Pija XII. veoma je slična sudbini kardinala Stepinca. Naime, papa Pio XII. i

kardinal Stepinac još uvijek bude kontroverze vezane za njihovu ulogu u ratnim zbijanjima. "Negativna kampanja protiv kardinala Stepinca još uvijek traje iz jednog jedinog razloga: zbog činjenice što je sudbina kardinala Alojzija Stepinca neraskidivo vezana za sudbinu Hrvatske. Zato je on i danas osporavan i zato se nad njim mnogi sablažnjavaju", zaključio je propovjednik svoju homiliju.

Na kraju svete mise prikazane za sve poginule, umrle i nestale policajce, don Bizek je čestitao djelatnicima Policijske uprave virovitičko-podravske Dan kapelaniјe. Kazao je da je radostan i zahvalan domaćem župniku vlč. Homjaku što se Dan kapelaniјe "Blaženi Alojzije Stepinac" slavi u istoimenoj crkvi. Druženje se nastavilo uz zajednički objed.

Hodočašće PU zagrebačke u Krašić

U tjednu proslave Stepinčeva u subotu, 9. veljače 2019. godine kapelaniјa "Majka Božja Kamenitih vrata" PU zagrebačke organizirala je tradicionalno hodočašće za djelatnike Policijske uprave u Krašić. Nakon prijema kod načelnika Općine Krašić Josipa Petkovića Fajnika, u crkvi Presvetoga Trojstva policijski kapelan don Marin Drago Kozić služio je svetu misu. Misi su nazočili čelnici općine

Krašić i policijski službenik PP Jaska Ivica Hasanović. Nakon pozdrava župnika vlč. Ivana Vučka, vjernici su izmolili molitvu za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca.

U svojoj je propovijedi don Marin podsjetio na neke Stepinčeve poruke. "Kršćanstvo je bilo žestoko napadano u komunizmu, a u

montiranom procesu u kojem se zanemaruje Božji zakon, Alojzije Stepinac je osuđen zbog svojih stavova, na što je kardinalov odgovor bio: 'Moja je savjest čista'. Smatrao je da je pravo svakog naroda imati svoju državu. 'Bio bih ništarija kad ne bih poštovao volju svojeg naroda', bile su njegove riječi. Molio je i trpio za svoj narod. Neustrašivo je svjedočio vjeru svojeg naroda kako bismo i mi mogli stajati uspravno i svjedočiti našu vjeru. 'Neka vas od ljubavi prema neprijateljima ne odvraća njihova zloća, jer jedno je čovjek, a drugo je njegova zloća. Čovjek je Božje stvorenje, a zloća je ljudsko djelo.

Ljubi ono što je Bog stvorio, a ne ono što je čovjek uradio!' To su Stepinčeve riječi koje se

i nama trebaju urezati u pamćenje. Težimo za srcem kakvog je imao bl. Alojzije, srcem koje je opraštalo svima i koje je za svakoga nalazio toplu riječ i utjehu", kazao je u propovijedi policijski kapelan.

Hodočašće je nastavljeno posjetom grkokatoličkoj župi u Strmci Pribićkom gdje se na malom umjetnom otočiću usred jezera okruženog parkom nalazi grkokatolička crkvica Blagovijesti koja je 2015. godine proglašena marijanskim svetištem. Ondje je grkokatolički svećenik i tamošnji župnik vlč. Nenad Krajačić održao predavanje o grkokatolicima, njihovom podrijetlu i dołasku na ove prostore tijekom XVII. stoljeća.

Biskup Bogdan predslavio misu u spomen na 25. obljetnicu smrti Damira Tomljanovića Gavrana

Vojni biskup Jure Bogdan predslavio je u nedjelju 17. veljače misu u spomen na 25. obljetnicu smrti hrvatskog branitelja, legendarnog zapovjednika i pripadnika 1. Gardijske brigade Tigrova, Damira Tomljanovića Gavranu u njegovu rodnom Krivom Putu.

U molitvenom spomenu koji je prethodio svetoj misi biskup Bogdan je poručio da nas danas obasiplju osjećaji poštovanja i divljenja prema pukovniku Damiru Tomljanoviću Gavranu kao i prema brojnim poginulim braniteljima koji su svoje živote ugradili u slobodu Hrvatske, a kao kršćani smo svjesni da svaka žrtva ima svoj smisao pa tako i Gavranova. Čovjek ponekad može i krivo vrednovati neke događaje, no zato Bog ne zabo-

ravlja. On sve vidi, vrednuje i nagrađuje. Polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća počast legendarnom junaku Domovinskog rata, uz članove Tomljanovićeve obitelji, odali su izaslanik predsjednice Republike Hrvatske i vrhovne zapovjednice Oružanih snaga RH i njezin savjetnik za branitelje Ante Deur, potpredsjednik Hrvatskog sabora Miljan Brkić, izaslanik predsjednika Vlade RH ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved, izaslanik potpredsjednika Vlade i ministra obrane načelnik Glavnog stožera OS RH general zbora Mirko Šundov, posebni savjetnik ministra obrane Božo Kožul, zapovjednik Hrvatskog vojnog učilišta "Dr. Franjo Tuđman" general Mate Pađen, predstavnici braniteljskih udruga, lokalnih vlasti i drugi.

Biskup Bogdan je istaknuo da je pokojnik živio u znaku križa te je prenio snažne poruke proroka Jeremije iz nedjeljnih čitanja. Bog nekima daje proročku viziju da idu naprijed i prenose njegove poruke.

"Gavranova smrt nije uzaludna jer je i Krist uskrsnuo od mrtvih što je razlog naše nade. Grob nije kraj jer smrt je samo zarez u rečenici ljudskog života koji se nastavlja, što je temeljna istina naše vjere. Nama jedino preostaje truditi se i usklađivati život prema Božjoj riječi.

Svojim križem Krist nam je otvorio perspektivu vječnosti", zaključio je biskup Bogdan. Misu su suslavili župnik Senja i Krivog Puta i profesor na Teologiji u Rijeci Richard Pavlić, vojni kapelani Ivan Blaževac i Milenko Majić, župnik u Gospicu Mario Vazgeč, župni vikar Senja Nikola Prša i đakon Josip Tomljanović. Glazbom je misu animirao katedralni zbor iz Senja pod vodstvom i uz orguljsku pratnju Ivana Prpića Špike.

IKA, foto: Dinko Brozičević, MORH / J. Kopi

Posjet Načelnika Glavnog Stožera OS RH Vojnom ordinarijatu

Načelnik Glavnog Stožera Oružanih snaga RH general zbora Mirko Šunodov sa suradnicima posjetio je Vojni ordinarijat u RH u četvrtak 21. veljače 2019. godine. Tom je prigodom biskupu vojnog ordinariju u RH msgr. Juri Bogdanu predstavio prijedlog novog ustroja Hrvatske vojske koji je u tijeku.

Na sastanku su uz načelnika GS OS RH i vojnog ordinarija u RH sudjelovali glavni

tajnik Ministarstva obrane Petar Barać, generalni vikar VO u RH don Marko Medo, načelnik Personalne uprave GS OS brigadni general Ivan Zelić, načelnik Operativne uprave GS OS brigadni general Senad Fejzić, pročelnik Kabineta Načelnika GS OS brigadir Ivan Turkalj, dekani vojnih dekanata i određeni broj vojnih kapelana koji djeluju u granama Oružanih snaga RH.

Sjednica Zbora savjetnika Vojnog ordinarijata

U četvrtak 21. veljače 2019. godine održana je u Zagrebu sjednica Zbora savjetnika Vojnog ordinarijata u RH. Sjednicom je predsjedao biskup vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan te je članovima Zbora savjetnika predstavio dnevni red. Nakon uvodne molitve, pročitan je i prihvaćen zapisnik s prethodne sjednice održane 8. studenoga 2018. godine.

Generalni vikar don Marko Medo izvijestio je o učinjenom do danas u pripravi vojnog i policijskog hodočašća u Lourdes. Biskup je sukladno kanonu 494. Zakonika kanonskog prava čuo mišljenje Zbora savjetnika. Raspravljalo se i o pitanjima provedbe dušobrižništva u policijskim i vojnim kapelanijama te ostalim aktualnim temama u Vojnom ordinarijatu.

Svečanost obilježavanja Dana vojne kapelaniјe "sv. Valentin" i 25. obljetnice Počasno-zaštitne bojne

U ponedjeljak, 25. veljače 2019. godine proslavljen je Dan vojne kapelaniјe "Sv. Valentin" u vojarni "1. HG Zbor". Tijekom jutra pripadnici Počasno-zaštite bojne položili su vijenac i zapalili svijeće ispred spomen ploče poginulim pripadnicima "1. HG Zbora". Uslijedilo je svečano misno slavlje koje je predvodio vojni biskup u miru msgr. Juraj Jezerinac, uz kapelane zagrebačkog vojnog dekanata o. Zdravka Barića SMM, don Slavka Rabića, o. Zorana Vujičića DI, o. Zrinka Nikolića SMM i o. Viktora Grbešu OCD.

Svečanom misnom slavlju nazočili su zapovjednik Počasno-zaštitne bojne brigadir Elvis Burčul, zamjenik zapovjednika bojnik Marko Čičak, vjernici kapelaniјe, djelatnici Vojnog ordinarijata te brojni gosti. Misno slavlje je pjesmom uveličala klapa "Sveti Juraj" HRM. Msgr. Juraj Jezerinac je u propovjedi pod-

sjetio koliko je osobna i zajednička molitva krunice bila važna u domovinskom ratu te je pozvao okupljene da obnove molitvu krunice. Biskup je istaknuo da je razlika između vjernika i nevjernika u tome što vjernici na zlo ne uzvraćaju zlom, već dobrom i štite život čovjeka od samog začeća.

Gоворio je i o sv. Valentinu, zaštitniku vojne kapelaniјe sa sjedištem u Počasno-zaštitnoj bojni. Iznio je poznate povijesne podatke o životu ovog istaknutog kršćanskog mučenika iz trećeg stoljeća.

Vojni kapelan Počasno-zaštitne bojne o. Zdravko Barić SMM je zahvalio ocu biskupu, vojnim kapelanicima, djelatnicima Vojnog ordinarijata i svima prisutnima na dolasku. Čestitao je rođendan pripadnicima Počasno-zaštitne bojne.

U znak pažnje za dobru suradnju Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj, veterani 148. brigade su uručili o. Zdravku Bariću zahvalnicu za pomoć pri obilježavanju dana sjećanja na žrtve Vukovara u Zagrebu.

Uslijedio je program svečanosti obilježavanja 25. obljetnice Počasno-zaštitne bojne, kojem je nazočila predsjednica RH i vrhovna zapo-

vjednica Oružanih snaga, ministar obrane, načelnik glavnog stožera i njegov zamjenik, generali, članovi obitelji poginulih u domovinskom ratu, umirovljeni članovi te mnogi uzvanici.

Foto: MORH, Ured predsjednice RH, Domagoj Opačak.

Ispraćaj 10. HRVCON-a u misiju "Resolute Support" u Afganistan

U petak, 1. ožujka 2019. godine, u vojarni "Pukovnik Marko Živković" na Plesu, održan je svečani ispraćaj 10. hrvatskog kontingenta (HRVCON) u NATO misiju potpore miru "Resolute Support" u Afganistan. Zavodnik 10. HRVCON-a u misiji "Resolute Support", u čijem se sastavu nalazi 104 pripadnika Oružanih snaga RH, je brigadir Dragiša Konsa.

Ispraćaj je započeo misnim slavlјem u kapeli Vojne kapelaniјe "Sv. Petar i Pavao" koje je predvodio generalni vikar Vojnog ordinarijata u RH don Marko Medo u zajedništvu s vojnim kapelanom o. Zdravkom Barićem, koji treći put odlazi u mirovnu misiju.

U prigodnoj propovijedi don Marko je istaknuo da vojnici koji odlaze u misiju od Boga

traže blagoslov i zaštitu. Uputio je pozdrave Vojnog ordinarijata svim pripadnicima kontingenta, naglasivši da će svatko od njih biti u biskupovim molitvama.

"Tijekom korizme, koja je vrijeme pustinje, vojnici će u Afganistanu biti suočeni s brojnim napastima sebeljublja, razdora, obeshrabrenja, osuđivanja. Stoga im je potrebna Božja pomoć i blizina koju mogu osjetiti i kroz prisutnost vojnog kapelana u misiji. Vrijeme korizme kao duhovne pustinje dar je Duha Svetoga koji nas potiče na unutarnje čišćenje srca kako bismo jasnije osjetili Božju blizinu u našim srcima, doživjeli osobno iskustvo Njegove ljubavi i bolje čuli Njegov glas koji nas poziva na obraćenje i pokoru u našem životu", poručio je okupljenima don Marko.

Susret kapelana i obilazak Američkog vojnog broda USS Mount Whitney

Na američkom ratnom brodu USS Mount Whitney, 28. veljače 2019. godine upriličen je susret vojnih kapelana don Ivana Blaževca i američkog kapelana Keitha Connora. Bila je to prilika za upoznavanje pastoralnog rada i skrbi na jednom od američkih brodova. Dušobrižništvo na brodu nudi posebnu dimenziju zajedništva jer se svi nalaze zajedno i svakodnevno se susreću, stoga je i kapelanov pastoral izrazito razvijen.

Nakon obilaska brodske kapele i knjižnice, don Ivan se susreo sa zapovjednikom broda i njegovim zamjenikom te su razgovarali o budućoj suradnji i mogućnosti zajedničkog pastoralnog rada. Radni susret je završen zajedničkim objedom u brodskom restoranu. Don Ivan je zahvalio američkim kolegama na pozivu i gostoprimstvu te izrazio radost zbog budućih susreta i spremnost na zajednički pastoralni rad.

Čista srijeda ili Pepelnica u Vojnom ordinarijatu, vojnim i policijskim kapelanijama

U srijedu, 6. ožujka 2019. godine u Vojnom ordinarijatu, vojnim i policijskim kapelanijama slavljen je euharistijsko slavlje Čiste srijede ili Pepelnice s obredom pepeljenja.

Pepelnica je početak korizmenog vremena koje nam liturgija predstavlja kao vrijeme milosti i spasenja. "Evo sad je vrijeme milosno, evo sad je vrijeme spasa!" (2 Kor 6,2). Na blagdan Pepelnice, svećenik posipa vjernike pepelom, koji je simbol praha iz kojeg je čovjek sazdan, uz riječi: "Obratite se i vjerujte Evandželu!"

Crkva nam upućuje poziv da ozbiljno razmislimo o svom životu te da se osobno i

zajednički nastojimo istinski obratiti. "Sjeti se čovječe da si prah i da ćeš se u prah pretvoriti."

Znak pepela, koji u biblijskoj tradiciji nosi značenje pokore i tugovanja, u kontekstu kršćanske liturgije dobiva značenje životne obnove koja se otkriva u životu pokore i obraćenja, a također podsjeća da je Bog velikodušan i milosrdan onima koji mu se obraćaju pokorna srca.

U vremenu korizme vjernici su pozvani na čišćenje duše i tijela te pripravu za proslavu Kristova vazmenog otajstva.

Predavanje vojnog biskupa na Hrvatskom vojnom učilištu

U utorak, 13. ožujka 2019. godine, na Hrvatskome vojnem učilištu u Zagrebu, vojni biskup msgr. Jure Bogdan, održao je predavanje polaznicima 11. naraštaja izobrazbe časnika u funkcionalnom području. U sklopu predmeta Vojna etika i religijska kultura biskup je govorio na temu „Blaženi Alojzije Stepinac – svetac, zašto i kada?“.

Na početku predavanja biskup je rekao: „U sklopu naše Vojne biskupije - Vojnog ordinarijata u RH imamo kapelaniye kojima je naslovnik bl. Alojzije Stepinac, kako kod hrvatske vojske tako i kod hrvatske policije. Posvuda u našoj Domovini, župne crkve, kapelice, kipovi i slike bl. Stepinca se iz dana u dan umnažaju. Njegov kult je davno nadišao granice naše zemlje! Na njegov grob svakodnevno dolaze mnogi i mole. Kako se „postaje“ svećem? Kako je to bilo kroz povijest Crkve? Kako je danas? Tko može biti proglašen svetim? Tko to čini?“

Prikazao je početke i povijest štovanja svetaca u Katoličkoj Crkvi. „U ranome kršćanstvu od samoga početka kršćani su s velikim poštovanjem pokapali tijela mučenika, okupljali se u molitvi na njihove grobove. Spontano su častili apostole i mučenike koji su svojom krvlju posvjedočili svoju vjeru, ljubav prema Kristu koji je za kršćane Spasitelj i Otkupitelj čovjeka. Mučenici – martyres znači svjedoci. Isto tako se spontano razvio i kult ispovjedaoca, priznavaoca – confessores koji su pretrpjeli progonstvo, ali ne i mučeništvo.“

Kult kršćana se postupno proširio i na one koji su živjeli kreposno na herojskoj razini i umrli na glasu svetosti. U početku kultna mjesta bili su grobovi mučenika pa i sama mjesta mučeništva. Nakon Milanskog edikta cara Konstantina 313. godine, kad je kršćanstvo u Rimskom carstvu postalo ravnopravno drugim religijama - postalo slobodno, ranokršćanske crkve i bazilike podizane su na

grobovima gdje su pokopani mučenici, odnosno sveci. U ranom kršćanstvu Dan mučeništva – “dan rođenja za nebo” upisivan je u poseban kalendar kako bi se spomen dan mučenika slavio svake godine. Tako su nastali martirologiji. Od VI. do XII. stoljeća uvođenje kulta nekoga sveca, njegova kanonizacija – proglašenje svetim, uvođenje u „kanon svetaca“ spadala je nabiskupe, biskupske ili pokrajinske sinode. Još u X. stoljeću neki su biskupi molili rimskoga papu da nekog kandidata proglaši svetim. Time bi kult dotičnoga sveca dobivao jači impuls i univerzalni značaj. Papa Grgur IX. je u XIII. stoljeću odredio da u Katoličkoj Crkvi samo rimski papa i pravno i stvarno može nekome odobriti javno štovanje za cijelu Crkvu, kanonizirati ga. Proći će više stoljeća dok je ova odredba rimskog prvosvećenika u potpunoosti zaživjela u Zapadnome kršćanstvu.

Papa Siksto V. (1585.-1590.) je reformirao Rimsku kuriju. Tom prigodom ustanovio je “Svetu kongregaciju obreda” za bogoštovlje – liturgiju. Malo kasnije povjerio je toj Kongregaciji i kauze kanoniziranja svetaca. Papa Pavao VI. je 1969. od te Kongregacije ustanovio dvije, jednu za kult i disciplinu sakramenata a drugu za kauze svetih. Apostolskom konstitucijom *Divinus perfectionis Magister* 25. siječnja 1983. papa Ivan Pavao II. je reformirao Kongregaciju za kauze svetih. Donio je nove propise o kanonizacijama i beatifikacijama koji su u Crkvi i danas na snazi. Ovdje valja spomenuti da su i Benedikt XVI. i papa Franjo intervenirali u propisima i praksi proglašavanja svetim.

U prvom tisućljeću kršćanstva, nazivi *beatus* (blaženi) i *sanctus* (sveti) upotrebljavaju se u istom značenju za nekog Božjeg ugodnika. Uostalom i onda i danas svaki svetac je blažen jer uživa vječno blaženstvo u Bogu, s Bogom.

U srednjem vijeku blaženima se nazivaju i oni koji su umrli na glasu svetosti, ali taj naslov ne uključuje nikakvo javno crkveno štovanje dotične osobe. U XV. stoljeću za pravnike – kanoniste, *beatus* – blaženik je onaj koji je

predmetom privatnog štovanja vjernika, dok se za onoga koji je javno štovan u crkvi, upotrebljava termin *sanctus* - sveti. Godine 1483. papa Siksto IV. je prvi koji je formalno dopustio da se javno štuje u crkvi onaj koji ima naslov *beatus* – blaženi i time ovom naslovu daje i pravno značenje. U XVI. stoljeću, pape (skoro redovito) udovoljavaju molbama da kandidat za kanonizaciju – proglašenje svetim, već ranije bude javno štovan kao *beatus* – blaženik. Ovo papino dopuštenje nazvano je *beatificatio* - beatifikacija.

U XVII. stoljeću beatifikacija postaje obveznom etapom prije kanonizacije. Papa najprije dopušta ograničeni kult – samo na nekom području i to u skromnijemu obliku nego što se štuju sveci. Nakon čudesa koja su se dogodila na zagovor dotičnoga sveca, blaženik može biti kanoniziran - proglašen svetim, uvršten u popis svetaca i kao takav obvezno štovan u cijeloj Crkvi.

Papa Pavao VI. je prvi put predsjedao jednoj svečanosti beatifikacije 17. listopada 1971. Tada je proglašio blaženim poljskog svećenika franjevca, „dobrovoljca bunkera gladi“ Maksimilijana Kolbea. Papa Ivan Pavao II. predsjedao je osobno svim beatifikacijama, kako u Rimu, tako i izvan Rima. Za Pape Benedikta XVI. (2005.-2013.) i sadašnjeg pape Franje beatifikacijama predsjeda prefekt Kongregacije za kauze svetih ili neki drugi papin legat, a kanonizacijama papa.

Biskup Bogdan je potom govorio o crkvenim propisima danas i o postupku za proglašenje svetim. Pojasnio je pojам beatifikacije i kanonizacije. Beatifikacija – proglašenje blaženim je papinsko dopuštenje ili odobrenje novoga štovanja pod nazivom „blaženika“ s ovlaštenjem da se slavi liturgijski spomendan ili blagdan dotičnog Sluge Božjega u okviru određenih granica, jedne biskupije, redovničke zajednice ili naroda, a da se prethodno nije tako štovao. Proglašenje blaženim, beatifikacija je dakle papinsko dopuštenje štovanja – *permissio cultus* u vidu buduće kanonizacije ili bez obzira na kanonizaciju.

Kanonizacija – proglašenje svetim znači da rimski prvosvećenik – papa propisuje svim vjernicima u Katoličkoj Crkvi štovanje nekog Božjeg ugodnika kao sveca, određujući da se obavlja svečana služba, sveta Misa s časoslovom u čast dotičnoga sveca. U kontekstu današnjih preciznih propisa za pokretanje postupka za proglašenje blaženim i svetim biskup je izložio život bl. Alojzija Stepinca, kardinala i mučenika (Krašić, 8. svibnja 1898.-Krašić,10. veljače1960.). Nakon smrti ovog iznimnog hrabrog i svetog pastira u Krašiću 10. veljače 1960., njegov grob iza glavnog oltara u zagrebačkoj prvostolnici postao je mjesto kontinuirane tihe molitve, žarište duhovnosti.

Zagrebački nadbiskup Franjo Kuharić i njegov prethodnik kardinal Franjo Šeper, prefekt Kongregacije za nauk vjere, uputili su 17. veljače 1980. molbu papi Ivanu Pavlu II. da se otvori dijecezanski postupak u vidu beatifikacije kardinala Stepinca. Kongregacija za proglašenje svetaca dopustila je 4. prosinca 1980. da se pri Rimskoj biskupiji otvori dijecezanski proces pred posebnim sudištem i pod strogom tajnom. Sve je bilo pridržano Svetoj Stolici. Postulaturom je imenovan franjevac Antonio Cairoli OFM. Ista je Kongregacija odobrila tek 11. listopada 1984. da se sudište vodi i u Zagrebu, također sub secreto.

Nadošle su poteškoće s jugopolicijom. Proces je iz sigurnosnih razloga bio zaustavljen na neko vrijeme. Otac Cairoli preminuo je 1989. godine. Novi postulator msgr. Juraj Battelja imenovan je 4. listopada 1991. Postupak je nastavljen. Nakon temeljnih ispitavanja, svjedoka, dokumenata, spisa iz 126 arhiva, dijecezanski postupak je završen i predan je Rimskoj Kongregaciji za proglašenje svetim. Pod vodstvom generalnog relatora mađarskog dominikanca Ambroza Eszera izrađena je Pozicija o sluzi Božjem Alojziju Stepincu

nadbiskupu zagrebačkome, kardinalu mučeniku. Papa Ivan Pavao II. proglasio ga je blaženim i mučenikom, tj. dopustio je javno štovanje kardinala Stepinca, mučenika, 3. listopada 1998. u hrvatskom nacionalnom svetištu Mariji Bistrici. Bilo je to na 52. obljetnicu glasovita govora koji je nadbiskup Stepinac izgovorio na suđenju u Zagrebu. Od tada se vodi proces za kanonizaciju.“ Biskup je protumačio kako se vodi postupak u kojoj je fazi sada i koje su poteškoće usporile kanonizaciju bl. Alojzija.

Svoje izlaganje je zaključio: „Iz proučavanja života i djela bl. Alojzija Stepinca od njegovih mladenačkih dana do smrti proizlaze tri konstante, tri odrednice njegova djelovanja i postupanja:

- a) Bogoljublje: poštovanje Božjeg zakona koje se očituje u cijeloj prirodi i u čovjeku, osobito u čovjekovoj savjesti po kojoj je odgovoran pred ljudima i pred Bogom;
- b) Čovjekoljublje: poštovanje prema svakom čovjeku, narodu, koje god rase, boje, jezika i vjere bio;
- c) Rodoljublje: poštovanje vlastita hrvatskog naroda iz kojega je potekao, kojim se ponosi i za koji se molio i patio.

To su razlozi njegove beatifikacije. To su razlozi njegove buduće kanonizacije. Bl. Alojziju Stepincu to ne treba. Ali treba nama. Treba današnjim kršćanima. Treba Crkvi! Exempla trahunt – primjeri privlače. Svrha života je svetost. Svetost je prijeko potrebna.“

Nakon biskupova izlaganja, uslijedio je zanimljiv i intenzivan razgovor prisutnih polaznika 11. naraštaja izobrazbe časnika s biskupom na iznesenu temu.

Msgr. Ante Jozić nadbiskup i apostolski nuncij u Obali Bjelokosti

Papa Franjo imenovao je 2. veljače 2019. godine svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije don Antu Jozića naslovnim nadbiskupom Cise i Apostolskim nuncijem u Obali Bjelokosti. Novog nadbiskupa imenovanje je zateklo na službi voditelja studijske misije sv. Stolice u Hong Kongu (Consigliere culturale) u sklopu Filipinske apostolske nuncijature.

Ante Jozić, sin Luke Jozića i Ane rođ. Dukić (oboje su pokojni), rođio se 16. siječnja 1967. u Trilju. U obitelji Luke i Ane Jozić rođeno je jedanaestero djece: Ante, Tomislav, Ivan, Vjekoslav, Iva, Marija, Nedjeljka, Andjelka, Ankica, Tonka i Nives. Antu je krstio župnik don Tomislav Karaman u župnoj crkvi sv. Mihovila Arkandela u Trilju. U istoj crkvi primio je prvu sv. pričest 1976. i krizmu 1980. godine. Krizma ga je splitsko

-makarski nadbiskup metropolit msgr. Franje Franić. Osmogodišnju školu završio je u Trilju (1973.-1981.). Kao sjemeništarač splitsko-makarske nadbiskupije završio je srednju školu u Nadbiskupskome sjemeništu u Splitu (1981.-1985.). Maturirao je s odličnim uspjehom. Vojni rok odslužio je u Trebinju u Bosni i Hercegovini (1988-1989). Svećenički kandidat za splitsko-makarsku nadbiskupiju u Centralnome Bogoslovnome sjemeništu za Dalmaciju u Splitu, završio je filozofsko-teološki studij u Splitu (1985.-1992.). Nadbiskup metropolit msgr. Ante Jurić zaredio ga je za đakona u splitskoj konkatedrali sv. Petra 15. prosinca 1991. godine. Isti nadbiskup podijelio mu je i svećenički red na naslov splitsko-makarske nadbiskupije, također u splitskoj konkatedrali, 28. lipnja 1992. godine. Mladu misu je slavio u Trilju 12. srpnja 1992.

Službu župnog vikara u župi sv. Marka u Makarskoj vršio je od 1992. do 1995. godine. Godine 1995. primljen je u Papinsku crkvenu akademiju kada je započeo i studij crkvenoga prava na Papinskom lateranskome sveučilištu u Rimu (utroque iure). Doktorirao 28. lipnja 1999. godine. Naslov Jozićeve doktorske radnje pisane na talijanskome jeziku je "Konkordatska djelatnost između Svetе Stolice i Republike Hrvatske, Povjesno pravni razvoj bilateralnih odnosa i sklapanje konkordat-

skih ugovora". Doktorsku radnju je izradio pod vodstvom prof. Vincenza Buonomo. Nakon studija don Ante Jozić je obnašao diplomatsku službu Svete Stolice: tajnik Apostolske nunciature u Indiji (1999.-2003.); savjetnik Apostolske nunciature u Ruskoj federaciji (2003.-2009.); voditelj studijske misije sv. Stolice u Hong Kongu (2009.-2019.). Papa Franjo imenovao ga je 2. veljače 2019. nadbiskupom i apostolskim nuncijem u Obali Bjelokosti.

Msgr. Ivan Ćurić imenovan pomoćnim biskupom Đakovačko-osječke nadbiskupije

Sveti Otac Franjo imenovao je msgr. Ivana Ćurića, dosadašnjeg generalnog vikara Đakovačko-osječke nadbiskupije, pomoćnim biskupom iste nadbiskupije, dodijelivši mu titulu naslovnog biskupa Tela. Vijest o imenovanju objavljena je u Rimu, priopćila je Apostolska nunciatura u Hrvatskoj. Odluka o imenovanju pročitana je i u Ordinarijatu u Đakovu.

Msgr. Ivan Ćurić rođen je 1. prosinca 1964. godine od roditelja Ante i Pavke, rođ. Kolak u Slavonskom Brodu, u tadašnjoj Đakovačkoj ili Bosanskoj i Srijemskoj biskupiji, danas Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji. Nakon osnovne škole 1979. godine započinje svećeničku formaciju, najprije u Međubiskupijskom dječačkom sjemeništu u Zagrebu, kasnije u Đakovu. Poslije vojnoga roka u Banja Luci 1984. godine ulazi u Bogoslovno sjemenište u Đakovu i započinje svoj filozofsko-teološki studij, koji od 1987. nastavlja na Papinskom gregorijanskom sveučilištu, kao pitomac Papinskoga njemačko-ugarskoga zavoda. U isusovačkoj crkvi Presvetoga Imena Isusova *Il Gesù* u Rimu zaređen je 11. ožujka 1989. za đakona, a za prezbitera 29. lipnja

1990. u katedrali – manjoj bazilici Sv. Petra u Đakovu. U Rimu postiže stupanj magisterija iz filozofije 1991. godine, s temom o filozofiji M. Heideggera. Iste godine započinje službu župnoga vikara u Osijeku u Donjem Gradu te postaje odgojitelj u Bogoslovnom sjemeništu i profesor filozofije na Visokoj bogoslovnoj školi, danas Katolički bogoslovni fakultet, u Đakovu.

Zbog ratnih opasnosti sa sjemenišnom zajednicom jedno vrijeme provodi u izbjeglištvu u Austriji, Gradišcu. Od 1993. nastavlja studij u Rimu kao pitomac Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima. Poslije povratka u biskupiju obnašao je sljedeće službe: vicerektor Bogoslovnoga sjemeništa od 1996. do 2007. u Đakovu i predavač filozofskih kolegija na KBF-u u Đakovu do 2012., i liturgijske glazbe od 1996. do 2002., župnik u Brodskom Varošu od 2007. do 2011., dekan Slavonsko-brodskoga dekanata od 2010. do 2011., rektor Bogoslovnoga sjemeništa od 2011. do 2013. Kroz to je vrijeme obnašao i sljedeće dužnosti: voditelj Biskupijskoga tiskovnoga ureda od 2002. do 2007., član Pripremnoga povjerenstva i voditelj priprave 4. sinodskoga za-

sjedanja „Ustrojstvo biskupijske zajednice“ u razdoblju Biskupijske sinode od 1998. do 2003. te urednik Sinodskoga biltena. Od 1998. godine urednik je Liturgijskog direktorija. Pri Hrvatskoj biskupskoj konferenciji član je Vijeća za kler. Od 2011. član je Prezbiterko-

ga vijeća. Imenovan je kapelanom Njegove Svetosti 2012. godine. Službu generalnoga vikara Đakovačko-osječke nadbiskupije započinje 2013. godine, a od 2014. kanonik je Prvostolnoga kaptola đakovačko-osječkoga.

O. Milan Stipić imenovan apostolskim upraviteljem Križevačke eparhije

Papa Franjo prihvatio je odreknuće preuzvišenog mons. Nikole Kekića na pastoralnom služenju Križevačkoj eparhiji i imenovao je apostolskim upraviteljem iste eparhije o. Milana Stipića, protovjereja Križevačke eparhije i dosadašnjeg župnika u Jastrebarskom.

Vijest o imenovanju objavljena je u Rimu i Zagrebu u ponedjeljak 18. ožujka 2019. u 12

sati, priopćila je Apostolska nuncijatura u Zagrebu.

Protovjerej stavrofor o. Milan Stipić rođen je 28. prosinca 1978. godine u Bosanskom Novom (Bosna i Hercegovina) od oca Vladislava i majke Vesne. Djetinjstvo je proveo u Lipiku gdje je i kršten. Osnovnu školu pohađao je u Lipiku, a zbog ratnih zbivanja u Zagrebu i u Čazmi.

Nakon osnovne škole 1993. godine upisao je Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju u Zagrebu i započeo svećeničku formaciju u Međubiskupijskom dječačkom sjemeništu.

Godine 1997. ulazi u Grkokatoličko sjemenište Križevačke eparhije i studira na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Uz redovni studij aktivno se bavi crkvenom glazbom istočnog obreda.

Za đakona je rukopoložen 8. studenoga 2002. u konkatedrali Svetih Ćirila i Metoda u Zagrebu, a svećeničko rukopoloženje primio je 18. listopada 2003. u grkokatoličkoj katedrali Presvete Trojice u Križevcima. Iste godine započinje službu župnika u grkokatoličkim župama Kašt i Radatovići u Žumberačkom dekanatu.

Godine 2007. dobio je naslov protojereja i preuzeo pastoralnu skrb za grkokatolike u Dalmaciji. Od 2012. župnik je u Jastrebarskom. Osim hrvatskog, govori ruski i ukrajinski jezik.

KRONIKA VOJNOG ORDINARIJA MSGR. JURE BOGDANA

PROSINAC 2018.

Zagreb, 2. prosinca 2018., nedjelja. Prva nedjelja došašća. Biskup ordinarij msgr. Jure Bogdan u 10:00 sati u kapelici Vojnog ordinarijata na Ksaveru predvodio je svetu misu i propovijedao. S njim su koncelebrirali: msgr. Juraj Jezerinac, don Marko Medo i don Marin Drago Kozić.

Zagreb, 3. prosinca 2018., ponedjeljak. Biskup je navečer sudjelovao na slavlju blagdana sv. Franje Ksaverskoga kod franjevaca trećoredaca na Ksaveru. Sv. misu predvodio je i propovijedao msgr. Tomo Vukšić, vojni ordinarij u BiH.

Zabok, 5. prosinca 2018., srijeda. Povodom Dana policijske kapelaniјe "Sv. Nikola biskup" u Policijskoj upravi krapinsko-zagorskoj, biskup je predvodio misno slavlje i propovijedao u crkvi sv. Jelene Križarice u Zaboku. Uz policijskog kapelana don Branka Čagelja u koncelebraciji je sudjelovalo više svećenika. Nakon misnog slavlja uslijedio je komemorativni program kod spomenika poginulim pripadnicima MUP-a u Zaboku kraj zgrade Policijske uprave. Položeni su vijenci i zapaljene svijeće. Biskup je predvodio molitvu za pokojne redarstvenike. Na kraju programa biskup je sudjelovao na zajedničkom domjenku u Policijskoj upravi.

Split, 6. - 7. prosinca 2018., četvrtak - petak. Povodom blagdana sv. Nikole, zaštitnika dviju vojnih kapelaniјa, u Zapovjedništvu HRM-a i Središtu za obuku i u Flotili HRM, biskup je sudjelovao na proslavi u Splitu. U četvrtak, 6. prosinca, u vojarni Admiral flote "Sveto Letica - Barba" predvodio je molitvu za pokojne vojнике, mornare, branitelje u Zapovjedništvu HRM-a. I ove godine procesija s kipom sv. Nikole krenula je sa sidrišta Flotile u ratnoj luci do Franjevačkog samostana i crkve sv. Ante na Poljudu. U procesiji su

sudjelovale postrojbe Hrvatske ratne mornarice, udruge proizašle iz Domovinskog rata, predstavnici grada i županije, policije, orkestar HRM-a te druge postrojbe koje nisu u sastavu Hrvatske vojske. U crkvi sv. Ante na Poljudu biskup je predvodio sv. misu i propovijedao. Koncelebrirali su vojni i policijski kapelani, dekan don Branimir Projić i o. Jozo Mravak OP, o. Ivo Topalović SVD, policijski kapelan i dekan don Darko Poljak, župnik župe u Strožancu don Ante Vranković i đakin Vojnog ordinarijata don Marko Trogrlić. Svečanost je pjevanjem uveličala klapa "Sv. Juraj" HRM-a i novoosnovani mješoviti zbor HRM-a.

Uz zapovjednika HRM-a komodora Ivu Rafanelliјa na sv. misi sudjelovali su drugi zapovjednici i načelnici HRM-a i brojni vojnici mornari. Nakon slavlja u crkvi uslijedio je zajednički domjenak u Domu HRM-a. Biskup je prenočio u Splitu u rezidenciji splitsko-makarskog nadbiskupa metropolita msgr. Marina Barišića. Navečer se susreo s nadbiskupom Marinom Barišićem i umirovljenim hvarskim biskupom msgr. Slobodanom Štambukom.

U petak, 7. prosinca biskup je u Lori u vojarni Admiral flote "Sveto Letica - Barba" u Splitu sudjelovao na svečanostima primopredaje i imenovanja prototipa novog obalnog ophodnog broda "Omiš" Hrvatske ratne mornarice. Izaslanstva MORH-a i Hrvatske vojske na svečanosti su predvodili izaslanik predsjednice RH potpredsjednik Vlade i ministar obrane RH Damir Krstičević te načelnik Glavnog stožera OS RH general zbora Mirko Šundov. Na svečanosti je bio i gradonačelnik Omiša Ivo Tomasović te izaslanstvo tvrtke "Brodosplit" koja je izgradila prototip OOB-a s predsjednikom Uprave Tomislavom Debeljakom. Svečanosti su nazočili pripadnici više ustrojbenih cjelina HV-a i HRM-a, umirovljeni zapovjednici HRM-a,

predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata, predstavnici lokalne samouprave, itd. Prije plovidbe po splitskom akvatoriju biskup je izmolio blagoslovnu molitvu.

Poslijepodne, biskup je u svećeničkom domu u Zadru pohodio teško bolesnog svećenika Zadarske nadbiskupije msgr. Pavla Keru.

Zagreb, 8. prosinca 2018., subota. Biskup je primio akademika prof. dr. Davorina Rudolfa sa suprugom.

Zagreb, 9. prosinca 2018., nedjelja. U kapelici Vojnog ordinarijata biskup je slavio svetu misu "pro populo". Koncelebrirao je generalni vikar don Marko Medo.

Zagreb, 11. prosinca 2018., utorak. Biskup je sudjelovao u Vojnome ordinarijatu na radnom sastanku na kojem su se okupili vojni kapelani, njihovi pomoćnici, generalni vikar, predstavnici Ministarstva obrane i GS OS RH.

Zagreb, 14. prosinca 2018., petak. Biskup je sudjelovao u 18:00 sati na božićnome do-mjenku i čestitanju Društva Poljičana u Zagrebu.

Zagreb, 16. prosinca 2018., nedjelja. U kapelici Vojnog ordinarijata biskup je slavio svetu misu "pro populo" i propovijedao.

Zagreb, 17. prosinca 2018., ponедjeljak. U Ministarstvu obrane u kapelici sv. Ivana Pavla II., biskup je u 07:15 sati predvodio misu zornicu i propovijedao. S biskupom je koncelebrirao generalni vikar don Marko Medo i o. Zrinko Nikolić SMM, kapelan u MORH-u.

Nakon mise biskup je blagoslovio Ministarstvo obrane i Glavni stožer OS RH. Na misi zornici i blagoslovu sudjelovali su potpredsjednik Vlade i ministar obrane Damir Krstičević, načelnik Glavnog stožera OS RH general zbora Mirko Šundov sa suradnicima, državnim tajnicima i pomoćnicima ministra obrane te brojni djelatnici.

Istoga dana poslijepodne biskup je sudjelovao na sprovodnim obredima i pokopu na gradskom groblju u Zadru msgr. Pavla Kere. Nakon sprovoda sudjelovao je u zadarskoj katedrali na misi zadušnici za msgr. Keru. Misu je predvodio zadarski nadbiskup msgr. Želimir Puljić. Koncelebrirali su gospicko-senjski biskup u miru msgr. Mile Bogović, šibenski biskup u miru msgr. Ante Ivas, vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan, svećenici Zadarske nadbiskupije i drugih (nad)biskupija i redovničkih zajednica. Na sprovodu i u katedrali sudjelovalo je mnoštvo vjernika, prijatelja i poštovatelja pok. msgr. Pavla Kera. Poslije obreda biskup se kasno u noći vratio u Zagreb.

Zagreb, 18. prosinca 2018., utorak. U Vojnome ordinarijatu na Ksaveru održan je tradicionalni predbožićni susret i čestitanje. Čestitanju su nazočili: vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan, umirovljeni vojni biskup msgr. Juraj Jezerinac, generalni vikar don Marko Medo, biskupski vikar za pastoral MUP-a fra Frano Musić OFM, dekani i drugi svećenici Vojnog ordinarijata – vojni i policijski kapelani, đakoni, pomoćnici vojnih i policijskih kapelana, djelatnici Vojnog ordinarijata, članovi Samostalnog odjela za potporu Vojnom ordinarijatu (MORH) i Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP) te načelnik Personalne uprave Glavnog stožera Oružanih snaga brigadni general Ivan Zelić. Generalni vikar predstavio je godišnje izvješće o radu Vojnog ordinarijata u RH. Djelatnicima koji su ove godine otišli ili odlaze u mirovinu brigadni general Ivan Zelić uručio je priznanja. U svojem obraćanju naglasio je važnost Vojnog ordinarijata u izgradnji i djelovanju Hrvatske vojske, pogotovo u mirovnim misijama. Vojni ordinarij msgr. Jure Bogdan uputio je svoju božićnu i novogodišnju čestitku.

Zagreb - Varaždin, 19. prosinca 2018., srijeda. Na Hrvatskom vojnom učilištu "Dr. Franjo Tuđman" u povodu dana HVU biskup je u 07:00 sati predvodio misu zornicu i propovijedao. Koncelebrirao je kapelan o. Zoran Vujičić DI.

U Vojnom ordinarijatu primio je prijepodne glavnog ravnatelja policije Nikolu Milina.

Istoga dana u 18:00 sati u varaždinskoj katedrali biskup je predvodio sv. misu i propovijedao. Koncelebrirao je varaždinski biskup msgr. Josip Mrzljak i još nekoliko svećenika. Katedrala je bila ispunjena vojnicima. Hrvatska vojska ponovno se vratila u Varaždin. Biskup se navečer susreo s mjesnim biskupom msgr. Josipom Mrzljakom. Prenoćio je u Svećeničkom domu u Varaždinu.

Varaždin, 20. prosinca 2018., četvrtak. Jutarnju misu biskup je slavio u svećeničkom domu u Varaždinu s umirovljenim i bolesnim svećenicima Varaždinske biskupije. Prijepodne, sudjelovao je na svečanostima povratka Hrvatske vojske u Varaždin. Blagoslovio je vojarnu i njezine djelatnike. Na svečanostima je sudjelovala predsjednica RH i vrhovna zapovjednica OS RH Kolinda Grabar-Kitarović, potpredsjednik Vlade i ministar obrane Damir Krstičević, zapovjednici Hrvatske vojske, varaždinski gradonačelnik Ivan Čehok, župan Varaždinske županije Radimir Čačić, mnogi drugi uzvanici i gosti.

Zagreb, 21. prosinca 2018., petak. U 10:00 sati biskup je predvodio sv. misu i propovijedao u Policijskoj upravi zagrebačkoj. S biskupom je koncelebrirao policijski kapelan don Marin Drago Kozić i fra Roko Bedalov OFM Conv, župnik župe sv. Ante na Svetom Duhu u Zagrebu. Uz djelatnike PU zagrebačke misi su nazočili načelnik PU zagrebačke Marko Rašić sa zamjenikom Dubravkom Teurom, načelnici Sektora i policijskih postaja, voditelji službi ustrojstvenih jedinica PU zagrebačke i voditelj Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP) Mario Dokmanić. Poslije mise biskup je sudjelovao na božićnome čestitanju u PU Zagrebačkoj.

Istoga dana u 12:00 sati biskup je sudjelovao u Ministarstvu obrane na božićnome do-mjenku i čestitanju. Na prijemu je sudjelovala predsjednica RH Kolinda Grabar-Kitarović, potpredsjednik Vlade i ministar obrane Damir Krstičević, načelnik GS OS RH gene-

ral zbora Mirko Šundov i mnoštvo drugih uzvanika.

Zagreb, 22. prosinca 2018., subota. U 12:30 sati biskup je gostovao na Hrvatskoj radioteleviziji u emisiji "Veterani mira".

Zagreb, 23. prosinca 2018., nedjelja. U kapelici Vojnoga ordinarijata biskup je slavio sv. misu s narodom i propovijedao. Koncelebrirao je generalni vikar don Marko Medo.

Zagreb, 24. prosinca 2018., ponedjeljak, Badnji dan – Božić. Božićnu sv. misu – poноćku s početkom u 22:00 sata predvodio je i propovijedao biskup vojni ordinarij u koncelebraciji s generalnim vikarom don Markom Medom. I ove godine na sv. misi sudjelovalo je veliko mnoštvo vjernika. Na misi je bio i ministar unutarnjih poslova Davor Božinović.

Zagreb, 25. prosinca 2018., utorak, Božić. Na Božićno prijepodne biskup je predvodio sv. misu i propovijedao. U koncelebraciji s biskupom bili su don Marko Medo i don Marin Drago Kozić.

Zagreb, 26. prosinca 2018., srijeda, sveti Stjepan. Biskup je slavio sv. misu s narodom u kapelici Vojnog ordinarijata i propovijedao.

Zagreb, 27. prosinca 2018., četvrtak, sveti Ivan. U Vojnome ordinarijatu biskup je sudjelovao na primopredaji ureda dosadašnjeg ekonoma Vojnog ordinarijata Dragana Logarušića.

Zagreb, 30. prosinca 2018., nedjelja, Sveta obitelj. U kapelici Vojnog ordinarijata biskup je prijepodne s narodom slavio sv. misu i propovijedao. S biskupom su koncelebrirali umirovljeni vojni ordinarij msgr. Juraj Jezerinac i don Marin Drago Kozić.

Zagreb, 31. prosinca 2018., Silvestrovo, Stara godina. U kapelici Vojnog ordinarijata vojni ordinarij je predvodio zahvalnu sv. misu u 18:00 sati i propovijedao. U koncelebraciji su

sudjelovali msgr. Juraj Jezerinac, don Marko Medo, don Marin Drago Kozić i don Branko Čagelj. Nakon sv. pričesti okupljeni vjernici s biskupima i svećenicima otpjevali su *Te Deum*.

SIJEČANJ 2019.

Zagreb, 1. siječnja 2019., utorak, svetkovina Marije Bogorodice, Nova Godina. Blagdansku sv. misu biskup je slavio i propovijedao u kapelici Vojnog ordinarijata u 10:00 sati. Koncelebrirali su umirovljeni vojni biskup msgr. Juraj Jezerinac i generalni vikar don Marko Medo.

Split, 4. siječnja 2019., petak. Poslijepodne biskup je oputovao u Split. Odsjeo je kod nadbiskupa metropolita msgr. Marina Barišića.

Split, 5. siječnja 2019., subota. U samostanskoj crkvi sv. Ante na Poljudu biskup ordinarij msgr. Jure Bogdan je zaredio dvojicu đakona za prezbitere Vojnog ordinarijata.

Novi prezbiteri prof. dr. don Hrvoje Relja i prof. dr. don Marko Trogrlić su sveučilišni profesori na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Đakonski praktikum imali su u splitskoj policijskoj kapelaniji "Sv. Mihovil arkandel". Gostoljubivi franjevci Zadarske provincije i ovaj put su nam ustupili crkvu za slavlje Vojnog ordinarijata. Split, grad u kojem žive i rade mladomisnici kao i većina njihove rodbine i prijatelja, dimenzije crkve i obližnji Dom Hrvatske ratne mornarice za svećani objed bili su presudni za izbor mjesta slavlja. Crkva je bila ispunjena vjernicima do posljednjeg mjesta. Uz biskupa koncelebrirali su generalni vikar Vojnog ordinarijata don Marko Medo, pastoralni vikar Splitskomakarske nadbiskupije don Nedeljko Ante Ančić, dekani i drugi svećenici vojnih i policijskih kapelanija te drugih dijecezanskih i redovničkih zajednica. Uz roditelje ređenika, brojne članove obitelji, prijatelje i ostale uzvanike, svečanosti su nazočili: glavni ravnatelj policije Nikola Milina, zapovjednik Obalne straže HRM-a komodor Milan Blažević, na-

čelnik Uprave policije Ivan Merćep, načelnik Policijske uprave splitsko-dalmatinske Dražen Vitez sa suradnicima, načelnik Sektora policije Ivica Franić, načelnik Sektora policije za granicu Slobodan Marendić, načelnik Sektora pravnih, finansijskih i tehničkih poslova Nedeljko Garac, načelnica Sektora upravnih i inspekcijskih poslova Diana Jakšić. U božićnom ozračju i vremenu sv. misu i obred ređenja animirala je pjevanjem splitska policijska klapa "Sv. Mihovil". Na kraju mise zahvalnu riječ uputio je novi prezbiter don Marko Trogrlić. Za vrijeme svečanog objeda prisutnima se obratio i drugi prezbiter don Hrvoje Relja. Novozaređenim svećenicima čestitku je uputio prof. dr. sc. Ivica Grković s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu. Biskup, vojni ordinarij izrekao je homiliju pod misom ređenja i prigodnu čestitku za vrijeme objeda. U večernjim satima vratio se u Zagreb.

Zagreb, 6. siječnja 2019., nedjelja, Bogojavljenje. U zajedništvu s biskupom msgr. Jurjem Jezerincem i generalnim vikarom don Markom Medom biskup je u Vojnom ordinarijatu slavio misu s narodom. Propovijedao je generalni vikar.

Zagreb, 9. siječnja 2019., srijeda. Biskup ordinarij je u 08:00 sati predvodio sv. misu u kapelici Vojnog ordinarijata. Koncelebrirali su msgr. Juraj Jezerinac, generalni vikar don Marko Medo, splitski policijski dekan i kapelan kapelanije "Sv. Luka evanđelist" u Šibeniku don Darko Poljak. Na misi su bili djelatnici kurije Vojnog ordinarijata i Samostalnog odjela za potporu Vojnom ordinarijatu (MORH). Nakon mise biskup je predvodio blagoslov osoblja i prostorija Vojnog ordinarijata.

Zagreb, 13. siječnja 2019., nedjelja, Krštenje Gospodinovo. Biskup je slavio sv. misu u kapelici Vojnog ordinarijata s narodom i propovijedao. Koncelebrirao je don Marin Drago Kozić.

Zagreb, 15. siječnja 2019., utorak. U 13:00 sati biskup je primio vojnog kapelana kapelanije "Sv. Mihael arkandeo" s HVU "Dr.

Franjo Tuđman" o. Zorana Vujčića DI i načelnika Centra vojnih škola "Petar Zrinski" na HVU brigadira Damira Stručića.

Zagreb, 16. siječnja 2019., srijeda. Dan vojne kapelanije "Sveta Obitelj" proslavljen je u srijedu, 16. siječnja 2019. godine u vojarni 1. gardijske brigade "Tigrovi - Croatia" u Zagrebu. U sklopu obilježavanja svetkovine Svetе Obitelji, nebeske zaštitnice kapelanije Zapovjedništva za potporu (ZzP), vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan blagoslovio je urede i djelatnike ZzP-a. Nakon blagoslova msgr. Bogdan predvodio je koncelebrirano misno slavlje u vojnoj kapeli. Na obredu blagoslova i na svetoj misi pjevala je klapa "Sv. Juraj" Hrvatske ratne mornarice. Uz zapovjednika Zapovjedništva za potporu general-bojnika Mladena Fuzula bio je nazočan veliki broj djelatnika ZzP-a.

Poslijepodne, biskup je u Vojnom ordinarijatu primio akademika Radoslava Tomića.

Zagreb, 18. siječnja 2019., petak. Vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan predvodio je slavlje božićnog blagoslova u Policijskoj upravi zagrebačkoj u središnjoj zgradi u ulici Matice hrvatske. Blagoslovu su nazočili načelnik PU zagrebačke Marko Rašić, njegov zamjenik Dubravko Teur te načelnici Sektora i voditelji Službi i kapelan don Marin Drago Kozić s pomoćnikom.

Nakon toga biskup je posjetio Ministarstvo obrane RH. Sudjelovao je na domjenku povodom rođendana načelnika GS OS RH generala zbora Mirka Šundova. Na slavlju je bio i ministar Damir Krstičević.

Zagreb, 20. siječnja 2019., nedjelja. Biskup je predvodio misu "pro populo" u kapelici Vojnog ordinarijata. Koncelebrirali su msgr. Juraj Jezerinac i don Marko Medo, koji je i propovijedao.

Zagreb, 21. siječnja 2019., ponedjeljak. U sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu biskup je sudjelovao na zasjedanju

dviju biskupskih konferencija, HBK i BK BiH.

Zagreb, 22. siječnja 2019., utorak. U Međubiskupijskome sjemeništu na zagrebačkoj Šalati započeo je 59. teološko-pastoralni tjedan. Na znanstvenom skupu svećenika tijekom nekoliko dana u nizu predavanja obrađivala se tema "Proročka dimenzija kršćanina u životu Crkve i društva". U sjemenišnoj kapelici biskup je koncelebrirao na svetoj misi koju je predvodio i propovijedao nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić. Uz vrhbosanskog nadbiskupa koncelebriralo je još 12 (nad)biskupa i nekoliko desetaka svećenika.

U 19:00 sati biskup je sudjelovao u Nadbiskupijskome pastoralnome institutu u Zagrebu na predstavljanju knjige msgr. Ratka Perića "Nada koja ne postiđuje" povodom 120. obljetnice rođenja i 20. obljetnice beatifikacije zagrebačkog nadbiskupa kardinala Alojzija Stepinca, blaženika i mučenika. U prepunoj dvorani, na predstavljanju su govorili kardinal Josip Bozanić, predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup msgr. Želimir Puljić, prof. dr. Jure Krišto i autor knjige msgr. Ratko Perić.

Zagreb, 23. siječnja 2019., srijeda. Biskup je sudjelovao na zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu.

Zagreb, 24. siječnja 2019., četvrtak. U Vojnom ordinarijatu u Zagrebu biskup je predsjedao prvim radnim susretom kapelana Vojnog ordinarijata u 2019. godini. Sudjelovali su gotovo svi vojni i policijski kapelani iz cijele Hrvatske. Program susreta odnosio se na aktualne teme iz života Vojnog ordinarijata u RH. U drugom dijelu susreta biskup vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan upoznao je svećenike Ordinarijata s održanim pohodom biskupa Hrvatske biskupske konferencije Svetoj Stolici "Ad limina apostolorum" u studenom 2018. godine, kao i o drugim aktualnim temama Crkve u Hrvata.

Zagreb, 25. siječnja 2019., petak. Vojni biskup msgr. Jure Bogdan pohodio je vjernike

policijске kapelaniјe "Sv. Mihael arkanđeo" u sjedištu MUP-a i Ravnateljstvu policije. U biskupovoj pratiјi bio je voditelj Samostalne službe za suradnju s Vojnim ordinarijatom u RH Mario Dokmanić i policijski kapelan u Sjedištu MUP-a i Ravnateljstvu policije o. Stjepan Harjač DI.

Pohod je započeo u Ravnateljstvu civilne zaštite, gdje se biskup susreo s ravnateljem Damom Trutom i ostalim djelatnicima. U Ministarstvu unutarnjih poslova biskupa Bogdana primio je ministar Davor Božinović i glavna tajnica Sanda Šimić-Petrinjak. U Ravnateljstvu policije biskup se sastao s glavnim ravnateljem Nikolom Milinom, zamjenikom Željkom Pršom, pomoćnikom Zoranom Ničenom, načelnikom Uprave policije Ivanom Merćepom te načelnicom Ureda glavnog ravnatelja Adrijanom Bago. Istog dana biskup je pohodio i blagoslovio djelatnike i prostore Prihvavnog centra za strance u Ježevu, a primio ga je voditelj Centra Domagoj Lovrić. Potom se susreo sa štićenicima Centra.

Zagreb, 27. siječnja 2019., nedjelja. U kapelici Vojnog ordinarijata biskup je slavio s narodom misu "pro populo". Koncelebrirao je msgr. Juraj Jezerinac i don Marko Medo, koji je i propovijedao.

VELJAČA 2019.

Zagreb, 3. veljače 2019., nedjelja. Biskup je slavio sv. misu u Vojnome ordinarijatu s narodom. Nakon mise imao je obred blagoslova gbla. S biskupom su suslavili msgr. Juraj Jezerinac i don Marko Medo generalni vikar koji je i propovijedao.

Zagreb, 5. veljače 2019., utorak. Biskup je zajedno s generalnim vikarom don Markom Medo pohodio Ministarstvo hrvatskih branitelja i susreo se s ministrom Tomom Medvedom i suradnicima.

Mostar, 7. veljače 2019., četvrtak. U Mostaru u Hrvatskome domu Herceg Stjepan Kosača upriličeno je u večernjim satima predstav-

ljanje knjige msgr. Ratka Perića "Nada koja ne postiđuje". Na predstavljanju su govorili msgr. Jure Bogdan vojni ordinarij u RH, Ivića Šarac, profesor povijesti na Filozofskom fakultetu mostarskog sveučilišta, don Božo Goluba, urednik Crkve na kamenu i profesor povijesti na Filozofskom fakultetu mostarskog sveučilišta i autor knjige msgr. Ratko Perić, mostarsko-duvanjski biskup i apostolski upravitelj Trebinjsko-mrkanjski. Ženska klapa Narenta je otpjevala nekoliko pjesama. Program je vodila radio-novinarka Ana Marija Dedić.

Karlovac, 8. veljače 2019., petak. U karlovačkoj vojarni "Stožerni general Petar Stipetić", u sjedištu Zapovjedništva Hrvatske kopnene vojske, svečanom koncelebriranom svetom misom proslavljen je Dan vojne kapelije "Blaženi Alozije Stepinac" i "Sveti Andeli čuvari". Misno slavlje predvodio je vojni ordinarij u RH msgr. Jure Bogdan. Uz domaćina vojnog kapelana iz Karlovca don Ivana Blaževca koncelebriralo je dvadesetak svećenika, vojnih i policijskih kapelana, župnika Karlovačkog, Dugoreškog i Ozaljskog dekanata Zagrebačke nadbiskupije. Na misi su sudjelovali: potpredsjednik Vlade RH i ministar obrane Damir Krstičević, načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga general zbora Mirko Šundov, zapovjednik Hrvatske kopnene vojske general-bojnik Siniša Jurković, te ostali časnici, dočasnici i pripadnici Hrvatske vojske i policije. Misno slavlje pjevanjem je uveličala klapa "Sveti Juraj" Hrvatske ratne mornarice.

Zagreb, 10. veljače 2019., nedjelja. Ova nedjelja je u znaku bl. Alojzija Stepinca koji je preminuo na današnji dan prije 59. godina. U kapelici Vojnog ordinarijata biskup je s narodom slavio sv. misu i propovijedao.

Navečer je sudjelovao na proslavi bl. Alojzija Stepinca u zagrebačkoj prvostolnici. Svetu misu predvodio je i propovijedao zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. Koncelebrirali su: kardinal Vinko Puljić vrhbosanski nadbiskup metropolit, msgr. Giuseppe Pinto nadbiskup apostolski nuncij u RH, msgr. Že-

limir Puljić zadarski nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, msgr. Ivan Devčić riječki nadbiskup metropolit, msgr. Marin Srakić umirovljeni đakovačko-osječki nadbiskup metropolit, msgr. Nikola Kekić vladika križevački, msgr. Josip Mrzljak biskup varaždinski, msgr. Vlado Košić biskup sisacki, msgr. Vjekoslav Huzjak biskup bje-lovarsko-križevački, msgr. Zdenko Križić biskup gospicko-senjski, msgr. Jure Bogdan vojni ordinarij u RH, msgr. Valentin Pozaić DI umirovljeni pomoćni zagrebački biskup, msgr. Ivan Šaško pomoćni zagrebački biskup i msgr. Mijo Gorski pomoćni zagrebački biskup. U koncelebraciji je bio i prvi tajnik apostolske nuncijature u RH msgr. Janusz Stanisław Błachowiak, redovnički provincijali i mnoštvo svećenika. Prvostolnica je bila ispunjena vjernicima.

Krivi put, 17. veljače 2019., nedjelja. Biskup je sudjelovao na obilježavanju 25. obljetnice pogibije Damira Tomljanovića Gavrana. Na mjesnom groblju, kod groba pokojnog ratnog zapovjednika Tomljanovića, biskup je, nakon polaganja vijenaca i paljenja svijeća, izmolio molitvu za pokojne uz veliko mnoštvo prisutnih. Služio je sv. misu i propovijedao u mjesnoj crkvi Gospe Snježne. Koncelebrirali su: senjski župnik don Richard Pavlić s kapelanom vlč. Nikolom Prša, don Milenko Majić vojni kapelan iz Slunja, don Ivan Blaževac vojni kapelan iz Karlovca i don Mario Vazgeč župnik iz Gospića. Pjevalo je župni zbor iz Senja. Đakonirao je gospicko-senjski đakon don Josip Tomljanović.

U cjelokupnomet programu sudjelovali su ministar Hrvatskih branitelja Tomo Medved, potpredsjednik Hrvatskog sabora Miljan Brkić, načelnik Glavnog Stožera Hrvatske vojske general zbora Mirko Šundov, gradonačelnik Senja Sanjin Rukavina, hrvatski branitelji iz raznih hrvatskih krajeva, predstavnici gradskih i županijskih vlasti i ustanova,

mnoštvo vjernika. Nakon mise uslijedio je kulturni program u velikoj školskoj dvorani.

Zagreb, 21. veljače 2019., četvrtak. Načelnik Glavnog Stožera Oružanih snaga RH general zbora Mirko Šundov sa suradnicima posjetio je Vojni ordinarijat. Tom je prigodom biskupu vojnog ordinariju u RH msgr. Juri Bogdanu predstavio prijedlog novog ustroja Hrvatske vojske koji je u tijeku. Na sastanku su uz načelnika GS OS RH i vojnog ordinarija sudjelovali glavni tajnik Ministarstva obrane Petar Barać, generalni vikar VO u RH don Marko Medo, načelnik Personalne uprave GS OS brigadni general Ivan Zelić, načelnik Operativne uprave GS OS brigadni general Senad Fejzić, pročelnik Kabineta Načelnika GS OS brigadir Ivan Turkalj, dekanovi vojnih dekanata i još nekoliko svećenika Vojnog ordinarijata.

Poslijepodne biskup je predsjedao sjednicom Zbora savjetnika Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru.

Zagreb, 24. veljače 2019., nedjelja. Biskup je u Vojnome ordinarijatu zajedno s msgr. Jurjem Jezerincem slavio sv. misu i propovijedao.

Zagreb, 28. veljače 2019., četvrtak. U 11.00 sati, biskup je primio msgr. Tomu Vukšića vojnog ordinarija u Bosni i Hercegovini. Razgovarali su o ovogodišnjem međunarodnom vojnem hodočašću u Lourdes u svibnju.

Navečer je biskup sudjelovao na predstavljanju knjige "Vjera - pjesma i radost: Pisana ostavština svećenika don Marka Stanića i suvremenici o njemu", o 40. obljetnici smrti. Na svečanosti su govorili Nikola Kuzmičić, Slavko Kovačić, Ružica Martinović - Vlahović i Ivan Rodić koji je vodio program. Dragán Despot je čitao tekstove don Marka. Na kraju je o svome negdašnjem duhovniku govorio i biskup.

ADRESAR VOJNOG ORDINARIJATA

Vojni ordinarijat u RH

Ksaverska cesta, 12

HR - 10 000 ZAGREB

tel: +385 1 4670 660 (59) (centrala)

faks: +385 1 4670 662

www.vojni-ordinarijat.hr

vojni.ordinarijat@morph.hr

Msgr. Jure BOGDAN, vojni ordinarij

Msgr. Juraj JEZERINAC, vojni ordinarij u
miru

Don Marko MEDO, generalni vikar
spec. 68 632
marko.medo@morph.hr

Fra Frano MUSIĆ OFM,
biskupski vikar za pastoral MUP-a i
Redarstvenih službi RH
fmusic2@mup.hr

Robert STIPETIĆ, kancelar
spec. 68 642
robert.stipetic@morph.hr

S. Jasmina KOKOTIĆ,
tajnica (vicekancelar) Vojnog ordinarijata
spec. 68 638
jasmina.kokotic@morph.hr

mr.sc. Karolina PRALAS PULJIĆ,
ekonoma
spec. 68 631
vk.karolina.pralas.puljic@morph.hr

Josip STARŽIK

osobni tajnik vojnog ordinarija
josip.starzik@morph.hr

Vladimir KRPAN,
osobni tajnik generalnog vikara
spec. 68 635
vladimir.krpan@morph.hr

Paula KOVAČEVIĆ
savjetnica za međunarodnu suradnju
spec. 68 633
paula.kovacevic@morph.hr

Lidija ŠANTEK,
informatički izvršitelj
spec. 68 643
mob: 098/9208 827
santek127@gmail.com

**Samostalni odjel za potporu
Vojnom ordinarijatu (MORH)**

Vojni ordinarijat u RH
Ksaverska cesta, 12
HR - 10 000 ZAGREB
tel: +385 1 4670 660
faks: +385 1 4670 662

Marija VUKOVOJAC,
viša stručna savjetnica za organizaciju
spec. 68 637
marija.vukovojac@morph.hr

Branka ŠANDRO,
viša stručna savjetnica za organizaciju
spec. 68 641
branka.sandro@morph.hr

Marina BUZUK, stručni referent
spec. 68 630
marina.buzuk@morph.hr

Nenad VERIGA, stručni referent
spec. 68 640
nenad.veriga@morph.hr

**Samostalna služba za suradnju s
Vojnim ordinarijatom (MUP)**

Policijska akademija
Avenija Gojka Šuška, 1
HR - 10 000 ZAGREB
tel: +385 1 2426 525 (spec. 26 525)
faks: +385 1 2426 496 (spec. 26 496)

Mario DOKMANIĆ, voditelj Službe
tel: +385 1 2426 525 (spec. 26 525 i 26 319)
mob: 099/7031 578 (spec. 85 620)
mdokmanic@mup.hr

Mato TOPIĆ, policijski službenik za
međunarodnu vjersku suradnju
tel: +385 1 2426 527 (spec. 26 527)
mob: 091 4554 649 (spec. 82 649)
mtopic@mup.hr

Josip ZAGORŠČAK, policijski službenik za
međunarodnu vjersku suradnju
tel: +385 1 2426 523 (spec. 26 523)
mob: 098 470 781 (spec. 84 484)
jzagorscak@mup.hr

Branko ŠARKANJ, policijski službenik za
organizaciju i potporu
tel: +385 1 2426 528 (spec. 26 528)
mob: 091/4563 958 (spec. 82 958)
bsarkanj@mup.hr

Darko ŠANTEK, policijski službenik za
organizaciju i potporu
tel: +385 1 2426 529 (spec. 26 529)
mob: 091/4554 644 (spec. 82 644)
dsantek@mup.hr

Sanja VRKLJAN HORVAT,
administrativna tajnica
tel: +385 1 2426 525 (spec. 26 525)
svrkljan@mup.hr

Vojne kapelaniјe

ZAŠTITNIK KAPELANIJE	POSTROJBA
„Sveti Ivan Pavao II“ 22. listopada	MORH I GS OS RH Stančićeva 6, Zagreb
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače „Sv. Andđeli čuvari“ 2. listopada	HKoV, Karlovac Inženjerijska pukovnija, Karlovac
„Gospa Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta“ 11. rujna	Mehanizirana bojna „Pauci“ GMB vojarna „Kralj Zvonimir“, Knin
„Sv. Martin Tourski“ 11. studenoga	Zapovjedništvo specijalnih snaga, Delnice
„Sv. Petar i Pavao“ 29. lipnja	HRZ 91. zrakoplovna baza, Zagreb
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	HRM Središte za obuku HRM, Split
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Flotila HRM, Obalna straža Pomorska baza Split, Split
„Sv. Ivan od Križa“ 14. prosinca	SOD, Velika Buna
„Sv. Ilija Prorok“ 20. srpnja	Mehanizirana bojna „Gromovi“ GMB, i Mehanizirana bojna „Tigrovi“ GMB, Petrinja
„Kraljica svete Krunice“ i „Sv. Ivan Kapistran“ 7. listopada	GOMBR, Vinkovci
„Uzvišenje svetog Križa“ 14. rujna	Gardijska mehanizirana brigada, Knin
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopad	1. motorizirana bojna „Vukovi“ GMB voj. „Eugen Kvaternik“, Gospić
„Sv. Leopold Bogdan Mandić“ 12. svibnja	ZOD „Fran Krsto Frankopan“ Osijek
„Bl. Ivan Merz“ 10. svibnja	Središte za borbenu obuku SHb poligon „Eugen Kvaternik“, Slunj
„Sv. Valentin“ 14. veljače	Počasno-zaštitna bojna, Zagreb

KONTAKT	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELANA
tel: 01/486-1345 faks: 01/456-7986	o. Zrinko NIKOLIĆ SMM mob: 091/5530-005	
tel: 047/626-388 faks: 047/626-536 tel: 047/626-603 faks: 047/626-622	don Ivan BLAŽEVAC iblazevac@yahoo.com mob: 098/9084-983	nadnarednik Daniel RADINOVIC tel: 047/626-536, mob: 098/186-3426 satnik Dražen ČULIG drazen.culig@morp.hr, mob: 091/8811-862
tel/faks: 022/617-841	fra Ilija MIKULIĆ OFM mob: 098/432-607	pozornik Marko BUZUK marko.buzuk@morp.hr, mob: 091/533-8266
tel: 051/652-806 faks: 051/652-940	o. Mirko VUKOJA DI mob: 099/6226-236	
tel: 01/6228-862 faks: 01/6228-484	o. Viktor GRBEŠA OCD mob: 098/9737-473	pozornik Lorenc TOMKIĆ mob: 098/946-7773
tel: 021/354-913 faks: 021/354-323 mob: 098/510-737	don Branimir PROJIĆ dekan Split branimir.projic@morp.hr	
tel: 021/354-160 (650) faks: 021/354-650	o. Jozo MRAVAK OP mob: 091/579-4868	desetnik Dario RAJČIĆ mob: 098/744-330
tel: 01/2025-830 faks: 01/2025-879	don Željko SAVIĆ mob: 091/973-2698	
tel: 075/221-281 faks: 075/221-278	don Antonio MIKULIĆ mob: 098/1830-484	satnik Mario BARIŠIĆ mob: 098/886-306 tel: 075/221-415
tel: 032/348-460 faks: 032/348-460	fra Mato VINCETIĆ OFM mob: 099/308-2203	satnik Adam DAKIĆ adam.dakic@morp.hr tel: 032/348-352, mob: 091/725-8290
tel: 022/617-810 faks: 022/617-722	fra Božo ANČIĆ OFM mob: 098/760-979	stožerni narednik Borislav LAPENDA mob: 091/172-8512 tel: 022/617-712
tel/faks: 053/577-201	fra Matej EĆIMOVIĆ OFM mob: 091/5722-111	
tel: 031/236-623 faks: 031/236-841	don Josip KEŠINOVIĆ mob: 099/3327-300	natporučnik Darko BOBAN darko.boban@morp.hr tel: 031/236-862
tel: 047/626-824 faks: 047/626-846 mob: 098/924-1483	don Milenko MAJIĆ dekan Karlovac mmajic@morp.hr	(milenkomajic@yahoo.com)
tel: 01/4566-344 (367) faks: 01/4566-368	o. Zdravko BARIĆ SMM dekan Zagreb; mob: 091/576-2764 zdravko.baric64@gmail.com	satnica Zvonimira KISIĆ zvonimira.kisic@morp.hr tel: 01/ 4566-177

ZAŠTITNIK KAPELANIJE	POSTROJBA
„Sv. Mihael arkanđeo“ 29. rujna	HVU „Dr. Franjo Tuđman“, Zagreb
„Sv. Gabrijel arkanđeo“ 29. rujna	Središte za obuku HRZ 93. zrakoplovna baza, Zadar
„Sv. Ivan Krstitelj“ 24. lipnja	SzOiDL i DŠ HVU Požega
„Sv. Juraj mučenik“	Varaždin
„Sv. Obitelj“ 28. prosinca	ZZP, Zagreb
„Sv. Antun Padovanski“ 13. lipnja	Pukovnija Vojne policije
„Sv. Sebastijan“ 20. siječnja	Zapovjedništvo Oklopne i Tenkovske bojne “Kune” - GOMBR, Đakovo

KONTAKT	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELANA
tel: 01/3786-004 (272) faks: 01/3784-657	o. Zoran VUJIČIĆ DI mob: 098/337-162	poručnik Marijan PULJIZ mob: 099/2486-662
tel: 023/358-209 (239) faks: 023/358-209	o. Ivo TOPALOVIĆ SVD mob: 098/423-533	satnica Vinka ROGIĆ vinka.rogić@morph.hr, mob: 098/532-045
tel/faks: 034/245-117	don Željko VOLARIĆ mob: 098/340-798	satnik Antun MANDIĆ antun.mandic@gmail.com, mob: 091/786-1333
	don Ivica HORVAT, dekan Varaždin	
tel: 01/6631-318 faks: 01/6631-296	don Slavko RAJIĆ slavko.rajić@morph.hr mob: 098/1632-359	satnik Damir SEDLAR mob: 091/943-0134
tel: 031/839-238 faks: 031/839-166 mob: 091/5863-400	don Vladislav MANDURA dekan Osijek vlado.mandura@gmail.com	natporučnik Mato KULAŠ mob: 092/ 174-9036

Poličjske kapelaniјe

ZAŠTITNIK KAPELANIJE	POSTROJBA
„Majka Božja Kamenitih vrata“ 31. svibnja	MUP PU zagrebačka Petrinjska 20, 10 000 Zagreb
„Sv. Mihovil arkanđeo“, podružnica Split 29. rujna	MUP PU splitsko-dalmatinska 2. policijska postaja, 21 000 Split
„Sv. Mihael arkanđeo“ 29. rujna	MUP Policijska akademija Av. G. Šuška 1, 10 000 Zagreb
„Sv. Vid“ 15. lipnja	MUP PU primorsko-goranska Đure Šporera 4, 51 000 Rijeka
„Sv. Mihael arkanđeo“ 29. rujna	MUP Zagreb Sjedište, Ul. grada Vukovara 33 Ravnateljstvo, Ilica 335
„Bl. Miroslav Bulešić“ 6. studenoga	MUP PU istarska Trg Republike 1, 52 100 Pula
„Sv. Juraj“ 23. travnja	MUP PU varaždinska Ivana Milčeca 10, 42 000 Varaždin
„Sv. Matej“ 21. rujna	MUP PU bjelovarsko-bilogorska Vlahe Paljetka bb, 43 000 Bjelovar
„Sv. Jeronim“ 30. rujna	MUP PU osječko-baranjska Trg Lavoslava Ružičke 1, 31 000 Osijek
„Sv. Luka evanđelist“ 18. listopada	MUP PU šibensko-kninska Velimira Škorpika 5, 22 000 Šibenik
„Sveti Filip i Jakov, apostoli“ 3. svibnja	MUP PU zadarska Andrije Hebranga bb, 23 000 Zadar
„Sveti Marko Križevčanin“ 7. rujna	MUP PU koprivničko-križevačka Trg Eugena Kumičića 18, 48 000 Koprivnica
„Sveti Hrvatski mučenici“ 9. rujna	MUP PU ličko-senjska Ulica Hrvatskog sokola 2, 53 000 Gospić
„Sv. Josip“ 19. ožujka	MUP PU karlovačka Trg hrvatskih redarstvenika 6, 47 000 Karlovac
„Sv. Vinko Palloti“ 22. siječnja	MUP PU požeško-slavonska Josipa Runjanina 1, 34 000 Požega
„Sv. Kvirin Sisački“ 4. lipnja	MUP PU sisačko-moslavačka Rimska 19, 44 000 Sisak
„Sv. Euzebijije i Polion“ 29. svibnja	MUP PU vukovarsko-srijemska Glagoljaška 27b, 32 100 Vinkovci

KONTAKT	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELANA
tel: 01/4563 295 (293) faks: 01/4566 699 mkozic@mup.hr	don Marin Drago KOZIĆ dekan Zagreb mob: 099/2680-728 (spec. 86084)	Mišo JOSIPOVIĆ mob: 099/2292-432 (spec. 85 546) mjosipovic@mup.hr
faks: 021/307-512	don Marko TROGRLIĆ don Hrvoje RELJA	Luka GALIĆ tel. 021/307 511, (spec. 40 511) fax. 021/307 512 mob: 091/4563-741
tel: 01/2426-490 (spec. 26 490) faks: 2426 496	fra Frano MUSIĆ OFM mob: 099/2584-982 (spec. 86011) fmusic2@mup.hr	Luka NORAC KEVO tel. 01/2426 526, (spec. 26 526) mob: 091/4563-866
tel: 051/439-945 faks: 31 948	don Pavao MOKRI mob: 099/3739-315(spec. 82057) pmokri@mup.hr	
tel: 01/6122-712 (712) faks: 01/3788-653 sharjac@mup.hr	o. Stjepan HARJAČ DI mob: 099/2113-891 (spec. 84048)	Vinko BAKULA tel: 01/3788 853, (spec. 88 853) mob: 091/4563-805
mob: 099/4965-534 (spec. 86866)	don Ilija JAKOVLJEVIĆ, dekan Rijeka jjakovljevic2@mup.hr	
tel/faks: 042/749-400 ihorvat9@mup.hr	don Ivica HORVAT, dekan Varaždin mob: 099/2680-732 (spec. 86088)	
dvrabec@mup.hr faks: 043/638-637	don Damir VRABEC mob: 099/4965-536 (spec. 86868)	
tel: 031/237-553 faks: 031/237-267 zrakosec@mup.hr	don Željko RAKOŠEC, dekan Osijek mob: 099/7065-885 (spec. 85682)	
tel: 47 264 fax: 022/347-284 dpoljak6@mup.hr	don Darko POLJAK, dekan Split mob: 099/2680-733 (spec. 86089)	
tel: 45 435	o. Ivo TOPALOVIĆ SVD mob: 098/423-533	
obizek@mup.hr faks:048 813-430	don Ozren BIZEK mob: 099/2680-731 (spec. 86087)	Jadranko BENJAK jbenjak@mup.hr tel: 048/ 656-421
	fra Matej EĆIMOVIĆ OFM	
tel.: 047/664-143 faks: 047/664-385	don Andrija MARKAČ mob: 098/213-393	
tel: 034/245-117	don Željko VOLARIĆ	
099/2680 735 (spec. 86091)	don Ivo BORIĆ iboric3@mup.hr	
	don Ivan BEGOVIĆ ibegovic3@mup.hr	

ZAŠTITNIK KAPELANIJE	POSTROJBA
“Sv. Marko evanđelist” 25. travnja	MUP PU brodsko-posavska Ivana Mažuranića 9, 35 000 Slavonski Brod
“Sv. Vlaho” 3. veljače	MUP PU dubrovačko-neretvanska Dr. Ante Starčevića 13, 20 000 Dubrovnik
“Sv. Nikola biskup” 6. prosinca	MUP PU krapinsko-zagorska Matije Gubca 53, 49210 Zabok
“Sv. Franjo Asiški” 4. listopada	MUP PU međimurska Jakova Gotovca 7, 40 000 Čakovec
“Bl. Alojzije Stepinac” 10. veljače	MUP PU virovitičko-podravska Trg bana Josipa Jelačića 19, 33 000 Virovitica

KONTAKT	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELANA
	fra Ivo KRAMAR OFM ikramar@mup.hr	
tel: 74235	don Branko ČAGELJ bcagelj@mup.hr	
	don Vjekoslav VIDAČEK mob: 099/3739-312 vvidacek@mup.hr	
faks: 048/813-430	don Ozren BIZEK mob: 099/2680-731 (spec. 86087) obizek@mup.hr	

SADRŽAJ

"DOISTA, USKRSNU GOSPODIN. NJEMU SLAVA I VLAST U VIJEKE VJEKOVA"	
Poruka vojnog ordinarija msgr. Jure Bogdana za Uskrs 2019.....	3
PORUKA PAPE FRANJE ZA KORIZMU 2019. Dobra politika je u službi mira	6
"Besplatno primiste, besplatno dajte!"	10
"Doista, stvorenje sa svom žudnjom iščekuje ovo objavljenje sinova Božjih"	12
" 'Udovi smo jedni drugima' Od social network communities do ljudskih zajednica"	14
HRVATSKI BISKUPI	
Pismo biskupa Hrvatske biskupske konferencije patrijarhu Srpske pravoslavne crkve Irineju	17
Priopćenje s XXI. zajedničkog zasjedanja HBK i BK BiH.....	24
Izjava katoličkih biskupa i episkopa Srpske pravoslavne Crkve sa susreta u Požegi.....	25
Podijeli s onim koji nema	27
Baštinici Kristovi	29
Priopćenje " Iustitia et pax"	31
"Budite složni i živite u miru"	32
PROPOVIJEDI I GOVORI	34
Govor msgr. Jure Bogdana na predbožićnom susretu i čestitanju u Vojnom ordinarijatu	34
Homilija na misi ređenja za prezbitere don Hrvoja Relje i don Marka Trogrlića.....	38
Vršiti volju Božju.....	40
ODREDBE VOJNOG ORDINARIJATA	46
Molitvena devetnica	61
"Hrvatska moli za život!"	61
VELIKI TJEDAN U VOJNOM ORDINARIJATU 2019.....	64
DEKRETI I IMENOVANJA.....	65
IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI	
27. obljetnica tragedije na Papuku	67
Svečana proslava Dana kapelaniјe "Sv. Nikola Biskup" u PU krapinsko-zagorskoj	68
Ministar obrane Damir Krstičević u posjetu hrvatskim vojnicima u Afganistanu.....	70
Proslava sv. Nikole biskupa, zaštitnika HRM-a i 20. obljetnice vojne kapelaniјe u Splitu.....	71
Svečana primopredaja novog obalnog ophodnog broda "Omiš" HRM-a	73
Radni sastanak o dušobrižništvu u MORH-u.....	74
Obilježena 27. obljetnica operacije "Vihor"	74
Misa zornica i blagoslov Ministarstva obrane RH i Glavnog stožera OS RH.....	75
Sveta misa zornica i 27. obljetnica osnutka Hrvatskog vojnog učilišta.....	77
Predbožićne duhovne priprave u vojnim i policijskim kapelanjama.....	78

Sveta misa u Varaždinu prigodom povratka Hrvatske vojske u Varaždin	81
Božićni koncert na Policijskoj akademiji	83
Biskup Bogdan predvodio misu u PU zagrebačkoj	85
Božić u Vojnom ordinarijatu	86
Božić u Afganistanu	87
Božić polaznika policijske škole „Josip Jović“	88
Božićni blagoslovi u vojnim i policijskim kapelanicama	90
27. obljetnica vojno-redarstvene akcije „Širinci 92“	94
Svećeničko ređenje don Hrvoja Relje i don Marka Trogrića	95
Blagoslov u Vojnom ordinarijatu	105
Dan vojne kapelanije "Sveta Obitelj"	106
Dan vojne kapelanije "Sv. Sebastijan" u Đakovu	106
Dan policijske kapelanije "Sv. Vinko Palloti" u Požegi	107
Radni susret kapelana Vojnog ordinarijata u 2019.	108
Blagoslov policijske kapelanije "Sv. Mihael arkandeo" u sjedištu MUP-a i Ravnateljstvu policije	109
Sastanak Povjerenstva za organizaciju 27. hodočašća Hrvatske vojske, policije i branitelja u Lourdes	110
Slavlje sv. Vlaha u Policijskoj upravi dubrovačko-neretvanskoj	111
„Nada koja ne postiđuje“	113
Proslava Dana vojne kapelanije "Bl. Alozije Stepinac" i "Sv. Anđeli čuvari" u Karlovcu	114
Dan policijske kapelanije "Bl. Alozije Stepinac" u Virovitici	116
Hodočašće PU zagrebačke u Krašić	117
Biskup Bogdan predslavio misu u spomen na 25. obljetnicu smrti Damira Tomljanovića Gavrana	119
Posjet Načelnika Glavnog Stožera OS RH Vojnom ordinarijatu	121
Sjednica Zbora savjetnika Vojnog ordinarijata	122
Svečanost obilježavanja Dana vojne kapelanije "sv. Valentin" i 25. obljetnice Počasno-zaštitne bojne	123
Isprācāj 10. HRVCON-a u misiju "Resolute Support" u Afganistan	125
Susret kapelana i obilazak Američkog vojnog broda USS Mount Whitney	126
Čista srijeda ili Pepelnica u Vojnom ordinarijatu, vojnim i policijskim kapelanicama	127
Predavanje vojnog biskupa na Hrvatskom vojnom učilištu	130
Msgr. Ante Jozić nadbiskup i apostolski nuncij u Obali Bjelokosti	133
Msgr. Ivan Ćurić imenovan pomoćnim biskupom Đakovačko-osječke nadbiskupije	134
O. Milan Stipić imenovan apostolskim upraviteljem Križevačke eparhije	135
 KRONIKA VOJNOG ORDINARIJA MSGR. JURE BOGDANA.....	137
 ADRESAR VOJNOG ORDINARIJATA.....	144
Vojne kapelaniјe	146
Policijske kapelaniјe	150
SADRŽAJ	154

Svećeničko ređenje don Hrvoja Relje i don Marka Trogrlića

